



การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการ พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ของกรมทรัพยากรน้ำ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-7, 9-11
กรมทรัพยากรน้ำ

คำนำ

กรมทรัพยากรน้ำมีภารกิจหลักในการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการจากหลายแหล่งงบประมาณ เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำ ภัยแล้ง อุทกภัย และเพื่อให้ประชาชนมีน้ำไว้ใช้สำหรับอุปโภคบริโภค ทำการเกษตร และประโยชน์ด้านอื่นๆ

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน จึงได้จัดทำการประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ฉบับนี้ขึ้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการด้านคุณภาพการให้บริการ และด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ประเมินผลกระทบเบื้องต้นจากการดำเนินโครงการ การดูแลบำรุงรักษาโครงการเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ และเพื่อทราบปัญหา อุปสรรคในการดำเนินโครงการ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการ เกิดการพัฒนา ทบทวน และปรับปรุงงานของกรมทรัพยากรน้ำ หรือเป็นประโยชน์สำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ต่อไป

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

กรมทรัพยากรน้ำ

มกราคม 2566

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-7, 9-11 ดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 รายละเอียดดังนี้

1. การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ
2. การติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ
3. การติดตามและประเมินผลโครงการงบกลาง ปี พ.ศ. 2564
4. การติดตามและประเมินผลโครงการงบเงินกู้ ปี พ.ศ. 2563
5. โครงการตามนโยบายสำคัญของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม :

คัดเลือกติดตามประเมินผล จำนวน 2 โครงการ ดังนี้

5.1) โครงการจัดหาแหล่งน้ำให้ช้าง

5.2) โครงการสนับสนุนแหล่งน้ำให้โรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา

1. การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ

การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ คัดเลือกโครงการฯ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2564 ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 8 โครงการ โดยมีเป้าหมายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 ครั้วเรือน เก็บข้อมูลได้จำนวน 71 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 88.75 สรุปผลการประเมินดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไป

1.1) ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด มีอาชีพหลักของครัวเรือนเป็นเกษตรกร และประชาชนส่วนใหญ่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ

1.2) ข้อมูลด้านแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ พบว่าเป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ ฝายน้ำล้น ส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง ตื้นเขิน/ มีตะกอนดินทับถมมาก ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ แหล่งน้ำไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ (เช่น ฝายชำรุด ฝายรั่ว) ประชาชนใช้น้ำโดยการสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้พลังงานเชื้อเพลิง มีค่าน้ำมันเฉลี่ยครัวเรือนละ 24,875.00 บาทต่อปี

2) ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

2.1) หลังดำเนินโครงการ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ในการนำน้ำไปใช้มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ครัวเรือนละ 900 บาท/ปี นอกเหนือจากแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการแล้ว ยังมีแหล่งน้ำประเภทอื่นที่ประชาชน

ใช้อุปโภค/บริโภคและใช้สำหรับการเกษตร ได้แก่ ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน น้ำฝน และซื้อน้ำขวด/น้ำถัง/รถน้ำ

2.2) ด้านคุณภาพการให้บริการ พบว่า ก่อนดำเนินโครงการมีประชาชนเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ คิดเป็นร้อยละ 76.06 โดยในภาพรวมมีระดับความพึงพอใจมาก

2.3) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลผลิตโครงการ โดยภาพรวมพึงพอใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 93.67 รายละเอียดดังนี้

2.3.1) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ ได้แก่ การดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา รองลงมา คือ พื้นที่ตั้งโครงการ มีความเหมาะสม และความจุเก็บกักน้ำได้เพิ่มมากขึ้น

2.3.2) ประชาชนในพื้นที่โครงการ มีความพึงพอใจต่อระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ได้แก่ การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรทำให้ประหยัดเวลา รองลงมา ได้แก่ ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ และระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่ที่กำหนด

2.3.3) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความเห็นว่าการดำเนินโครงการแหล่งน้ำช่วยในการบรรเทาปัญหาภัยแล้ง-น้ำท่วม สามารถนำน้ำไปใช้เพื่อการเกษตร ประกอบกับระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ทำให้เกิดความสะดวกและประหยัดเวลา ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าไฟฟ้า) และในฤดูแล้งมีน้ำใช้เพียงพอ อีกทั้ง การมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลง (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น และเห็นว่าการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรเปลี่ยนแปลง (ด้านผลผลิต) ดีขึ้น โดยภายหลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 13.91

3) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน

3.1) หน่วยงานในพื้นที่ควรสำรวจแหล่งน้ำที่มีศักยภาพ เพื่อต่อยอดโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อให้ประชาชนสามารถนำน้ำจากแหล่งน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรได้สะดวกยิ่งขึ้นและประหยัดค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการสูบน้ำเข้าแปลงเกษตร

3.2) เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อดูแลรักษาแหล่งน้ำให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและเป็นธรรม โดยมีการแต่งตั้งตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อเป็นผู้นำในการบริหารจัดการรวมถึงไกล่เกลี่ยกรณีประชาชนมีข้อพิพาทกันในเรื่องการแข่งขันน้ำ

3.3) โครงการแหล่งน้ำที่ยังอยู่ในระยะเวลาลักประกาศันสัญญา หากเกิดการชำรุดเนื่องจากการใช้งานหรือประสบปัญหาอุทกภัย หน่วยงานในพื้นที่ต้องดำเนินการแจ้งบริษัทคู่สัญญาให้เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยเร็ว

2 การติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

การติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำคัดเลือกโครงการฯ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2564

ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 8 โครงการ โดยมีเป้าหมายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 ครัวเรือน เก็บข้อมูลได้ จำนวน 89 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 111.25 สรุปผลการประเมินได้ดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไป

1.1) ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพหลักของครัวเรือนเป็นเกษตรกร และประชาชนส่วนใหญ่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ

1.2) การดำเนินโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ส่วนใหญ่เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ก่อนดำเนินโครงการประชาชนใช้น้ำโดยการสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำ โดยใช้พลังงานเชื้อเพลิง มีค่าน้ำมันเฉลี่ย ครัวเรือนละ 8,796.43 บาทต่อปี

2) ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

2.1) หลังดำเนินโครงการ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำในการนำน้ำไปใช้มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ครัวเรือนละ 732.08 บาท/ปี นอกเหนือจากแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการแล้ว ยังมีแหล่งน้ำประเภทอื่นที่ประชาชนใช้อุปโภค/บริโภคและใช้สำหรับการเกษตร ได้แก่ ใช้น้ำประปาหมู่บ้าน น้ำฝน และซื้อน้ำขวด/น้ำถัง/รถน้ำ

2.2) ด้านคุณภาพการให้บริการ พบว่า ก่อนดำเนินโครงการมีประชาชนเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ คิดเป็นร้อยละ 69.66 โดยในภาพรวมมีระดับความพึงพอใจมาก

2.3) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลผลิตโครงการ โดยภาพรวมพึงพอใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 96.00 โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรมีความสะดวก การสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถใช้งานได้ ไม่ขัดข้อง และการสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถใช้งานได้ ไม่ขัดข้อง และการนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่าย

2.4) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความเห็นว่าการดำเนินโครงการแหล่งน้ำช่วยในการบรรเทาปัญหาภัยแล้ง-น้ำท่วม สามารถนำน้ำไปใช้เพื่อการเกษตร ระบบกระจายน้ำทำให้เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำน้ำมาใช้พื้นที่แปลงเกษตร ในฤดูแล้งมีน้ำใช้ในพื้นที่การเกษตรเพียงพอจนถึงฤดูฝน ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าไฟฟ้า) สามารถปลูกพืชผักสวนครัวใช้น้ำน้อย/หมุนเวียน และมีน้ำในการเพาะปลูกไม่ขาดช่วง การมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลง (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น และเห็นว่าการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรเปลี่ยนแปลง (ด้านผลผลิต) ดีขึ้น โดยภายหลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 20.20

3. ข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน

3.1 หน่วยงานในพื้นที่ควรสำรวจแหล่งน้ำที่กรมดำเนินการก่อสร้างและแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีศักยภาพในการต่อยอดโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อให้ประชาชนสามารถนำน้ำจากแหล่งน้ำมาใช้ในแปลงการเกษตรได้สะดวกและประหยัดค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการสูบน้ำเข้าแปลงเกษตร

3.2) โครงการฯ ที่ยังอยู่ในระยะเวลาหลักประกันสัญญา หากเกิดการชำรุดเนื่องจากการใช้งานหรือประสบปัญหาอุทกภัย หน่วยงานในพื้นที่ต้องดำเนินการแจ้งบริษัทคู่สัญญาให้เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยเร็ว

3.3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำคู่มือการดูแลบำรุงรักษาระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อใช้ประโยชน์ในการดูแลอุปกรณ์และองค์ประกอบต่างๆ ของระบบกระจายน้ำ เนื่องจากอุปกรณ์บางอย่างต้องดูแลบำรุงรักษาตามหลักวิชาการ หรือควรจัดทำผังขั้นตอนการดูแลบำรุงรักษาเบื้องต้นติดไว้บริเวณโครงการ พร้อมส่งมอบคู่มือให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย กรณีต้องถ่ายโอนภารกิจตามขั้นตอนการกระจายอำนาจ

3 การติดตามและประเมินผลโครงการงบกลาง ปี พ.ศ. 2564

การติดตามและประเมินผลโครงการงบกลาง ปี พ.ศ. 2564 คัดเลือกโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก “โครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเพื่อดำเนินโครงการสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อป้องกันการเกิดอุทกภัย ปี 2564 และบรรเทาปัญหาภัยแล้งปี 2564/2565” ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 4 โครงการ โดยมีเป้าหมายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 ครบถ้วน เก็บข้อมูลได้จำนวน 37 ครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ 92.50 สรุปผลการประเมินได้ดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไป

1.1) ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด อาชีพหลักของครัวเรือนเป็นเกษตรกร และประชาชนส่วนใหญ่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ

1.2) ข้อมูลด้านแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ พบว่าก่อนดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ ฝายน้ำล้น สภาพแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการประสบปัญหาไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ เช่น ฝายชำรุด ฝายรื้อ ต้นเขิน/มีตะกอนดินทับถมมาก ขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง มีวัชพืชปกคลุม ช่วงฤดูน้ำหลากมีปัญหา น้ำท่วมและการระบายน้ำ และตลิ่งโดนกัดเซาะ นอกเหนือจากแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการแล้ว ยังมีแหล่งน้ำประเภทอื่นที่ประชาชนใช้อุปโภค/บริโภคและใช้สำหรับการเกษตร ได้แก่ ใช้น้ำจากน้ำฝน ประปาหมู่บ้าน และน้ำบาดาล

2) ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

2.1) ด้านคุณภาพการให้บริการ พบว่า ก่อนดำเนินโครงการมีประชาชนเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ โดยในภาพรวมมีระดับความพึงพอใจมาก

2.2) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลผลิตโครงการ โดยภาพรวมพึงพอใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 93.00 โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ พื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม การดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา และการดำเนินโครงการสามารถลดความเสี่ยง/รองรับสถานการณ์น้ำท่วม/ ภัยแล้ง ในอนาคตได้

2.3) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความเห็นว่าการดำเนินโครงการแหล่งน้ำช่วยในการบรรเทาปัญหาภัยแล้ง-น้ำท่วม รองลงมาคือ สามารถนำน้ำไปใช้เพื่อการเกษตร สามารถจับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหารหรือสร้างรายได้ในครัวเรือน อีกทั้ง การมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลง (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น และเห็นว่าการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรเปลี่ยนแปลง (ด้านผลผลิต) ดีขึ้น โดยภายหลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 9.74

4. การติดตามและประเมินผลโครงการงบเงินกู้ ปี พ.ศ. 2563

การติดตามและประเมินผลโครงการงบเงินกู้ ปี พ.ศ. 2563 คัดเลือกโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาแหล่งน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก “โครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563” ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 4 โครงการ โดยมีเป้าหมายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 ครัวเรือน เก็บข้อมูลได้ จำนวน 33 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 82.50 สรุปผลการประเมินได้ดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไป

1.1) ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด อาชีพหลักของครัวเรือนเป็นเกษตรกร และประชาชนส่วนใหญ่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ

1.2) ข้อมูลด้านแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ พบว่าเป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ ฝายน้ำล้น ส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง แหล่งน้ำไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ (เช่น ฝายชำรุด ฝายรั่ว) ดินเลน/ มีตะกอนดินทับถมมาก มีวัชพืชปกคลุม แหล่งน้ำเดิมก่อนก่อสร้างระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ ประชาชนใช้น้ำโดยการสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้พลังงานเชื้อเพลิง มีค่าน้ำมันเฉลี่ย ครัวเรือนละ 3,793 บาท/ปี

2) ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

2.1) หลังดำเนินโครงการ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำในการนำน้ำไปใช้มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ครัวเรือนละ 96 บาท/ปี นอกเหนือจากแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการแล้ว ยังมีแหล่งน้ำประเภทอื่นที่ประชาชนใช้อุปโภค/บริโภคและใช้สำหรับการเกษตร ได้แก่ ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน ใช้น้ำฝน และซื้อน้ำขวด/น้ำถัง/รถน้ำ

2.2) ด้านคุณภาพการให้บริการ พบว่า ก่อนดำเนินโครงการมีประชาชนเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ คิดเป็นร้อยละ 51.52 โดยในภาพรวมมีระดับความพึงพอใจมาก

2.3) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลผลิตโครงการ โดยภาพรวมพึงพอใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 96.00 รายละเอียดดังนี้

(1) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีความสวยงาม และการดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา

(2) ประชาชนในพื้นที่โครงการ มีความพึงพอใจต่อระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรทำให้ประหยัดเวลา การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรมีความสะดวก และการนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรสามารถประหยัดค่าใช้จ่าย

2.4) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความเห็นว่าการดำเนินโครงการแหล่งน้ำช่วยในการบรรเทาปัญหาภัยแล้ง-น้ำท่วม สามารถนำน้ำไปใช้สำหรับการเกษตร ประกอบกับระบบกระจายน้ำของโครงการ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ทำให้เกิดความสะดวกและประหยัดเวลา ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าไฟฟ้า) ในฤดูแล้งมีน้ำใช้เพียงพอ การมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลง (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น และเห็นว่าการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรเปลี่ยนแปลง (ด้านผลผลิต) ดีขึ้น โดยภายหลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 10.58

3. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน

ในการคัดเลือกโครงการเพื่อดำเนินการจากแหล่งงบประมาณเงินกู้ หน่วยงานควรพิจารณาถึงความพร้อมของพื้นที่ดำเนินการและความคุ้มค่า ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม

5. โครงการตามนโยบายสำคัญของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม :

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน คัดเลือกติดตามประเมินผล จำนวน 2 โครงการ ดังนี้

5.1 โครงการจัดหาแหล่งน้ำให้ช้าง

หลังดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำแล้วเสร็จ พบว่าแหล่งน้ำมีปริมาณน้ำเพียงพอตลอดปีสำหรับช้างป่าและสัตว์ป่า โดยกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชมีการติดตามการใช้ประโยชน์ของสัตว์ป่า โดยพบว่ามีช้างป่าและสัตว์ป่าชนิดอื่น เช่น เก้ง กวาง หมูป่า เป็นต้น เข้ามาใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ และมีการปรับปรุงพื้นที่แหล่งอาหารสำหรับสัตว์ป่า เช่น การปลูกพืชอาหารช้าง การปรับปรุงทุ่งหญ้า เป็นต้น ทั้งนี้ หลังดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำแล้วเสร็จยังคงพบปัญหาช้างป่าออกหากินนอกพื้นที่เหมือนเดิม เนื่องจากเป็นพฤติกรรมของสัตว์ป่า ประกอบกับจำนวนช้างป่ามีเพิ่มขึ้น ทำให้มีการขยายอาณาเขต และช้างป่ายังคงติดใจรสชาติของพืชผลทางการเกษตร

แต่อย่างไรก็ตาม การฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำนั้นทำให้ช้างป่าอยู่ในพื้นที่จำกัดมากขึ้น เป็นการสร้างพื้นที่แนวกันชน/จุดพักช้าง ทำให้การบริหารจัดการหรือการเฝ้าระวังช้างป่าสะดวกขึ้น และหลังจากดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำแล้วเสร็จ พบว่ามีการร้องเรียนจากประชาชนลดลง และยังไม่พบผู้เสียชีวิตหรือบาดเจ็บจากช้างป่า ทั้งนี้ ในพื้นที่ที่มีการเฝ้าระวังช้างป่าและผลักดันช้างป่ากลับเข้าสู่ป่า โดยเจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่าของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชร่วมกับอาสาสมัครในพื้นที่ และมีการสนับสนุนทางวิชาการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและเฝ้าระวังช้างป่าให้กับประชาชนในพื้นที่โดยกรมป่าไม้ เช่น การปลูกพืช การเอาตัวรอดเมื่อเจอช้างป่า เป็นต้น

5.2 โครงการสนับสนุนแหล่งน้ำให้โรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ก่อสร้าง “อาคารฟอกไตพระราชทาน” โรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา ตำบลช่างเคิ่ง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ให้กับผู้ป่วยโรคไตในพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม และอำเภอใกล้เคียงที่ป่วยเป็นโรคไต ให้ได้รับการรักษาที่มีคุณภาพ เข้าถึงการบริการได้สะดวก เนื่องจากในพื้นที่มีผู้ป่วยโรคไตเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งในการฟอกไตจำเป็นต้องใช้น้ำที่มีความสะอาดเพียงพอ แต่ในโรงพยาบาลมีน้ำไม่เพียงพอต่อการฟอกไต และมีปัญหาด้านน้ำอุปโภคบริโภค เนื่องจากต้องใช้น้ำประมาณ 80,000 - 100,000 ลิตร/วัน

กรมทรัพยากรน้ำโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 ได้สร้างระบบน้ำและระบบกรองน้ำ โดยติดตั้งจุดสูบน้ำจากน้ำแม่แจ่มมาที่อาคารรับน้ำแบบบ่อกรองรับน้ำ เป็นถังทรงกระบอกจำนวน 6 ถัง โดยรอบถังเป็นกรวดและทรายเพื่อกรองน้ำพร้อมหินเรียงในกล่องล้อนซึ่งเป็นการกรองน้ำ และสูบน้ำส่งทางท่อโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ จากนั้นสูบน้ำที่ผ่านการกรองชั้นที่หนึ่งส่งไปยังบ่อเก็บน้ำขนาด 500 ลูกบาศก์เมตร ภายในบริเวณโรงพยาบาลฯ และนำน้ำผ่านระบบกรองน้ำสะอาดขนาด 20 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง โดยนำน้ำพักไว้ในบ่อเก็บน้ำสำรองขนาด 100 ลูกบาศก์เมตร เพื่อเป็นแหล่งน้ำสำรองสำหรับนำไปใช้ในการฟอกไตให้ผู้ป่วย การดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนโรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ โดยหลังก่อสร้างแล้วเสร็จมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อความต้องการและเพียงพอสำหรับการใช้งานในอาคารฟอกไต ทำให้การนำน้ำไปใช้ในโรงพยาบาลฯ มีความสะดวก สามารถใช้เป็นน้ำสำรองสำหรับอุปโภคบริโภคภายในโรงพยาบาล นอกจากนี้ประชาชนในพื้นที่ได้รับการรักษาที่มีคุณภาพ เข้าถึงการบริการได้สะดวก ประหยัดเวลา และลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปรักษาที่โรงพยาบาลอื่นๆ ในจังหวัดเชียงใหม่

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(1)
สรุปสำหรับผู้บริหาร	(2)
สารบัญ	(9)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 โครงการเป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย	2
1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	2
1.5 แหล่งงบประมาณ	2
1.6 ระยะเวลาดำเนินการ	3
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 แนวคิดและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 ระเบียบ กฎหมาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	4
2.2 หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	6
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล	8
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ	10
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการ	13
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	13
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	16
3.1 การคัดเลือกโครงการและกลุ่มตัวอย่าง	16
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	17
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	19
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	20
บทที่ 4 ผลการศึกษา สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	21
4.1 การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟันฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ	22
4.2 การติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบ กระจายน้ำ	42

สารบัญ (ต่อ)

4.3 การติดตามและประเมินผลโครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเพื่อดำเนินโครงการสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อป้องกันการเกิดอุทกภัย ปี 2564 และบรรเทาปัญหาระลอกภัยแล้งปี 2564/2565	61
4.4 การติดตามและประเมินผลโครงการงบเงินกู้ ปี พ.ศ. 2564 (โครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563)	77
4.5 โครงการตามนโยบายสำคัญของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
- การติดตามและการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำข้างป่า	97
- การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนโรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา ตำบลช้างเคื่อง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่	105
เอกสารอ้างอิง	112
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก บันทึกที่เกี่ยวข้อง	
ภาคผนวก ข รายชื่อโครงการคัดเลือกประเมินผล	
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	
ภาคผนวก ง รูปภาพการลงพื้นที่ประเมินผล	
คณะผู้จัดทำ	

1.1 หลักการและเหตุผล

กรมทรัพยากรน้ำ มีภารกิจในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปประเทศ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี โดยมีโครงการตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ กระจายน้ำ ระบายน้ำ เป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภค การผลิต การเกษตร แก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนด้านน้ำให้แก่ประชาชน และมีโครงการตามแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

การดำเนินงานตามโครงการหรือการบริหารโครงการ ต้องมีการวางแผนโครงการโดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อคาดหวังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังการดำเนินโครงการ เมื่อวางแผนโครงการและมีการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการตลอดจนได้รับการอนุมัติโครงการเรียบร้อยแล้ว และหน่วยงานมีการนำโครงการไปปฏิบัติ หรือที่เรียกว่าการบริหารโครงการ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะมีการวางแผนโครงการไว้เป็นอย่างดี แต่ก็อาจไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากการดำเนินงานโครงการจะต้องผ่านกระบวนการต่างๆ อีกมากมาย และยังอาจเกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการได้ ดังนั้น จึงต้องมีการติดตามประเมินผลโครงการเพื่อให้ทราบว่าโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร โดยการติดตามประเมินผลโครงการจะต้องพิจารณาทั้งผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ที่มีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า ในเชิงภารกิจแห่งรัฐ มีการอำนวยความสะดวก ตอบสนองความต้องการของประชาชน และให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย รวมถึงพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562 กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณต้องมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีของหน่วยรับงบประมาณ โดยสำนักงบประมาณได้จัดวางระบบการติดตามและประเมินผล เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นกรอบแนวทางในการติดตามและ ประเมินผล โดยใช้หลักการความถูกต้อง ความครบถ้วน ความเชื่อมโยง ความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความจำเป็น

ดังนั้น เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย สะท้อนภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำ การติดตามและประเมินผลโครงการจึงเป็นแนวทางตามกระบวนการปฏิบัติงานอย่างหนึ่ง ที่จะทำให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์โครงการ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางในการ

พัฒนาหรือปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีการประชุม คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันอังคารที่ 26 เมษายน 2565 ได้เห็นชอบให้กองยุทธศาสตร์และแผนงานดำเนินการ ติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำและโครงการ พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ

1.2 วัตถุประสงค์

การติดตามประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และ โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- (1) เพื่อประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการด้านคุณภาพการให้บริการ และด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
- (2) เพื่อประเมินผลกระทบเบื้องต้นจากการดำเนินโครงการ
- (3) เพื่อทราบปัญหา อุปสรรคในการดำเนินโครงการ

1.3 โครงการเป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย

1) โครงการเป้าหมาย ได้แก่ โครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ โดยคัดเลือกโครงการที่ดำเนินการ แล้วเสร็จ สำหรับการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ

- (1.1) โครงการงบตาม พ.ร.บ. ปี 2563 – 2564
- (1.2) โครงการงบกลางและงบเงินกู้ ปี 2564
- (1.3) โครงการตามนโยบายสำคัญของกระทรวงฯ

2) กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่โครงการ ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เจ้าหน้าที่กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ร่วมกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11 ที่เกี่ยวข้อง

1.5 แหล่งงบประมาณ

งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 หมวดงบดำเนินงาน กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

1.6 ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนมิถุนายน 2565 – ธันวาคม 2565

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

หน่วยงานได้รับทราบผลการประเมินโครงการอนุรักษ์ ฟืนฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

- (1) ทำให้ทราบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการด้านคุณภาพการให้บริการ
- (2) ทำให้ทราบผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
- (3) ทำให้ทราบผลกระทบเบื้องต้นจากการดำเนินโครงการ

บทที่ 2 | แนวคิด และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการศึกษา เรื่อง การติดตามและประเมินผลโครงการ อนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาแหล่งน้ำ ปิงปประมาณ พ.ศ. 2565 ได้ใช้แนวคิด และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 ระเบียบ กฎหมาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการ
- 2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

2.1 ระเบียบ กฎหมาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 มีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน

2.1.2 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 6 มีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์
- (6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (7) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

2.1.3 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ประเด็นที่ 1 สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

ประเด็นที่ 5 พัฒนาความมั่นคงด้านน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2.1.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ 2 สร้างความมั่นคงด้านน้ำและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งผิวดินและน้ำใต้ดินให้มีประสิทธิภาพ บริหารจัดการน้ำในระดับลุ่มน้ำให้มีความสมดุลระหว่างความต้องการใช้น้ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำและลดจำนวนประชาชนที่ประสบปัญหาจากการขาดแคลนน้ำ ควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งภาคการผลิตและการบริโภคป้องกันและลดความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง

2.1.5 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ พ.ศ. 2558-2569

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต (เกษตรและอุตสาหกรรม)

เป้าประสงค์ที่ 1 จัดหาแหล่งน้ำต้นทุนที่เหมาะสมต่อการพัฒนาด้านการเกษตรตามศักยภาพ

เป้าประสงค์ที่ 2 จัดหาน้ำต้นทุนเพื่อรักษาระบบนิเวศรวมทั้งควบคุมและจัดสรรน้ำให้สมดุลและเพียงพอ ทั้งเพื่อการใช้น้ำขั้นพื้นฐานของลุ่มน้ำและระบบนิเวศ

เป้าประสงค์ที่ 3 บริหารจัดการความต้องการใช้น้ำในด้านการเกษตร อุปโภค บริโภค อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว ให้สมดุลกับน้ำต้นทุนโดยเกิดประโยชน์สูงสุด

2.1.6 ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการน้ำ

เป้าหมายที่ 1 จัดการและอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำ ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างพอเพียง

2.1.7 พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 มาตรา 15 งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้แก่หน่วยรับงบประมาณใช้จ่าย โดยแยกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ และให้มีรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นด้วย โดยความหมายของหน่วยรับงบประมาณตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณดังกล่าว หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่ขอรับหรือได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และให้หมายความรวมถึงสภาขาตไทยด้วย ได้แก่ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การอัยการองค์การมหาชน ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

2.1.8 พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 137 ตอนที่ 30 ก เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2563 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 5 เงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ จะนำไปใช้เพื่อการอื่นนอกจากการดังต่อไปนี้ไม่มีได้

1) เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2) เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

3) เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

แผนงานหรือโครงการใช้จ่ายเงินกู้เพื่อการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้ โดยมีการกำหนดแผนงาน/โครงการในบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัติ

(3) แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (แผนงาน/โครงการกลุ่มที่3) แผนงาน/โครงการกลุ่มที่ 3 ประกอบด้วย

(3.1) แผนงานหรือโครงการลงทุนและกิจกรรมการพัฒนาที่สามารถ พลิกฟื้นกิจกรรม ทางเศรษฐกิจ เพิ่มศักยภาพ และยกระดับการค้า การผลิต และการบริการในสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ โดยครอบคลุมภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้าและการลงทุนท่องเที่ยวและบริการ

(3.2) แผนงานฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน ผ่านการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ โดยส่งเสริมตลาดสำหรับผลผลิต และผลิตภัณฑ์ของธุรกิจชุมชน ที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวหรือภาคบริการอื่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชุมชน การจัดหาปัจจัยการผลิตและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งการสร้างการเข้าถึงช่องทางการตลาด พร้อมทั้งยกระดับมาตรฐานคุณภาพและมูลค่าเพิ่มของสินค้าและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและชุมชน

(3.3) แผนงานหรือโครงการเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน รวมถึงการลงทุนต่างๆ ของภาคเอกชน เพื่อให้สถานะการบริโภคและการลงทุนกลับเข้าสู่ระดับปกติโดยเร็ว

(3.4) แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานผ่านการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน และสนับสนุนกระบวนการผลิตเพื่อการพัฒนาประเทศในระดับต่อไป

2.2 หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) หมายถึง หลักในการปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแลกิจการต่างๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม ประกอบด้วย องค์ประกอบ 10 หลัก ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักการมุ่งฉันทามติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552) ได้มีการกำหนดความหมายสำคัญของหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 10 องค์ประกอบ ไว้ดังนี้

2.2.1 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีการกิจคล้ายคลึงกันและมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทาง

ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงาน และระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

2.2.2 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การบริหารราชการตามแนวทางการ กำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงาน โดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงานและระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

2.2.3 หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดและสร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่าง

2.2.4 หลักการรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

2.2.5 หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชัดเจนได้ เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม หรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้

2.2.6 หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง กระบวนการที่ข้าราชการ ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

2.2.7 หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจทรัพยากร และการกิจจากส่วนราชการส่วนกลางให้แก่หน่วยการปกครองอื่น (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชนดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจ และการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้าง ความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุง กระบวนการ และเพิ่มผลิตภาพ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ

2.2.8 หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

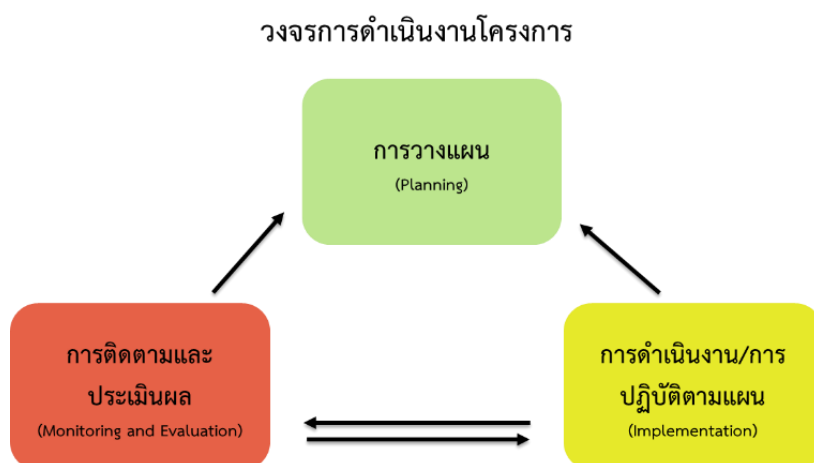
2.2.9 หลักความเสมอภาค (Equity) หมายถึง การได้รับการปฏิบัติและได้รับบริการ อย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีการแบ่งแยกด้านชาย/หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการสภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่นๆ

2.2.10 หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) หมายถึง การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญโดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่าเห็นพ้องโดยเอกฉันท์

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล

สำนักงานเลขาธิการสภา (2550) ได้กล่าวว่า การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) เป็นคำที่มักจะใช้ควบคู่กัน การติดตามและประเมินผล จะช่วยให้ผู้บริหารทราบว่า การดำเนินงานเป็นไปตามแผนหรือไม่ มีความก้าวหน้า มีปัญหาอุปสรรคหรือไม่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะได้แก้ไขปัญหาอุปสรรคเหล่านั้น และป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป การติดตาม (Monitoring) และการประเมิน (Evaluation) เป็นกระบวนการที่แตกต่างกัน มีจุดหมายไม่เหมือนกัน แต่กระบวนการทั้งสองมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และเมื่อนำแนวคิดและหลักการติดตามและประเมินผล มาประสานใช้ด้วยกันอย่างเหมาะสม จะช่วยให้ทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติสามารถกำกับ ทบทวน และพัฒนางาน โครงการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การดำเนินการโครงการใดๆ ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ส่วน คือ

- การวางแผน (Planning หรือ Project Design)
- การดำเนินงาน/การปฏิบัติตามแผน (Implementation)
- การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation)



วงจรการดำเนินโครงการนั้น การติดตามและประเมินผลนับเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานและผลสำเร็จของโครงการและเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากระบวนการวางแผน (Planning) และการปฏิบัติตามแผน (Monitoring) และการประเมินผล (Evaluation) จะสามารถบ่งบอกถึงความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ผลสำเร็จ และผลกระทบจากการดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกำกับ เร่งรัด และปรับปรุง/ยุติการดำเนินการ หรือเป็นข้อมูลในการพัฒนางานต่อไป

2.3.1 ความหมายของการติดตามและประเมินโครงการ

สำนักงานเลขาธิการสภา (2550) ให้ความหมายของการติดตาม (Monitoring) โครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า (Input) การดำเนินงาน (Process) และผลการดำเนินงาน (Output) เกี่ยวกับโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback System) สำหรับการกำกับ ทบทวน และแก้ไขปัญหาขณะดำเนินโครงการ

การประเมิน (Evaluation) โครงการ หมายถึง กระบวนการตรวจสอบและตัดสินคุณค่า (Value Judgement) เกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า การดำเนินงาน และผลการดำเนินโครงการ เพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับการปรับปรุงการดำเนินโครงการ สรุปผลสำเร็จของโครงการและพัฒนาโครงการต่อไป

อรุณี เวียงแสง และคณะ (2548: 56) ได้กล่าวว่า การติดตามและการประเมินผล เป็นหัวใจของการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ งานที่มีความซับซ้อนและต้องการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สูงยิ่งต้องมีการติดตามและประเมินผลที่จริงจังการติดตามผลและประเมินผลที่ทรงพลังที่สุด คือ การติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม ซึ่งจัดเป็นการประเมินผลแบบ “เอื้ออำนาจ” (empowerment evaluation)

2.3.2 หลักการติดตามโครงการ

การติดตาม (Monitoring) เป็นกระบวนการในการบริหารงาน เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานที่จะช่วยให้ระบบการวางแผนและการบริหารงานมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยรวบรวมข้อมูลตามระบบงาน เช่น เป้าหมาย วิธีการ ผลการปฏิบัติงาน แล้วนำมาวิเคราะห์ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไข และเพื่อให้ได้ผลงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.3.3 ประโยชน์ของการติดตามโครงการ

การติดตามมีประโยชน์ที่สำคัญที่สุด คือ การนำไปใช้แก้ปัญหาต่างๆ ระหว่างดำเนินโครงการรองลงมา คือ ใช้สำหรับวางแผนการจัดทำโครงการในอนาคต ซึ่งประโยชน์ต่างๆ สามารถแยกเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

- (1) ทราบถึงสถานภาพและสถานการณ์ต่างๆ ของการดำเนินโครงการ
- (2) ทราบข้อดี/ข้อบกพร่อง ตลอดจนปัจจัยที่ทำให้การดำเนินโครงการมีปัญหาทำให้สามารถแก้ไขได้ทุกจุดอย่างทันท่วงที และในโอกาสต่อไป
- (3) ประหยัดเวลา งบประมาณ และทรัพยากรในการดำเนินโครงการ
- (4) สามารถเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพื่อนำเสนอผลการดำเนินโครงการในเชิงสถิติหรือวิทยาศาสตร์ ทำให้ได้รับความเชื่อถือและการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง
- (5) กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ มีความสำนึกต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ และกระตือรือร้นในการแก้ไข ตลอดจนคิดค้นปรับปรุงโครงการอย่างสม่ำเสมอ
- (6) ผู้บริหารระดับต่างๆ ของโครงการสามารถวินิจฉัย สั่งการได้อย่างรัดกุมมีเหตุผล
- (7) สร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติงานของโครงการ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง

(8) เป็นขวัญ กำลังใจต่อผู้ปฏิบัติ

(9) เป็นสารสนเทศสำหรับการประเมินผล

2.3.4 หลักการประเมินผลโครงการ

การประเมินผล (Evaluation) เป็นกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ และพิจารณาปัจจัยให้ทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อย ของโครงการ อย่างมีระบบ แล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการ เพื่อการดำเนินงานต่อไป หรือจะยุติการดำเนินงาน การประเมินผลโครงการอย่างมีระบบ ย่อมจะมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารโครงการ ซึ่งจะต้องส่งผลให้โครงการนั้นดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.3.5 ประโยชน์ของการประเมินผลโครงการ

(1) การประเมินผลเป็นภารกิจที่สำคัญของระบบการวางแผนและบริหารแผน/โครงการ เนื่องจากการประเมินโครงการเป็นการตรวจสอบและควบคุมชนิดหนึ่ง ซึ่งดำเนินงานอย่างมีระบบ ทั้งปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลการดำเนินงาน (Output) จะได้รับการตรวจสอบทุกขั้นตอนและนำมาซึ่งข้อมูลที่จำเป็นอันเป็นข้อมูลย้อนกลับที่จะนำมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน เพราะนอกจากจะชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานแล้ว ยังชี้ให้เห็นผลการปฏิบัติงานซึ่งไม่สามารถทราบได้จากกระบวนการวางแผน

(2) เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ฝ่ายบริหารสามารถปรับปรุงระบบการวางแผนและบริหารแผน ด้วยการให้ข้อมูลที่ต่อเนื่อง ทำให้สามารถปรับสภาพการปฏิบัติให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง สามารถควบคุมแผนและโครงการให้เป็นไปตามทิศทางที่กำหนดไว้

(3) การประเมินช่วยให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างคุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์ต่อประชาชน เพราะการประเมินโครงการจะต้องวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการ ข้อมูลหรือปัจจัยใด ที่เป็นปัญหา จะได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้ หรือใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม คุ้มค่า ทรัพยากรทุกชนิดได้รับการจัดสรรให้อยู่ในจำนวนหรือปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอแก่การดำเนินงาน เมื่อมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและประจำ ย่อมทำให้ทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริง การวางแผนงาน/โครงการ สามารถทำได้ตรงตามเป้าหมาย หรือสามารถปรับปรุงแก้ไข แผนงาน/โครงการให้เหมาะสมมากขึ้น สามารถทราบผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ เมื่อเริ่มวางแผนใหม่อีกครั้งก็จะมีข้อมูลสารสนเทศที่ชัดเจน เทียบตรง และเป็นปัจจุบัน สามารถเป็นเครื่องมือในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

2.4.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมาย ความพึงพอใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ

ชริณี เดชจินดา (2536) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติ ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนอง หรือลดลงหากความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง มอร์ส (Morse, 1995 อ้างถึงใน กมลมาศ อุเทนสุต, 2548) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่าง

ที่สามารถลดความตึงเครียดของบุคคลให้น้อยลงได้ ถ้าความตึงเครียดมีมากก็จะทำให้เกิดความไม่พอใจ ซึ่งความตึงเครียดนี้มีผลมาจากความต้องการของมนุษย์ หากมนุษย์มีความต้องการมาก ก็จะเกิดปฏิกิริยาเรียกร้อง แต่ถ้าเมื่อใดความต้องการได้รับการตอบสนอง ก็จะทำให้เกิดความพอใจ

2.4.2 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดุลพัฒน์กิจ (2548: 177) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นสิ่งที่ผู้รับบริการจะแสดงออกในทางบวกหรือลบต่อสิ่งที่ได้รับจากการบริการ และการนำเสนอการบริการโดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่ได้คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการบริการ ได้แก่

(1) ผลลัพธ์บริการ ในการนำเสนอการบริการจะต้องมีผลลัพธ์บริการที่มีคุณภาพ และระดับการให้บริการที่ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ โดยผู้ให้บริการจะต้องแสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ และจริงใจต่อการสร้างเสริมคุณภาพของผลลัพธ์บริการที่จะส่งมอบให้แก่ผู้รับบริการ

(2) ราคาค่าบริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการเกิดจากการประเมินคุณภาพและรูปแบบของการบริการเทียบกับราคาค่าบริการที่จะต้องจ่ายออกไป โดยผู้ให้บริการจะต้องกำหนดราคาค่าบริการที่เหมาะสมกับคุณภาพของการบริการ และเป็นไปตามความเต็มใจที่จะจ่าย (Willingness to Pay) ของผู้รับบริการค่าบริการจะถูกหรือแพงขึ้นอยู่กับความสามารถในการจ่าย และเจตคติต่อราคาของกลุ่มผู้รับบริการอีกด้วย

(3) สถานที่บริการ ผู้ให้บริการจะต้องมองหาสถานที่ในการให้บริการที่ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกมีสถานที่ที่กว้างขวางเพียงพอและต้องคำนึงถึงการอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการในทุกด้าน เช่น การมีสถานที่จอดรถ หรือการให้บริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งทำให้ประเด็นด้านสถานที่ให้บริการลดลงไปได้ เป็นต้น

(4) การส่งเสริมแนะนำบริการ ผู้ให้บริการจะต้องให้ข้อมูลข่าวสารในเชิงบวกแก่ผู้รับบริการทั้งในด้านคุณภาพการบริการและภาพลักษณ์ของการบริการผ่านทางสื่อต่างๆ เพื่อให้ผู้รับบริการได้นำข้อมูลเหล่านี้ไปช่วยประเมินเพื่อตัดสินใจใช้บริการต่อไป

(5) ผู้ให้บริการ จะต้องตระหนักตนเองว่ามีส่วนสำคัญในการสร้างให้เกิดความ พึงพอใจในการบริการของผู้รับบริการ โดยในการกำหนดกระบวนการจัดการ การวางรูปแบบการบริการ จะต้องคำนึงถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญ ทั้งแสดงพฤติกรรมบริการและเสนอบริการที่ลูกค้าต้องการด้วยความสนใจเอาใจใส่อย่างเต็มที่ด้วยจิตสำนึกของการบริการ

(6) สภาพแวดล้อมของการบริการ ผู้ให้บริการต้องสร้างให้เกิดความสวยงามของอาคารสถานที่ผ่านการออกแบบตกแต่ง การแบ่งพื้นที่อย่างเหมาะสมลงตัวสร้างให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรผู้ให้บริการและสื่อภาพลักษณ์เหล่านี้ออกไปสู่ผู้รับบริการอีกด้วย

(7) กระบวนการบริการ ผู้ให้บริการต่างมุ่งหวังให้เกิดความมีประสิทธิภาพของการจัดการระบบการบริการเพื่อเพิ่มความคล่องตัวและความสามารถในการสนองตอบต่อความต้องการของลูกค้าได้อย่างถูกต้อง มีคุณภาพ โดยการนำบุคลากร เทคโนโลยีเข้ามารวมกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการและหวังต่อประสิทธิผลที่จะเกิดขึ้นต่อผู้รับบริการ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจคือ ความรู้สึกพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนองทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจก็จะเกิดความพอใจ ชอบใจ เกิดเป็นทัศนคติด้านบวกที่แสดงให้เห็นถึงสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทัศนคติด้านลบที่แสดงให้เห็นถึงสภาพความไม่พึงพอใจ ความพึงพอใจเป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกของทัศนคติซึ่งไม่จำเป็นต้องแสดงหรืออธิบายเชิงเหตุผลเสมอไปได้ ดังนั้น ความพึงพอใจจึงเป็นเพียงปฏิกิริยาด้านความรู้สึกต่อสิ่งเร้าหรือ สิ่งกระตุ้นที่แสดงผลออกมาในลักษณะของผลลัพธ์สุดท้ายของกระบวนการประเมินโดยบ่งบอกถึงทิศทางของผลประเมินว่าจะไปในลักษณะทิศทางบวก หรือทิศทางลบหรือไม่มีปฏิกิริยา คือ เฉยๆต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นนั้นก็ได้

2.4.3 การวัดความพึงพอใจที่มีต่อการบริการ

สโรช ไสยสมบัติ (2534: 39) กล่าวว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการบริการจะเกิดขึ้นหรือไม่นั้น จะต้องพิจารณาถึงลักษณะของการให้บริการขององค์การ ประกอบกับระดับความรู้สึกของผู้มารับบริการในมิติต่างๆ ของแต่ละบุคคล ดังนั้นในการวัดความพึงพอใจต่อการบริการอาจทำได้หลายวิธี ดังต่อไปนี้

(1) การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีการที่นิยมใช้กันแพร่หลายวิธีหนึ่ง โดยการร้องขอหรือขอความร่วมมือ จากกลุ่มบุคคลที่ต้องการวัด แสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มที่กำหนดคำตอบไว้ให้เลือกตอบหรือเป็นคำตอบอิสระ โดยคำถามที่ถามอาจจะถามถึงความพึงพอใจในด้านต่างๆ ที่หน่วยงานกำลังให้บริการอยู่ เช่น ลักษณะของการให้บริการ สถานที่ให้บริการ บุคลากรที่ให้บริการ เป็นต้น

(2) การสัมภาษณ์ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นวิธีการที่ต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจงใจให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามให้ตรงกับข้อเท็จจริง การวัดความพึงพอใจโดยวิธีการสัมภาษณ์นับว่าเป็นวิธีที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพอีกวิธีหนึ่ง

(3) การสังเกตเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการได้โดยวิธีการสังเกตจากพฤติกรรมทั้งก่อนมารับบริการ ขณะรอรับบริการและหลังจากการได้รับบริการแล้ว เช่น การสังเกตกิริยาท่าทาง การพูด สีหน้า และความถี่ของการมาขอรับบริการ เป็นต้น การวัดความพึงพอใจโดยวิธีนี้ ผู้วัดจะต้องกระทำอย่างจริงจังและมีแบบแผนที่แน่นอน จึงจะสามารถประเมินถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการได้อย่างถูกต้อง สำหรับการวัดความพึงพอใจของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เป็นหลัก

2.4.4 ความสำคัญของความพึงพอใจต่อการบริการ

ความพึงพอใจในบริการของผู้รับบริการเป็นเป้าหมายสำคัญที่ผู้ให้บริการทั้งหลายต่างหากกลยุทธ์ทางการจัดการและยุทธศาสตร์ทางการตลาดมาประยุกต์ใช้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะทำให้ผู้รับบริการเกิดความประทับใจในบริการและกลับมาใช้บริการซ้ำอีก ดังนั้น ความพึงพอใจจึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญต่อบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่

ควรจะต้องคำนึงถึงและยึดถือ คือ ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของการบริการรูปแบบการบริการที่ดีจะต้องสามารถตอบสนองต่อความต้องการและ

ความคาดหวังของผู้รับบริการได้ โดยผู้ให้บริการจะต้องทำการสำรวจหรือศึกษาความต้องการของกลุ่มผู้รับบริการเป้าหมายเสียก่อน จากนั้นจึงสามารถกำหนดรูปแบบการบริการที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการบริการที่น่าประทับใจแก่ผู้มารับบริการได้ ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวแปรสำคัญในการประเมินคุณภาพของการบริการ เนื่องจากเป็นเกณฑ์ที่ชัดเจนส่งผลต่อการกลับมาใช้บริการซ้ำของผู้รับบริการ โดยทั่วไปองค์การธุรกิจบริการจะทำการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการในหลายๆด้าน เช่น อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องใช้ ความน่าเชื่อถือของกิจการบริการ ความเต็มใจในการให้บริการ ความรู้และความสามารถในการให้บริการ และบุคลิกลักษณะของผู้ให้บริการ เป็นต้น ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานเป็นตัวชี้คุณภาพและความสำเร็จของงานบริการเนื่องจากการบริการจะดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับผู้ให้บริการซึ่งการปฏิบัติงานจะมีคุณภาพนั้นผู้ให้บริการจะต้องมีความพึงพอใจในงานของตน จึงจะทุ่มเทในการทำงานและเป็นสิ่งนำไปสู่ความพึงพอใจของผู้รับบริการ

(2) ผู้รับบริการ กล่าวคือ สิ่งที่ ผู้รับบริการมุ่งหวังต้องการจะได้จากการมารับบริการนั้นก็คือความสะดวกสบาย ความรวดเร็วและคุณภาพการบริการที่ดี ดังนั้น ความพึงพอใจจึงเป็นตัวผลักดันคุณภาพของการบริการของผู้ให้บริการ ซึ่งจะส่งผลดีต่อผู้รับบริการ ดังนี้ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ เป็นตัวผลักดันคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้รับบริการเอง ซึ่งมุ่งหวังที่จะได้รับการบริการที่ดีจากการที่ได้ไปใช้บริการยังที่ต่างๆ ความพึงพอใจของผู้รับบริการนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ให้บริการจะต้องตระหนักถึงและจัดให้มีอย่างเพียงพอ ทำให้เกิดการแข่งขันเพื่อที่จะนำเสนอสิ่งที่ดีกว่าแก่ผู้รับบริการ ส่งผลให้ผู้รับบริการได้รับการบริการที่ดีมีคุณภาพมากขึ้นเรื่อยๆ ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานบริการ ช่วยพัฒนาคุณภาพของงานบริการและอาชีพบริการเนื่องจากผู้ให้บริการที่มีความพึงพอใจในการทำงาน จะทำงานด้วยความเต็มใจ ทุ่มเท สร้างสรรค์ และส่งเสริมมาตรฐานในการให้บริการ ส่งผลให้คุณภาพในการบริการสูงขึ้นและงานบริการกลายเป็นงานที่แพร่หลายมากขึ้น มีบุคลากรที่มีทักษะและความสามารถเข้าสู่วงการธุรกิจบริการมากขึ้น เกิดการขยายตัวของธุรกิจบริการ ส่งผลต่อลักษณะการบริการ ทำให้ผู้รับบริการได้รับการบริการที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพสูงยิ่งขึ้นต่อไป

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายของคำว่า บริการ หมายถึง ปฏิบัติรับใช้ให้ความสะดวกต่างๆ ส่วนความหมายทั่วไปที่มักกล่าวถึง คือ การกระทำที่เปี่ยมไปด้วยความช่วยเหลือหรือการดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

2.6.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

จินตวิทย์ เกษมสุข (2554) การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบถึงตัวประชาชนเอง การมีส่วนร่วมเป็นการร่วมมือของประชาชน ไม่ว่าปัจเจกบุคคลหรือ

กลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกันและเข้ามาร่วมรับผิดชอบเพื่อดำเนินการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการกระทำผ่านกลุ่ม หรือองค์การเพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคล ได้มีส่วนช่วยเหลือระหว่างกันด้วยจิตใจและอารมณ์ของแต่ละบุคคลในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมในการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุจุดหมายของสังคม การมีส่วนร่วม คือการที่ประชาชนจะต้องเข้าไปมีส่วนในการตัดสินใจระดับต่างๆ ทางการจัดการบริหารและทางการเมือง เพื่อกำหนดความต้องการในชุมชนของตน ความหมายของการมีส่วนร่วมเป็นความหมายที่กว้างเกี่ยวข้องกับบุคคลในทุกระดับทุกส่วน ดังที่องค์การสหประชาชาติได้กำหนดความหมายไว้เพื่อการดำเนินงานขององค์การว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นสังคมเล็ก หรือสังคมขนาดใหญ่ ได้มีส่วนช่วยเหลืออย่างเต็มที่ต่อสังคมนั้นๆ อันได้แก่ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ เช่น การพิจารณาปัญหา การตั้งนโยบาย การตัดสินใจ ประเด็นสำคัญต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาประชาชาติและการประเมินความต้องการของสังคมนั้นๆ จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นจึงหมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชนได้มีส่วนช่วยเหลือกันตั้งแต่การวางแผน การบริหารงบประมาณ การดำเนินการ และการติดตามและประเมินผล ดังนั้น ผลสำเร็จของการพัฒนาจึงขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนของประชาชนและการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแข็งขันโดยประชาชนต้องรู้ว่าพวกตนต้องการอะไรเพื่อการพัฒนาของตนเอง

2.6.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation)

จินตวีร์ เกษมสุข (2554) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนคือ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจแก้ปัญหาของตนเอง ร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ และความชำนาญร่วมกับวิทยาการที่เหมาะสม และสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติ งานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริง จึงหมายถึง การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดการและควบคุมการใช้ทรัพยากร และปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคม เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม และการตัดสินใจต่างๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) เป็นแนวความคิดใหม่ที่มีรากฐานมาจากแนวคิดของระบอบประชาธิปไตยเป็นกระแสของความคิดที่ทำให้ผู้คนในสังคมตระหนักดีว่าการดำเนินกิจการใดๆ ก็ตามผู้ที่ได้รับผลกระทบและมีส่วนได้เสียควรเป็นผู้มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะความคิด การปฏิบัติ งานประชาสัมพันธ์ในยุคปัจจุบันจึงต้องประยุกต์แนวคิดให้ตอบรับกับแนวคิดประชาธิปไตย โดยต้องสร้างกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนอันเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน และเป็นส่วนสำคัญของแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนกลุ่มที่มีส่วนได้เสียและได้รับผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ดังนั้น การพัฒนาจึงเริ่มจากความต้องการของชุมชนแทนความต้องการของหน่วยงานภาครัฐ

2.6.3 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน

อรรถัย ก๊กผล (2552) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ว่าในหน่วยงานใดก็ตามเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา เพราะการมีส่วนร่วมมีคุณประโยชน์หลากหลายประการอย่างไรก็ตาม ประโยชน์ที่จะได้จากการมีส่วนร่วมของประชาชนขึ้นอยู่กับความจริงใจและความจริงใจในการดำเนินการด้วย ประโยชน์โดยทั่วไป คือ เพิ่มคุณภาพการตัดสินใจทำให้การตัดสินใจรอบคอบและได้รับการยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะการตัดสินใจที่กระทบกับประชาชนโดยตรง ช่วยลดค่าใช้จ่าย และการสูญเสียเวลาเมื่อประชาชนยอมรับ การนำโครงการไปสู่การปฏิบัติจะรวดเร็วขึ้น การสร้างฉันทามติ การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงสามารถช่วยลดความขัดแย้งทางการเมืองและเกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ ร่วมมือในการนำไปปฏิบัติ จะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีความกระตือรือร้นในการช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ช่วยทำให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีความใกล้ชิดกับประชาชนและเกิดความตระหนักในการตอบสนองต่อความกังวลของประชาชน ช่วยพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการให้การศึกษาแก่ประชาชน เพื่อเรียนรู้กระบวนการตัดสินใจและเป็นเวทีฝึกผู้นำชุมชน ช่วยทำให้ประชาชนสนใจประเด็นสาธารณะมากขึ้น การมีส่วนร่วมเป็นการเพิ่มทุนทางสังคม และช่วยเสริมสร้างให้ประชาชนเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น สอดคล้องกับการปกครองตามหลักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

บทที่ 3 | วิธีการดำเนินการ

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

3.1 การคัดเลือกโครงการและกลุ่มตัวอย่าง

โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ มีการคัดเลือกโครงการฯ ดังนี้

- (1) คัดเลือกโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และ 2564 ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ
- (2) คัดเลือกตามแหล่งที่มาของงบประมาณ ได้แก่ งบตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และ 2564 งบกลาง และงบเงินกู้
- (3) คัดเลือกจากงานที่เป็นภารกิจหลักของกรมทรัพยากรน้ำหรือเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่
 - (3.1) โครงการจัดหาแหล่งน้ำให้ช้าง
 - (3.2) โครงการสนับสนุนแหล่งน้ำให้โรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา
- (4) คัดเลือกจากวงเงินงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณ 10-20 ล้านบาท และงบประมาณ 20 ล้านบาท ขึ้นไป
- (5) คัดเลือกโครงการให้กระจายพื้นที่ดำเนินการมากที่สุด และครอบคลุมประเภทหนอง/บึง/สระ ลำคลอง/ลำห้วย ฝาย หรือระบบกระจายน้ำ

การจัดเก็บข้อมูลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ จัดเก็บข้อมูลโครงการละ 10 ครั้วเรือน (รวมทั้งสิ้น 240 ครั้วเรือน) สุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) โดยมีจำนวนโครงการและขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

แหล่งงบประมาณ	โครงการ ที่คัดเลือก (จำนวน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (จำนวน)
1) งบตาม พ.ร.บ. ปี 2563		
(1) โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ		
- งบประมาณ 10-20 ล้านบาท	2	20
- งบประมาณ 20 ล้านบาทขึ้นไป	2	20

แหล่งงบประมาณ	โครงการ ที่คัดเลือก (จำนวน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (จำนวน)
(2) โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ - งบประมาณ 10-20 ล้านบาท - งบประมาณ 20 ล้านบาทขึ้นไป	2 2	20 20
2) งบตาม พ.ร.บ. ปี 2564		
(1) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ - งบประมาณ 10-20 ล้านบาท - งบประมาณ 20 ล้านบาทขึ้นไป	2 2	20 20
(2) โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ - งบประมาณ 10-20 ล้านบาท - งบประมาณ 20 ล้านบาทขึ้นไป	2 2	20 20
3) งบกลางปี พ.ศ. 2564 และงบเงินกู้ ปี พ.ศ. 2563		
(1) งบกลาง ปี พ.ศ. 2564	4	40
(2) งบเงินกู้ ปี พ.ศ. 2563	4	40
4) โครงการตามนโยบายสำคัญของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
(1) โครงการจัดหาแหล่งน้ำให้ช้าง	2	
(2) โครงการสนับสนุนแหล่งน้ำให้โรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา	1	
รวม	27	

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย ข้อมูลทุติยภูมิ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ รายละเอียดดังนี้

1) แบบสอบถามประชาชนเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (แผนงานโครงการปี 2563 – 2564 ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลักของครัวเรือน การรู้จักกรมทรัพยากรน้ำ การนำน้ำไปใช้ในพื้นที่การเกษตรก่อนและหลังมีระบบกระจายน้ำ และการใช้น้ำจากแหล่งอื่น

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านคุณภาพการให้บริการเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ (เจ้าหน้าที่มาจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นก่อนเริ่มโครงการ) และ

ความพึงพอใจที่มีต่อผลผลิตโครงการ มีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด มีคำตอบให้เลือกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 3 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ	หมายถึง
3	ระดับความพึงพอใจมาก
2	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
1	ระดับความพึงพอใจน้อย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากโครงการของประชาชนมีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด การใช้ประโยชน์ในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และแบบปลายเปิด โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบสอบถามด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากโครงการของประชาชน มีคำตอบให้เลือกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 4 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ	หมายถึง
4	ระดับการใช้ประโยชน์มาก
3	ระดับการใช้ประโยชน์ปานกลาง
2	ระดับการใช้ประโยชน์น้อย
1	ไม่ได้ใช้ประโยชน์

ตอนที่ 4 แบบสอบถามด้านการมีส่วนร่วมและการดูแลบำรุงรักษาโครงการ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ มีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด โดยเปิดโอกาสให้ผู้ตอบสามารถตอบข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการพัฒนาแหล่งน้ำ หรือแจ้งปัญหาที่ต้องการให้หน่วยงานแก้ไขหรือปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น

2) แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับประเมินผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำข้างป่า โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของข้างป่าในพื้นที่

ตอนที่ 3 - 4 การดำเนินโครงการ ก่อน-ระหว่าง-หลัง โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับการดำเนินโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ และการแก้ไขปัญหาข้างป่าออกหากินนอกพื้นที่

3) แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับประเมินผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนโรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา ตำบลช้างเคื่อง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ - สกุล เบอร์โทร เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และสังกัดในสถานที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 – 4 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความเป็นมาก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และภายหลังดำเนินโครงการ โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เจ้าหน้าที่กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-7, 9-11 ลงพื้นที่โครงการฯ เพื่อเก็บข้อมูล ดังนี้

1) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ (งบตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และ พ.ศ. 2564 ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ) จำนวน 16 แห่ง งบกลางปี พ.ศ. 2564 จำนวน 4 แห่ง และงบเงินกู้ปี พ.ศ. 2563 จำนวน 4 แห่ง

นำแบบสอบถามประชาชนเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (แผนงานโครงการปี 2563 – 2564 ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ) ลงพื้นที่สอบถามประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลโครงการละ 10 ครั้วเรือน (รวมทั้งสิ้น 240 ครั้วเรือน)

2) โครงการตามนโยบายสำคัญของกระทรวงฯ โดยคัดเลือกโครงการ และดำเนินการ ดังนี้

(1) โครงการน้ำให้ช้าง : คัดเลือก จำนวน 2 โครงการ โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ได้แก่ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองพาวพลูและคลองคงคา หมู่ที่ 3,2,7 ตำบลพวา อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี และ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำช้างป่า เขาแร้ง หมู่ที่ 1 ตำบลปะตง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี จัดเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีสัมภาษณ์

นำแบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำช้างป่า ลงพื้นที่สัมภาษณ์ในรูปแบบการสนทนากลุ่ม (Focus group) กับเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6 ที่เกี่ยวข้อง

(2) โครงการสนับสนุนแหล่งน้ำให้โรงพยาบาล : โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนโรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา ตำบลช้างเคื่อง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

นำแบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนโรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา ตำบลช้างเคื่อง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ลงพื้นที่สัมภาษณ์ในรูปแบบการสนทนากลุ่ม (Focus group) กับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลฯ และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 ที่เกี่ยวข้อง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล
- 2) บันทึกแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม Microsoft Excel เพื่อประมวลผลข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้
- 3) นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้
 - (1) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และข้อคำถามปลายเปิด โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
 - (2) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) โดยมีการแปลผลข้อมูล โดยใช้สูตรการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

หลังจากการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้นตามสูตรดังกล่าวแล้วนำค่าที่ได้จากการคำนวณมาแบ่ง โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายระดับของคะแนน ชั้นของเกณฑ์ เป็นดังนี้

- ระดับความพึงพอใจ

ช่วงของค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 – 1.66	พึงพอใจน้อย
1.67 – 2.33	พึงพอใจปานกลาง
2.34 – 3.00	พึงพอใจมาก

- ระดับการใช้ประโยชน์

ช่วงของค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 - 1.75	ไม่ได้ใช้ประโยชน์
1.76 - 2.50	ใช้ประโยชน์น้อย
2.51 - 3.25	ใช้ประโยชน์ปานกลาง
3.26 - 4.00	ใช้ประโยชน์มาก

บทที่ 4 ผลการศึกษา สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-7, 9-11 ดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 รายละเอียดดังนี้

4.1 การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ : คัดเลือกโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ งบประมาณพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2564 ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 8 โครงการ จัดเก็บข้อมูลจากประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ

4.2 การติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ : คัดเลือกโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ งบประมาณพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2564 ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 8 โครงการ จัดเก็บข้อมูลจากประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ

4.3 การติดตามและประเมินผลโครงการงบกลาง ปี พ.ศ. 2564 : คัดเลือกโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก “โครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเพื่อดำเนินโครงการสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อป้องกันการเกิดอุทกภัย ปี 2564 และบรรเทาปัญหาภัยแล้งปี 2564/2565” ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 4 โครงการ จัดเก็บข้อมูลจากประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ

4.4 การติดตามและประเมินผลโครงการงบเงินกู้ ปี พ.ศ. 2563 : คัดเลือกโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก “โครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563” ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 4 โครงการ จัดเก็บข้อมูลจากประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ

4.5 โครงการตามนโยบายสำคัญของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน คัดเลือกติดตามประเมินผล จำนวน 2 โครงการ ดังนี้

- (1) โครงการจัดหาแหล่งน้ำให้ช้าง จำนวน 2 โครงการ
- (2) โครงการสนับสนุนแหล่งน้ำให้โรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา

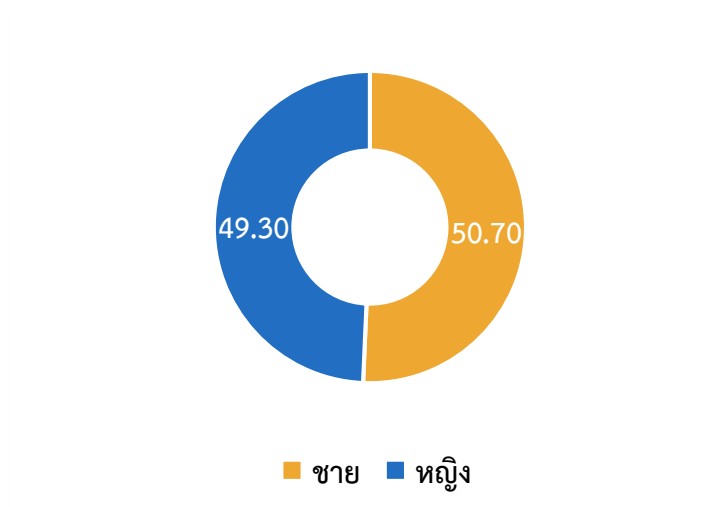
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ได้ประมวลผล วิเคราะห์ สรุปผลการศึกษา และอภิปรายผล พร้อมข้อเสนอแนะ รายละเอียดดังนี้

4.1 การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

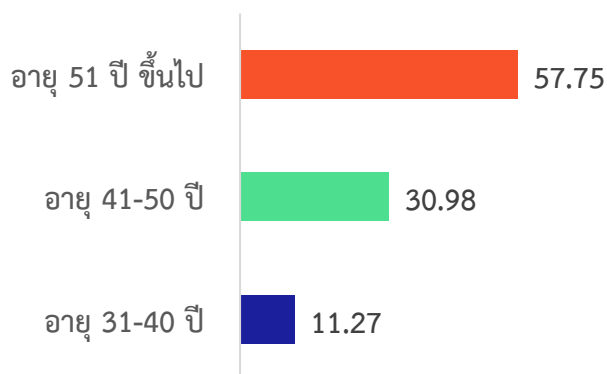
การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพหลักของครัวเรือน ดังนี้

1) เพศ ประชาชนส่วนใหญ่เป็น เพศชาย ร้อยละ 50.70 และเพศหญิง ร้อยละ 49.30



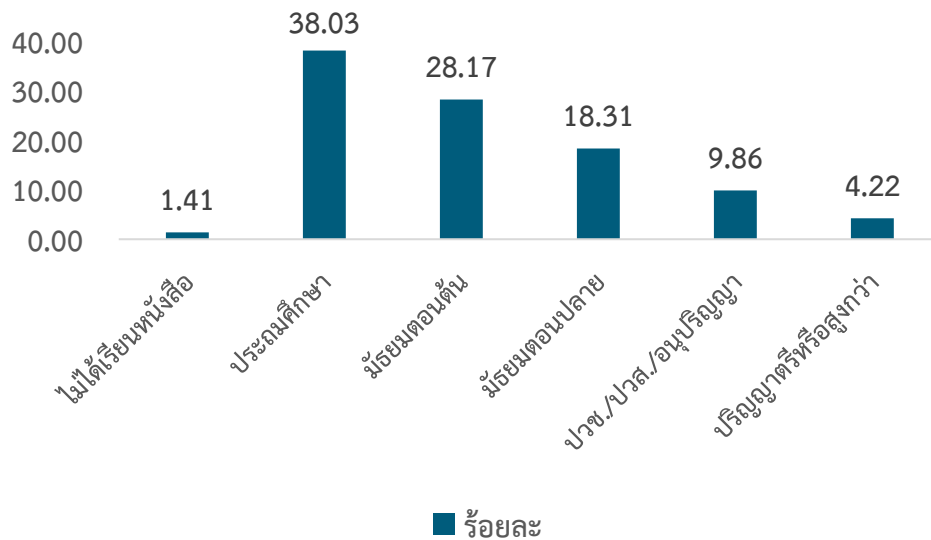
ภาพที่ 4.1 แผนภูมิแสดงเพศของกลุ่มตัวอย่าง

2) อายุ ประชาชนส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 57.75 รองลงมา มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 30.98 และอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 11.27



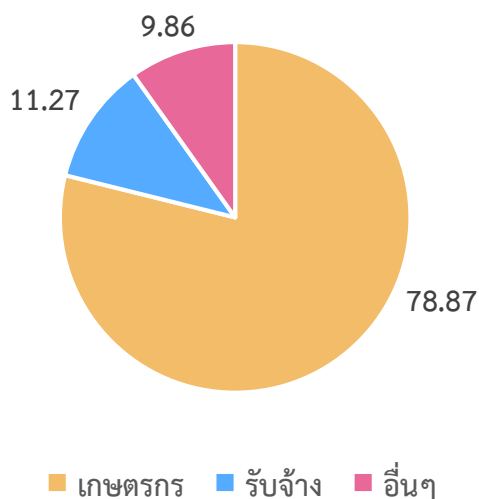
ภาพที่ 4.2 แผนภูมิแสดงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง

3) **ระดับการศึกษา** ประชาชนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 38.03 รองลงมาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 28.17 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 18.31 ปวช./ปวส./อนุปริญญา ร้อยละ 9.86 ปริญญาตรี/สูงกว่า ร้อยละ 4.22 และไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 1.41



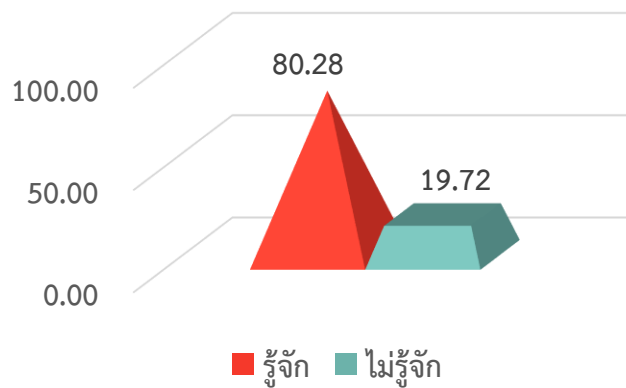
ภาพที่ 4.3 แผนภูมิแสดงระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

4) **อาชีพหลักของครัวเรือน** ประชาชนในพื้นที่โครงการ ประกอบอาชีพเกษตรกรมากที่สุด ร้อยละ 78.87 รองลงมา ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 11.27 และประกอบอาชีพอื่นๆ (รับราชการ พนักงานของรัฐ ช่าง ช่างเย็บผ้า และไม่ได้ทำงาน) ร้อยละ 9.86



ภาพที่ 4.4 แผนภูมิแสดงอาชีพหลักของกลุ่มตัวอย่าง

5) การรู้จักกรมทรัพยากรน้ำ ประชาชนในพื้นที่โครงการส่วนใหญ่ รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ คิดเป็นร้อยละ 80.28 และไม่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ 19.72 โดยประชาชนที่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ เนื่องจากเคยเข้าร่วมประชุม/รับฟังความคิดเห็นก่อนเริ่มโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ เป็นผู้มีส่วนร่วมในการเสนอขอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ หรือรู้จักจากสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และอื่นๆ



ภาพที่ 4.4 แผนภูมิแสดงการรู้จักกรมทรัพยากรน้ำ

4.1.2 ข้อมูลก่อนดำเนินโครงการ

1) ลักษณะของแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำฯ ก่อนดำเนินโครงการส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ คลอง ฝาย ร้อยละ 86.00 เป็นที่ราบลุ่ม ร้อยละ 14.00

ลักษณะของแหล่งน้ำเดิม ก่อนอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) เป็นพื้นที่ราบลุ่ม	10	14.00
(2) เป็นแหล่งน้ำเดิม (หนอง สระ คลอง ฝาย)	61	86.00
รวม	71	100.00

2) สภาพปัญหาแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ ก่อนดำเนินโครงการฯ ประชาชนในพื้นที่เห็นว่าสภาพแหล่งน้ำขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง มากที่สุด ร้อยละ 33.11 รองลงมา ต้นเขิน/มีตะกอนดินทับถมมาก ร้อยละ 28.48 ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ ร้อยละ 14.57 ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ (เช่น ฝายชำรุด ฝายรั่ว) ร้อยละ 11.26 มีวัชพืชปกคลุม ร้อยละ 11.26 และ น้ำเสีย (มีสี และ/หรือ มีกลิ่น) ร้อยละ 1.32

สภาพปัญหาแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
(1) ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ	22	14.57
(2) ขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง	50	33.11
(3) ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ (เช่น ฝายชำรุด ฝายรั่ว)	17	11.26
(4) ดินเซิน / มีตะกอนดินทับถมมาก	43	28.48
(5) มีวัชพืชปกคลุม	17	11.26
(6) ตลิ่งโดนกัดเซาะ	0	0.00
(7) น้ำเสีย (มีสี และ/หรือ มีกลิ่น)	2	1.32
(8) อื่น ๆ	0	0.00
รวม	151	100.00

3) การดำเนินโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ส่วนใหญ่ดำเนินการก่อสร้างจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ร้อยละ 71.43 และเป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ 28.57

แหล่งน้ำเดิมก่อนดำเนินโครงการกระจายน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ	5	71.43
(2) เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ	2	28.57
(3) เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของหน่วยงานอื่น	0	0.00
(4) อื่นๆ	0	0.00
รวม	7	100.00

4) ก่อนมีโครงการระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ประชาชนนำน้ำไปใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรโดยวิธีสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง มากที่สุด ร้อยละ 100.00

การนำน้ำไปใช้ในพื้นที่การเกษตร	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
(1) สูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง	8	100.00	ค่าน้ำมันเฉลี่ย 24,875.00 บาทต่อปี
(2) สูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้ไฟฟ้า	0	0.00	
(3) เปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ	0	0.00	

การนำน้ำไปใช้ในพื้นที่การเกษตร	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
(4) ได้ใช้ประโยชน์น้อย เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ	0	0.00	
(5) ได้ใช้ประโยชน์น้อย เนื่องจากแหล่งน้ำเดิมไม่มีระบบกระจายน้ำ	0	0.00	
(6) อื่นๆ	0	0.00	
รวม	8	100.00	

5) หลังมีโครงการระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ประชาชนนำน้ำไปใช้ในพื้นที่แปลงเกษตร โดยใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำ ร้อยละ 75.00 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 900 บาท/ปี/ครัวเรือน รองลงมา ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ร้อยละ 12.50 และอื่นๆ (ปริมาณน้ำไม่เพียงพอ) ร้อยละ 12.50

การนำน้ำไปใช้ หลังมีระบบกระจายน้ำ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
(1) ใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำ	6	75.00	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 900 บาท/ปี
(2) เปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ	0	0.00	
(3) ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ	1	12.50	
(4) อื่นๆ	1	12.50	
รวม	8	100.00	

6) แหล่งน้ำประเภทอื่นที่ประชาชนใช้อุปโภค/บริโภคและใช้สำหรับการเกษตร ประชาชนได้นำน้ำจากประปาหมู่บ้าน มากที่สุด ร้อยละ 26.80 รองลงมา น้ำฝน ร้อยละ 21.57 ชื่อน้ำขวด/น้ำถัง/รถน้ำ ร้อยละ 15.68 น้ำบาดาล ร้อยละ 11.76 ลำห้วย/คลอง/ลำน้ำ/แม่น้ำ ร้อยละ 7.19 ระบบชลประทาน ร้อยละ 5.23 บ่อน้ำตื้น ร้อยละ 3.92 อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน ร้อยละ 3.27 สระ/หนอง/บึง ร้อยละ 3.27 และ การประปาส่วนภูมิภาค ร้อยละ 1.31

ประเภทแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) น้ำฝน	33	21.57
(2) ประปาหมู่บ้าน	41	26.80

ประเภทแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(3) การประปาส่วนภูมิภาค	2	1.31
(4) บ่อน้ำตื้น	6	3.92
(5) น้ำบาดาล	18	11.76
(6) ชื่อน้ำขุด/น้ำถัง/รถน้ำ	24	15.68
(7) ระบบชลประทาน	8	5.23
(8) อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน	5	3.27
(9) สระ/หนอง/บึง	5	3.27
(10) ลำห้วย/คลอง/ลำน้ำ/แม่น้ำ	11	7.19
(11) อื่นๆ ระบุ	0	0.00
รวม	153	100.00

4.1.3 คุณภาพการให้บริการ

1) การเข้าร่วมกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ก่อนดำเนินโครงการประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ คิดเป็นร้อยละ 76.06 ไม่ได้เข้าร่วม ร้อยละ 22.53 และไม่ได้เข้าร่วม แต่คนในครอบครัวเข้าร่วม ร้อยละ 1.41

การเข้าร่วมประชาคมโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
(1) เข้าร่วม	54	76.06
(2) ไม่ได้เข้าร่วม	16	22.53
(3) ไม่ได้เข้าร่วม แต่คนในครอบครัวเข้าร่วม	1	1.41
รวม	71	100.00

2) ประชาชนที่เข้าร่วมกระบวนการรับฟังความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 98.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าประชาชนมีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)			
1) เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ในการมาปฏิบัติหน้าที่	52 96.30	2 3.70	0 0.00	54 100.00	2.96 98.67	พึงพอใจ มาก
2) เจ้าหน้าที่มีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้มแจ่มใส	53 98.15	1 1.85	0 0.00	54 100.00	2.98 99.33	พึงพอใจ มาก
3) เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการครบถ้วนชัดเจน	52 96.30	2 3.70	0 0.00	54 100.00	2.96 98.67	พึงพอใจ มาก
4) เจ้าหน้าที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	52 98.11	1 1.89	0 0.00	53 100.00	2.98 99.33	พึงพอใจ มาก
5) เจ้าหน้าที่ตอบข้อซักถามหรือข้อสงสัยได้ตรงประเด็นและชัดเจน	52 96.30	1 1.85	1 1.85	54 100.00	2.94 98.00	พึงพอใจ มาก
6) เจ้าหน้าที่รับฟังข้อเสนอแนะ/ความต้องการของประชาชน	52 96.30	1 1.85	1 1.85	54 100.00	2.94 98.00	พึงพอใจ มาก
รวม	313 96.90	8 2.48	2 0.62	323 100.00	2.96 98.67	พึงพอใจ มาก

3) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 93.67 รายละเอียดดังนี้

3.1) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ แยกเป็นประเด็นพบว่า มีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ การดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา ร้อยละ 97.67 พื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม ร้อยละ 96.67 ความจุเก็บกักน้ำได้เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 95.67 ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีความสวยงาม ร้อยละ 94.00 การดำเนินโครงการสามารถลดความเสี่ยง/รองรับสถานการณ์น้ำท่วม/ภัยแล้ง ในอนาคตได้ ร้อยละ 94.00 รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางน้ำเข้า ร้อยละ 93.33 คันดินมีความมั่นคงแข็งแรง ร้อยละ 93.33 หลังดำเนินโครงการปริมาณน้ำมีความเพียงพอต่อความต้องการ ร้อยละ 92.33 แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม ร้อยละ 92.00 การนำน้ำไปใช้มีความสะดวก ร้อยละ 90.67

3.2) ประชาชนในพื้นที่โครงการ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) แยกเป็นประเด็นพบว่า มี ความพึงพอใจมาก จำนวน 5 ประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรทำให้ประหยัดเวลา มากที่สุด ร้อยละ 96.00 รองลงมา ได้แก่ ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพ

พื้นที่ ร้อยละ 94.00 ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่ที่กำหนด ร้อยละ 90.33 การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรมีความสะดวก ร้อยละ 83.33 การสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถใช้งานได้ ไม่ขัดข้อง ร้อยละ 81.00 และพึงพอใจปานกลาง จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรสามารถประหยัดค่าใช้จ่าย ร้อยละ 71.00

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)			
โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ						
(1) พื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม	65 91.55	5 7.04	1 1.41	71 100.00	2.90 96.67	พึงพอใจ มาก
(2) แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม	56 78.87	13 18.31	2 2.82	71 100.00	2.76 92.00	พึงพอใจ มาก
(3) รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางน้ำเข้า	61 85.92	6 8.45	4 5.63	71 100.00	2.80 93.33	พึงพอใจ มาก
(4) คันดินมีความมั่นคงแข็งแรง	57 80.28	14 19.72	0 0.00	71 100.00	2.80 93.33	พึงพอใจ มาก
(5) ความจุเก็บกักน้ำได้เพิ่มมากขึ้น	63 88.73	7 9.86	1 1.41	71 100.00	2.87 95.67	พึงพอใจ มาก
(6) ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีความสวยงาม	60 84.51	9 12.68	2 2.81	71 100.00	2.82 94.00	พึงพอใจ มาก
(7) การดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา	66 92.96	5 7.04	0 0.00	71 100.00	2.93 97.67	พึงพอใจ มาก
(8) การนำน้ำไปใช้มีความสะดวก	39 73.58	13 24.53	1 1.89	53 100.00	2.72 90.67	พึงพอใจ มาก
(9) หลังดำเนินโครงการสามารถลดปัญหาน้ำท่วม/ภัยแล้ง	57 82.61	11 15.94	1 1.45	69 100.00	2.81 93.67	พึงพอใจ มาก
(10) หลังดำเนินโครงการปริมาณน้ำมีความเพียงพอต่อความต้องการ	55 78.57	14 20.00	1 1.43	70 100.00	2.77 92.33	พึงพอใจ มาก
(11) การดำเนินโครงการสามารถลดความเสี่ยง/รองรับสถานการณ์น้ำท่วม/ภัยแล้ง ในอนาคตได้	59 83.10	11 15.49	1 1.41	71 100.00	2.82 94.00	พึงพอใจ มาก

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)			
ระบบกระจายน้ำของโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ						
(12) ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่	59 83.10	11 15.49	1 1.41	71 100.00	2.82 94.00	พึงพอใจ มาก
(13) ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่ที่กำหนด	6 85.71	0 0.00	1 14.29	7 100.00	2.71 90.33	พึงพอใจ มาก
(14) การสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถใช้งานได้ไม่ขัดข้อง	3 42.86	4 57.14	0 0.00	7 100.00	2.43 81.00	พึงพอใจ มาก
(15) การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรมีความสะดวก	5 62.50	2 25.00	1 12.50	8 100.00	2.50 83.33	พึงพอใจ มาก
(16) การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรทำให้ประหยัดเวลา	7 87.50	1 12.50	0 0.00	8 100.00	2.88 96.00	พึงพอใจ มาก
(17) การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรสามารถประหยัดค่าใช้จ่าย	3 37.50	3 37.50	2 25.00	8 100.00	2.13 71.00	พึงพอใจ ปานกลาง
รวม	721 82.97	129 14.84	19 2.19	869 100.00	2.81 93.67	พึงพอใจ มาก

4.1.4 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

1) ประชาชนใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ แยกเป็นประเด็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยของการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ บรรเทาปัญหากัญแล้ง ร้อยละ 93.25 ใช้เพื่อการเกษตร ร้อยละ 88.75 และบรรเทาปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ 85.50 มีการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำ มาเป็นอาหาร ร้อยละ 53.75 และไม่ได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ 4 ประเด็น ได้แก่ ใช้อุปโภคในครัวเรือน ใช้เป็นแหล่งน้ำดิบ ใช้ผลิตน้ำประปา (ใช้น้ำประปา) ใช้เพื่อการท่องเที่ยว และใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของชุมชนนอกภาคการเกษตร เช่น OTOP วิสาหกิจชุมชน ฯลฯ)

ประเด็น	ระดับการใช้ประโยชน์				รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)	ไม่ได้ใช้ (N/%)			
(1) ใช้เพื่อการเกษตร	56 78.87	5 7.04	3 4.23	7 9.86	71 100.00	3.55 88.75	ใช้ประโยชน์ มาก
(2) บรรเทาปัญหา ภัยแล้ง	59 83.10	7 9.86	3 4.22	2 2.82	71 100.00	3.73 93.25	ใช้ประโยชน์ มาก
(3) บรรเทาปัญหา น้ำท่วม	50 70.42	9 12.68	4 5.63	8 11.27	71 100.00	3.42 85.50	ใช้ประโยชน์ มาก
(4) เป็นแหล่งน้ำดิบ ใช้ผลิตน้ำประปา ใช้น้ำประปา)	11 15.49	0 0.00	0 0.00	60 84.51	71 100.00	1.46 36.50	ไม่ได้ใช้
(5) น้ำใช้อุปโภค ในครัวเรือน	17 23.94	0 0.00	2 2.82	52 73.24	71 100.00	1.75 43.75	ไม่ได้ใช้
(6) ใช้เพื่อการ ท่องเที่ยว	9 12.68	1 1.41	0 0.00	61 85.91	71 100.00	1.41 35.25	ไม่ได้ใช้
(7) จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำ มาเป็นอาหารหรือสร้าง รายได้ในครัวเรือน	17 23.94	13 18.31	5 7.04	36 50.71	71 100.00	2.15 53.75	ใช้ประโยชน์ น้อย
(8) ใช้น้ำเพื่อการ ประกอบอาชีพของ ชุมชนนอกภาค การเกษตร เช่น OTOP วิสาหกิจชุมชน ฯลฯ)	0 0.00	0 0.00	0 0.00	71 100.00	71 100.00	1.00 25.00	ไม่ได้ใช้

2) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ได้แก่ เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำน้ำมาใช้พื้นที่แปลงเกษตร มากที่สุด ร้อยละ 50.00 รองลงมา ประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าไฟฟ้า) ร้อยละ 28.57 ในฤดูแล้งมีน้ำใช้ในพื้นที่ยกเกษตรเพียงพอก่อนถึงฤดูฝน ร้อยละ 14.29 และอื่นๆ (ปริมาณน้ำไม่เพียงพอ) ร้อยละ 7.14

ประเด็นเกี่ยวกับประโยชน์ของระบบกระจายน้ำ ในโครงการแหล่งน้ำที่ดำเนินการ	จำนวน	ร้อยละ
(1) เกิดความสะดวกและประหยัดเวลา ในการนำน้ำมาใช้พื้นที่แปลงเกษตร	7	50.00
(2) ประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง,ค่าไฟฟ้า)	4	28.57
(3) ในฤดูแล้งมีน้ำใช้ในพื้นที่ การเกษตรเพียงพอจนถึงฤดูฝน	2	14.29
(4) สามารถปลูกพืชผักสวนครัวใช้น้ำน้อย หมุนเวียน และมีน้ำในการเพาะปลูกไม่ขาดช่วง	0	0.00
(5) ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ	0	0.00
(6) อื่นๆ	1	7.14
รวม	14	100.00

4.1.5 การใช้ประโยชน์ มิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

1) การประโยชน์ : มิติด้านเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการ มีความเห็นว่าการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลง (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น ร้อยละ 95.50 และการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรเปลี่ยนแปลง (ด้านผลผลิต) ดีขึ้น ร้อยละ 93.75

ประโยชน์ (มิติด้านเศรษฐกิจ)	ระดับการใช้ประโยชน์				รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	ดีขึ้น (N/%)	คงเดิม (N/%)	น้อยลง (N/%)	ไม่ได้ใช้ (N/%)			
(1) มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้ความเป็นอยู่ของ ประชาชนมีการ เปลี่ยนแปลง (ด้านคุณภาพชีวิต)	58 81.69	13 18.31	0 0.00	0 0.00	71 100.00	3.82 95.50	ดีขึ้น
(2) มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำ ให้การประกอบอาชีพด้าน การเกษตรของประชาชน มีการเปลี่ยนแปลง (ด้านผลผลิต)	57 80.28	12 16.90	0 0.00	2 2.82	71 100.00	3.75 93.75	ดีขึ้น

1.1) รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนก่อนและหลังการดำเนินโครงการ พบว่า ก่อนดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยรวม 137,677.61 บาท/ครัวเรือน/ปี และหลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยรวม 156,822.39 บาท/ครัวเรือน/ปี ค่าเฉลี่ยรายได้รวมของประชาชนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 13.91

รายได้ ก่อน-หลัง ดำเนินโครงการ	รายได้เฉลี่ย ของครัวเรือน/ปี (ก่อน)	รายได้เฉลี่ย ของครัวเรือน/ปี (หลัง)	รายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็น (ร้อยละ)
ในภาคการเกษตร	124,823.88	141,517.91	13.37
นอกภาคการเกษตร	13,275.76	14,707.46	
รายได้เฉลี่ยรวม	137,677.61	156,822.39	13.91

1.2) ก่อนดำเนินโครงการ ประชาชนในพื้นที่ทำนา มากที่สุด ร้อยละ 42.46 รายได้เฉลี่ย 117,700.00 บาท/ครัวเรือน/ปี รองลงมาคือปลูกพืชเศรษฐกิจ ร้อยละ 28.77 รายได้เฉลี่ย 136,504.76 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลูกพืชสวน ร้อยละ 17.81 รายได้เฉลี่ย 70,000.00 บาท/ครัวเรือน/ปี และปลูกพืชผักสวนครัว ร้อยละ 10.96 รายได้เฉลี่ย 78,875.00 บาท/ครัวเรือน/ปี

ชนิดของพืชที่ปลูก (รวม)	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ	รายได้เฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี)	ไม่ได้ขาย (ครัวเรือน)
(1) ทำนา	31	42.46	117,700.00	1
(2) พืชไร่	0	0.00	0.00	0
(3) พืชสวน	13	17.81	70,000.00	2
(4) พืชเศรษฐกิจ	21	28.77	136,504.76	0
(5) พืชผักสวนครัว	8	10.96	78,875.00	0
รวม	73	100.00		

1.3) หลังดำเนินโครงการ ประชาชนในพื้นที่ทำนา มากที่สุด ร้อยละ 39.03 รายได้เฉลี่ย 142,062.50 บาท/ครัวเรือน/ปี รองลงมาคือปลูกพืชเศรษฐกิจ ร้อยละ 25.61 รายได้เฉลี่ย 145,142.86 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลูกพืชสวน ร้อยละ 19.51 รายได้เฉลี่ย 54,866.67 บาท/ครัวเรือน/ปี และปลูกพืชผักสวนครัว ร้อยละ 15.85 รายได้เฉลี่ย 64,958.33 บาท/ครัวเรือน/ปี

ชนิดของพืชที่ปลูก (รวม)	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ	รายได้เฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี)	ไม่ได้ขาย (ครัวเรือน)
(1) ทำนา	32	39.03	142,062.50	0
(2) พืชไร่	0	0.00	0.00	0
(3) พืชสวน	16	19.51	54,866.67	1
(4) พืชเศรษฐกิจ	21	25.61	145,142.86	0
(5) พืชผักสวนครัว	13	15.85	64,958.33	1
รวม	82	100.00		

2) ผลกระทบด้านสังคม พบว่าประชาชนในพื้นที่โครงการมีความเห็น ดังนี้

2.1) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีการแบ่งปันการใช้น้ำ คิดเป็นร้อยละ 95.77 และมีการพิพาทเรื่องการใช้น้ำ/แย่งน้ำกันใช้ ร้อยละ 4.23

การแบ่งปันการใช้น้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) มีการแบ่งปัน	68	95.77
(2) มีการพิพาทเรื่องการใช้น้ำ/แย่งน้ำกันใช้	3	4.23
รวม	71	100.00

2.2) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความร่วมแรงร่วมใจทำงานจิตอาสา คิดเป็นร้อยละ 57.96 มีการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 30.68 และอื่นๆ ร้อยละ 11.36

ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
(1) มีการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	27	30.68
(2) ร่วมแรงร่วมใจทำงานจิตอาสา	51	57.96
(3) อื่น ๆ	10	11.36
รวม	88	100.00

2.3) การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำด้านสังคม ส่วนใหญ่ไม่มีการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 45.56 รองลงมา ใช้เป็นสถานที่ออกกำลังกาย ร้อยละ 21.11 เป็นแหล่งพักผ่อนของชุมชน ร้อยละ 18.89 ใช้จัดกิจกรรมวันสำคัญ เช่น วันสงกรานต์,วันลอยกระทง, การแข่งเรือ ฯลฯ ร้อยละ 14.44

การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ด้านสังคม	จำนวน	ร้อยละ
(1) เป็นสถานที่ออกกำลังกาย	19	21.11
(2) เป็นแหล่งพักผ่อนของชุมชน	17	18.89
(3) จัดกิจกรรมวันสำคัญ (วันสงกรานต์, วันลอยกระทง, การแข่งเรือ, วันพ่อ, วันแม่ ฯลฯ)	13	14.44
(4) ไม่มีการจัดกิจกรรม	41	45.56
รวม	90	100.00

2.4) ความสัมพันธ์ของประชาชนในชุมชน พบว่า ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนดีขึ้น ร้อยละ 71.83 และความสัมพันธ์ของคนในชุมชนคงเดิม ร้อยละ 28.17

ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
(1) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนดีขึ้น	51	71.83
(2) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนคงเดิม	20	28.17
(3) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนแย่ลง	0	0.00
รวม	71	100.00

3) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ช่วยลดมลภาวะ ร้อยละ 100.00 การดำเนินโครงการส่งผลให้ระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น มีพันธุ์ไม้, ปลา, นก ฯลฯ) ดีขึ้น ร้อยละ 92.96 และหลังดำเนินโครงการคุณภาพน้ำ ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 64.79

ประโยชน์ ด้านสิ่งแวดล้อม	ดีขึ้น (N/%)	คงเดิม (N/%)	แย่ลง (N/%)	รวม
(1) การดำเนินโครงการกระทบต่อระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น มีพันธุ์ไม้, ปลา, นก ฯลฯ) อย่างไร	66 92.96	5 7.04	0 0.00	71 100.00
(2) คุณภาพน้ำหลังดำเนินโครงการ	46 64.79	25 35.21	0 0.00	71 100.00
(3) <u>กระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์</u> การมีระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ช่วยลดมลภาวะหรือไม่	9 100.00	0 0.00	0 0.00	9 100.00

4.1.6 ด้านการมีส่วนร่วมและการดูแลบำรุงรักษาโครงการ

1) ก่อนหรือระหว่างการดำเนินโครงการ ประชาชนในพื้นที่ ส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา/เสนอความคิดเห็น ระหว่างดำเนินโครงการ ร้อยละ 31.90 มีส่วนร่วมในการเสนอขอโครงการ ร้อยละ 28.45 ไม่มีส่วนร่วมในกระบวนการก่อนหรือระหว่างการดำเนินโครงการ ร้อยละ 21.55 และมีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนินโครงการในพื้นที่และการส่งมอบโครงการ ร้อยละ 10.34 มีส่วนร่วมระหว่างการดำเนินโครงการ (เป็นแรงงานในโครงการ) ร้อยละ 7.76

การมีส่วนร่วม ก่อนหรือระหว่างการดำเนินโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
(1) มีส่วนร่วมในการเสนอขอโครงการ	33	28.45
(2) มีส่วนร่วมระหว่างการดำเนินโครงการ (เป็นแรงงานในโครงการ)	9	7.76
(3) มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา/เสนอความคิดเห็น ระหว่างดำเนินโครงการ	37	31.90
(4) มีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนิน โครงการในพื้นที่และการส่งมอบโครงการ	12	10.34
(5) ไม่มีส่วนร่วม	25	21.55
รวม	116	100.00

2) หลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ส่วนใหญ่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) เป็นผู้ดูแลรักษาแหล่งน้ำ ร้อยละ 42.74 รองลงมาคือ มีการดูแลรักษาแหล่งน้ำโดยประชาชนดูแลกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ ร้อยละ 31.62 ดูแลผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ 16.24 และคณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล ร้อยละ 9.40

การดูแลรักษาแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) เป็นผู้ดูแล	50	42.74
(2) คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล	11	9.40
(3) คณะกรรมการประปาของหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล	0	0.00
(4) ประชาชนดูแลกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ	37	31.62
(5) ดูแลผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ	19	16.24
รวม	117	100.00

3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลรักษาแหล่งน้ำ ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่เกิดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะ ร้อยละ 85.92 ประชาชนร่วมดูแล ตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำ และอาคารประกอบเบื้องต้น ร้อยละ 63.38 หากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การหลุดตัวคอนกรีตของอาคารประกอบ รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ร้อยละ 57.75 และร่วมกันซ่อมแซม กรณีพบการรั่วซึมตามท่อส่งน้ำทางน้ำเข้า ร้อยละ 52.11

การมีส่วนร่วมของประชาชน	มีส่วนร่วม (N/%)	ไม่มีส่วนร่วม (N/%)	รวม
(1) ร่วมบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่เกิดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะ	61 85.92	10 14.08	71 100.00
(2) ร่วมดูแล ตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำ และอาคารประกอบเบื้องต้น	45 63.38	26 36.62	71 100.00
(3) ร่วมกันซ่อมแซม กรณีพบการรั่วซึมตามท่อส่งน้ำทางน้ำเข้า	37 52.11	34 47.89	71 100.00
(4) หากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การหลุดตัวคอนกรีตของอาคารประกอบ รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น	41 57.75	30 42.25	71 100.00

4.1.7 สรุปผลการประเมิน

กองยุทธศาสตร์และแผนงานดำเนินการประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ จำนวน 8 โครงการ โดยมีเป้าหมายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 ครั้วเรือน เก็บข้อมูลได้ จำนวน 71 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 88.75 การประเมินผลในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และเพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อโครงการ การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ใช้โปรแกรม Microsoft Excel เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกถ้อยคำหรือข้อความที่ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาตีความ สังเคราะห์ และวิเคราะห์ สร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Analysis) อภิปรายถึงข้อเท็จจริงที่ค้นพบตามสภาพการณ์ สรุปผลการประเมินได้ดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไป

1.1) ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 50.70 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 57.75 จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 38.03 อาชีพหลักของครัวเรือน เป็นเกษตรกร ร้อยละ 78.87 และประชาชนส่วนใหญ่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำร้อยละ 80.28

1.2) ข้อมูลด้านแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ พบว่าเป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ ฝายน้ำล้น ร้อยละ 86.00 ส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง มากที่สุด ร้อยละ 33.11 รองลงมา ตื้นเขิน / มีตะกอนดิน ทับถมมาก ร้อยละ 28.48 ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ ร้อยละ 14.57 ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ (เช่น ฝายชำรุด ฝายรั่ว) ร้อยละ 11.26 ระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ดำเนินการก่อสร้างจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ร้อยละ 71.43 ประชาชนใช้น้ำโดยการสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้พลังงานเชื้อเพลิง ร้อยละ 100.00 มีค่าน้ำมันเฉลี่ย ครัวเรือนละ 24,875.00 บาทต่อปี

2) ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

2.1) หลังดำเนินโครงการ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ร้อยละ 75.00 ในการนำน้ำไปใช้มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ครัวเรือนละ 900 บาท/ปี นอกเหนือจากแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการแล้ว ยังมีแหล่งน้ำประเภทอื่นที่ประชาชนใช้อุปโภค/บริโภคและการเกษตร ได้แก่ ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน มากที่สุด ร้อยละ 26.80 รองลงมา ใช้น้ำฝน ร้อยละ 21.57 และซื้อน้ำขวด/น้ำถัง/รถน้ำ ร้อยละ 15.68

2.2) ด้านคุณภาพการให้บริการ พบว่า ก่อนดำเนินโครงการมีประชาชนเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ คิดเป็นร้อยละ 76.06 โดยในภาพรวมมีระดับความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 98.67

2.3) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลผลิตโครงการ โดยภาพรวมพึงพอใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 93.67 รายละเอียดดังนี้

(1) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ แยกเป็นประเด็นพบว่า มีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ การดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา ร้อยละ 97.67 รองลงมา คือ พื้นที่ตั้งโครงการ มีความเหมาะสม ร้อยละ 96.67 และความจุเก็บกักน้ำได้เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 95.67

(2) ประชาชนในพื้นที่โครงการ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) แยกเป็นประเด็นพบว่า มีความพึงพอใจมาก จำนวน 5 ประเด็น พึงพอใจปานกลาง จำนวน 1 ประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ การนำน้ำมาใช้ในการแปลงเกษตรทำให้ประหยัดเวลา มากที่สุด ร้อยละ 96.00 รองลงมา ได้แก่ ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ ร้อยละ 94.00 และระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่ที่กำหนด ร้อยละ 90.33

2.4) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความเห็นว่าการดำเนินโครงการแหล่งน้ำช่วยในการบรรเทาปัญหาภัยแล้ง มากที่สุด ร้อยละ 93.25 รองลงมาคือ สามารถนำน้ำไปใช้เพื่อการเกษตร ร้อยละ 88.75 และสามารถบรรเทาปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ 85.50 ประกอบกับระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ทำให้เกิดความสะดวกและประหยัดเวลา มากที่สุด ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าไฟฟ้า) ร้อยละ 28.57 และในฤดูแล้งมีน้ำใช้เพียงพอ ร้อยละ 14.29

3) การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

3.1) มิติด้านเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการเห็นว่าการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลง (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น ร้อยละ 95.50 และเห็นว่าการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรเปลี่ยนแปลง (ด้านผลผลิต) ดีขึ้น ร้อยละ 93.75 โดยภายหลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 13.91

3.2) มิติด้านสังคม พบว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการมีการแบ่งปันกันใช้น้ำ คิดเป็นร้อยละ 95.77 ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนดีขึ้น ร้อยละ 71.83 ประชาชนมีความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานจิตอาสา ร้อยละ 57.96 และส่วนใหญ่ ไม่ได้มีการจัดกิจกรรมในแหล่งน้ำที่ดำเนินโครงการ ร้อยละ 45.56 โดยกิจกรรมรองลงมาคือ ใช้เป็นแหล่งออกกำลังกายโดยวิ่งบริเวณรอบแหล่งน้ำ คิดเป็นร้อยละ 21.11 และใช้เป็นแหล่งพักผ่อนของชุมชน ร้อยละ 18.89

3.3) มิติด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ช่วยลดมลภาวะ ร้อยละ 100.00 การดำเนินโครงการส่งผลให้ระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น มีพันธุ์ไม้, ปลา,นก ฯลฯ) ดีขึ้น ร้อยละ 92.96 และหลังดำเนินโครงการคุณภาพน้ำ ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 64.79

4.1.8 อภิปรายผล

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงเพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อโครงการ จากการรวบรวม วิเคราะห์ และสรุปผลข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง สามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

ก่อนดำเนินโครงการกรมทรัพยากรน้ำมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนตามระเบียบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 โดยประชาชนที่เข้าร่วมกระบวนการรับฟังความคิดเห็นมีความพึงพอใจระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 98.67 ได้แก่ เจ้าหน้าที่ เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่มีความสุข มีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้มแจ่มใสสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการครบถ้วนชัดเจน อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สามารถตอบข้อซักถามหรือข้อสงสัยของประชาชนได้ตรงประเด็นและชัดเจน รับฟังข้อเสนอแนะและรับฟังความต้องการของประชาชน โดยลักษณะแหล่งน้ำเดิม

ก่อนดำเนินโครงการส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำเดิมอยู่แล้ว เช่น หนอง สระ คลอง ฝาย ฯลฯ ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง แหล่งน้ำตื้นเขินและมีตะกอนดินทับถม ในช่วงฤดูน้ำหลากมีปัญหา น้ำท่วม และการระบายน้ำ ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ และปัญหาอื่นๆ ก่อนดำเนินโครงการประชาชนนำน้ำไปใช้ในพื้นที่โดยใช้วิธีการสูบน้ำโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง นอกเหนือจากแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการแล้ว ประชาชนมีการใช้น้ำ จากแหล่งน้ำประเภทอื่น เช่น ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน น้ำฝน ชื่อน้ำ ฯลฯ

หลังดำเนินโครงการและมีการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำแล้ว ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการอนุรักษ์ พื้นที่พัฒนาแหล่งน้ำ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่น การดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา พื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม ความจุเก็บกักน้ำได้เพิ่มมากขึ้น ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีความสวยงาม ค้นดินมีความมั่นคงแข็งแรง หลังดำเนินโครงการปริมาณน้ำเพียงพอต่อความต้องการ แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึก ความกว้างที่เหมาะสม ประชาชนในพื้นที่โครงการมีการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำที่ดำเนินการในระดับมาก โดยการดำเนินโครงการช่วยในเรื่องของการบรรเทาปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม มีน้ำสำหรับใช้ทำการเกษตร เช่น การทำนา ปลุกพืชสวน พืชเศรษฐกิจ เป็นต้น อีกทั้ง การมีระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ทำให้เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำน้ำมาใช้ในพื้นที่แปลงเกษตร นอกจากนี้ยังช่วยในการประหยัดค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการสูบน้ำ ในบางโครงการที่มีระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ช่วยลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อมและส่งผลให้ระบบนิเวศทางธรรมชาติดีขึ้น และประชาชนสามารถประหยัดค่าน้ำมัน ลดรายจ่ายในครัวเรือน ในด้านผลกระทบทางเศรษฐกิจพบว่าประชาชนในพื้นที่โครงการมีความเห็นว่าการดำเนินโครงการช่วยให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรและทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงดีขึ้น หลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยรวมของครัวเรือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.91 โดยประชาชนในพื้นที่โครงการมีการแบ่งปันการใช้น้ำ และมีประชาชนส่วนหนึ่งที่มีปัญหาแย่งน้ำกันใช้ คิดเป็น ร้อยละ 4.23 ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาโครงการแหล่งน้ำเมื่อโครงการดำเนินการแล้วเสร็จส่วนใหญ่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) เป็นผู้ดูแลรักษาแหล่งน้ำ นอกจากนี้ ยังดูแลผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำผ่านคณะกรรมการหมู่บ้าน และประชาชนดูแลกันเองอย่างไม่เป็นทางการ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป การดำเนินโครงการอนุรักษ์ พื้นที่ พัฒนาแหล่งน้ำ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ตอบสนองความต้องการของประชาชน ประชาชนใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ในการทำการเกษตรมีรายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น สามารถบรรเทาปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย ตอบสนองแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงของน้ำ ภาคการผลิต สามารถตอบสนองแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

4.1.9 ข้อเสนอแนะจากประชาชน

- (1) ประชาชนต้องการให้เพิ่มปริมาณการเก็บกักน้ำ โดยขุดลอกให้มีความลึกเพิ่มขึ้น และขุดลอกให้ทั่วทั้งอ่างเก็บน้ำหรือแหล่งเก็บน้ำ
- (2) ประชาชนต้องการให้ก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อกระจายน้ำสู่พื้นที่แปลงเกษตร เนื่องจากปัจจุบันใช้วิธีสูบน้ำโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ทำให้มีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเพิ่มขึ้น
- (3) อุปสรรคในการเปิด-ปิดบานประตูระบายน้ำ ใช้มือหมุนขาดความสะดวกในใช้งาน ควรเปลี่ยนเป็นใช้ระบบไฟฟ้า
- (4) ประชาชนต้องการให้จัดทำคันดินบริเวณรอบแหล่งน้ำให้มีความมั่นคงแข็งแรง

4.1.10 ข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน

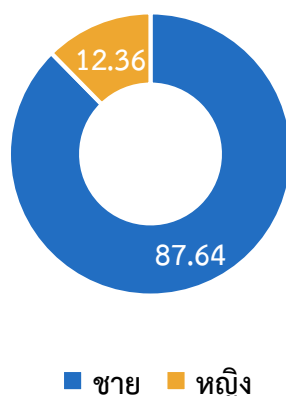
- (1) หน่วยงานในพื้นที่ควรสำรวจแหล่งน้ำที่มีศักยภาพ เพื่อต่อยอดโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อให้ประชาชนสามารถนำน้ำจากแหล่งน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรได้สะดวกยิ่งขึ้นและประหยัดค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการสูบน้ำเข้าแปลงเกษตร
- (2) เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อดูแลรักษาแหล่งน้ำให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและเป็นธรรม โดยมีการแต่งตั้งตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อเป็นผู้นำในการบริหารจัดการรวมถึงไกล่เกลี่ยกรณีประชาชนมีข้อพิพาทกันในเรื่องการแย่งน้ำ
- (3) โครงการแหล่งน้ำที่ยังอยู่ในระยะเวลาหลักประกันสัญญา หากเกิดการชำรุดเนื่องจากการใช้งานหรือประสบปัญหาอุทกภัย หน่วยงานในพื้นที่ต้องดำเนินการแจ้งบริษัทคู่สัญญาให้เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาด่วน

4.2 การติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

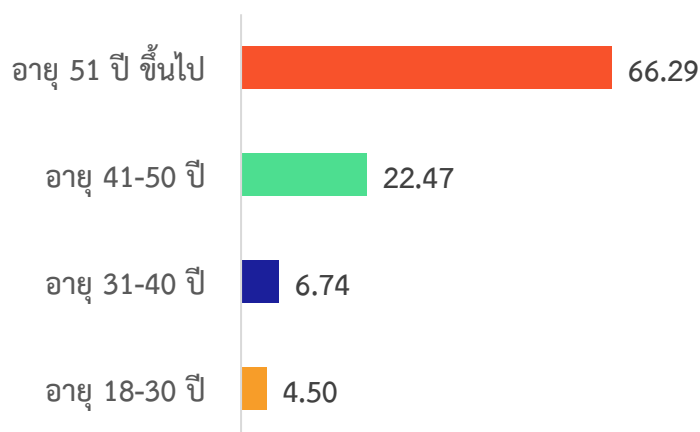
การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพหลักของครัวเรือน ดังนี้

1) เพศ ประชาชนส่วนใหญ่เป็น เพศชาย ร้อยละ 87.64 และเพศหญิง ร้อยละ 12.36



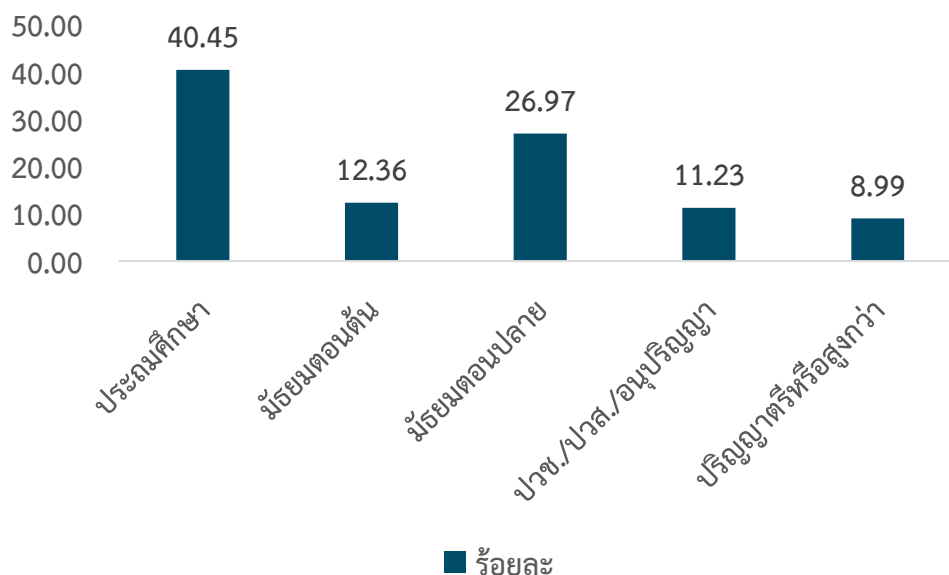
ภาพที่ 4.1 แผนภูมิแสดงเพศของกลุ่มตัวอย่าง

2) อายุ ประชาชนส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป มีมากที่สุด ร้อยละ 66.29 รองลงมาอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 22.47 อายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 6.74 และอายุ 18-30 ปี ร้อยละ 4.50



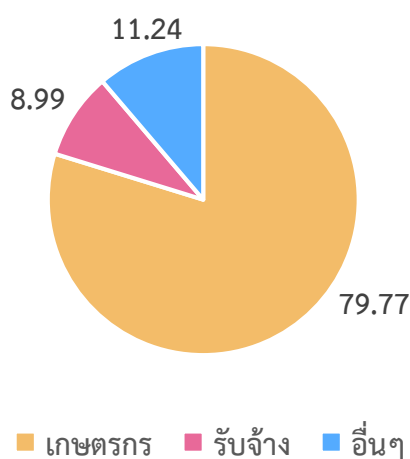
ภาพที่ 4.2 แผนภูมิแสดงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง

3) **ระดับการศึกษา** ประชาชนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มากที่สุด ร้อยละ 40.45 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 26.97 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 12.36 ปวช./ปวส./อนุปริญญา ร้อยละ 11.23 และปริญญาตรี/สูงกว่า ร้อยละ 12.12



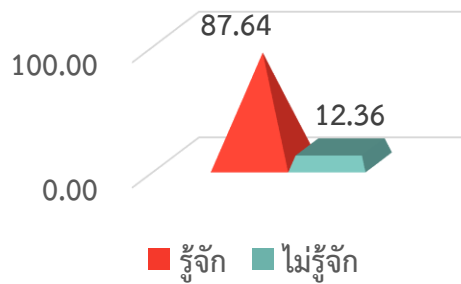
ภาพที่ 4.3 แผนภูมิแสดงระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

4) **อาชีพหลักของครัวเรือน** ประชาชนในพื้นที่โครงการ ประกอบอาชีพเกษตรกร มากที่สุด ร้อยละ 79.77 ประกอบอาชีพอื่นๆ (รับราชการ พนักงานของรัฐ) ร้อยละ 11.24 และ ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 8.99



ภาพที่ 4.4 แผนภูมิแสดงอาชีพหลักของกลุ่มตัวอย่าง

5) การรู้จักกรมทรัพยากรน้ำ ประชาชนในพื้นที่โครงการส่วนใหญ่ รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ คิดเป็นร้อยละ 87.64 และไม่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ 12.36 โดยประชาชนที่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ เนื่องจากเคยเข้าร่วมประชุม/รับฟังความคิดเห็นก่อนเริ่มโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ เป็นผู้มีส่วนร่วมในการเสนอขอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ หรือรู้จักจากสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และอื่นๆ



ภาพที่ 4.4 แผนภูมิแสดงการรู้จักกรมทรัพยากรน้ำ

4.2.2 ข้อมูลก่อนดำเนินโครงการ

1) การดำเนินโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ส่วนใหญ่เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ 55.00 และเป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของหน่วยงานอื่น (กรมชลประทาน) ร้อยละ 45.00

แหล่งน้ำเดิมก่อนดำเนินโครงการกระจายน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ	0	0.00
(2) เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ	11	55.00
(3) เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของหน่วยงานอื่น	9	45.00
(4) อื่นๆ	0	0.00
รวม	20	100.00

2) ก่อนมีโครงการระบบกระจายน้ำ ประชาชนนำน้ำไปใช้ในพื้นที่แปลงเกษตร โดยวิธีการสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง มากที่สุด ร้อยละ 46.67 มีค่าน้ำมันเฉลี่ยประมาณ 8,796.43 บาท/ปี/ครัวเรือน รองลงมา อื่นๆ (ระบบส่งน้ำเดิมของชลประทาน, ใช้ระบบประปาเดิม, ไม่ได้ใช้) ร้อยละ 21.11 สูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้ไฟฟ้า ร้อยละ 14.44 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 6,200.00 บาท/ปี/ครัวเรือน เปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ ร้อยละ 8.89 ได้ใช้ประโยชน์น้อย เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ร้อยละ 6.67 ได้ใช้ประโยชน์น้อย เนื่องจากแหล่งน้ำเดิมไม่มีระบบกระจายน้ำ ร้อยละ 2.22

การนำน้ำไปใช้ในพื้นที่การเกษตร	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
(1) สูบด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง	42	46.67	ค่าน้ำมันเฉลี่ย 8,796.43 บาท/ปี
(2) สูบด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้ไฟฟ้า	13	14.44	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 6,200.00 บาท/ปี
(3) เปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ	8	8.89	
(4) ได้ใช้ประโยชน์น้อย เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ	6	6.67	
(5) ได้ใช้ประโยชน์น้อย เนื่องจากแหล่งน้ำเดิมไม่มีระบบกระจายน้ำ	2	2.22	
(6) อื่นๆ	19	21.11	
รวม	90	100.00	

2) หลังมีโครงการระบบกระจายน้ำ ประชาชนนำน้ำไปใช้ในพื้นที่แปลงเกษตร โดยใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำ ร้อยละ 67.42 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยครัวเรือนละ 732.08 บาท/ปี รองลงมาเปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ ร้อยละ 14.61 และอื่นๆ (ใช้น้ำจากระบบประปา,ไม่ได้ใช้น้ำเพื่อทำการเกษตร) ร้อยละ 13.48 นอกจากนี้ยังได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ร้อยละ 4.49

การนำน้ำไปใช้หลังมีระบบกระจายน้ำ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
(1) ใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำ	60	67.42	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 732.08 บาท/ปี
(2) เปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ	13	14.61	
(3) ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ	4	4.49	
(4) อื่นๆ	12	13.48	
รวม	89	100.00	

3) แหล่งน้ำประเภทอื่นที่ประชาชนใช้อุปโภค/บริโภคและใช้สำหรับการเกษตร ประชาชนได้นำน้ำจากประปาหมู่บ้าน มากที่สุด ร้อยละ 28.32 รองลงมา น้ำฝน ร้อยละ 27.75 ชื่อน้ำขวด/น้ำถัง/รถน้ำ ร้อยละ 17.34 สระ/หนอง/บึง ร้อยละ 7.52 ลำห้วย/คลอง/ลำน้ำ/แม่น้ำ ร้อยละ 5.20 น้ำบาดาล ร้อยละ 4.62 การประปาส่วนภูมิภาค ร้อยละ 3.47 ระบบชลประทาน ร้อยละ 2.31 บ่อน้ำตื้น ร้อยละ 1.73 และอ่างเก็บน้ำ/เขื่อน ร้อยละ 1.16

ประเภทแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) น้ำฝน	48	27.75
(2) ประปาหมู่บ้าน	49	28.32
(3) การประปาส่วนภูมิภาค	6	3.47
(4) บ่อน้ำตื้น	3	1.73
(5) น้ำบาดาล	8	4.62
(6) ชื่อน้ำขวด/น้ำถัง/รถน้ำ	30	17.34
(7) ระบบชลประทาน	4	2.31
(8) อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน	2	1.16
(9) สระ/หนอง/บึง	13	7.52
(10) ลำห้วย/คลอง/ลำน้ำ/แม่น้ำ	9	5.20
(11) อื่นๆ ระบุ	1	0.58
รวม	173	100.00

4.2.3 คุณภาพการให้บริการ

1) การเข้าร่วมกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ก่อนดำเนินโครงการประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบแบบสอบถาม เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ คิดเป็น ร้อยละ 69.66 และไม่ได้เข้าร่วม ร้อยละ 30.34

การเข้าร่วมประชาคมโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
(1) เข้าร่วม	62	69.66
(2) ไม่ได้เข้าร่วม	27	30.34
(3) ไม่ได้เข้าร่วม แต่คนในครอบครัวเข้าร่วม	0	0.00
รวม	89	100.00

2) ประชาชนที่เข้าร่วมกระบวนการรับฟังความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 98.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าประชาชนมีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N / %)	ปานกลาง (N / %)	น้อย (N / %)			
1) เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ในการมาปฏิบัติหน้าที่	60 96.77	2 3.23	0 0.00	62 100.00	2.97 99.00	พึงพอใจมาก
2) เจ้าหน้าที่มีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้มแจ่มใส	61 98.39	1 1.61	0 0.00	62 100.00	2.98 99.33	พึงพอใจมาก
3) เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการครบถ้วนชัดเจน	58 93.55	4 6.45	0 0.00	62 100.00	2.94 98.00	พึงพอใจมาก
4) เจ้าหน้าที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	59 95.16	3 4.84	0 0.00	62 100.00	2.95 98.33	พึงพอใจมาก
5) เจ้าหน้าที่ตอบข้อซักถามหรือข้อสงสัยได้ตรงประเด็นและชัดเจน	58 93.55	4 6.45	0 0.00	62 100.00	2.94 98.00	พึงพอใจมาก
6) เจ้าหน้าที่รับฟังข้อเสนอแนะ/ความต้องการของประชาชน	58 93.55	4 6.45	0 0.00	62 100.00	2.94 98.00	พึงพอใจมาก
รวม	354 95.16	18 4.84	0 0.00	372 100.00	2.95 98.33	พึงพอใจมาก

3) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 96.00 รายละเอียดดังนี้

3.1) ประชาชนในพื้นที่โครงการ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการระบบกระจายน้ำแยกเป็นประเด็นพบว่า มีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรมีความสะดวก ร้อยละ 98.00 รองลงมา คือ การสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถใช้งานได้ ไม่ขัดข้อง ร้อยละ 96.67 การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรสามารถประหยัดค่าใช้จ่าย ร้อยละ 96.67 ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ ร้อยละ 95.67 การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรทำให้ประหยัดเวลา ร้อยละ 95.00 ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่ที่กำหนด ร้อยละ 92.33

3.2) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อผลผลิตของการอนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำ (ที่ดำเนินการขุดลอกเพิ่มเติม) แยกเป็นประเด็นพบว่า มีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ การนำน้ำไปใช้มีความสะดวก ร้อยละ 96.67 รองลงมาคือ การดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา ร้อยละ 96.00 การดำเนินการโครงการสามารถลดความเสี่ยง/รองรับสถานการณ์น้ำท่วม/ภัยแล้ง ในอนาคตได้ ร้อยละ 95.67 พื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม ร้อยละ 95.67 แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม ร้อยละ 94.33 ความจุเก็บกักน้ำได้เพิ่มมากขึ้น 94.00 หลังดำเนินการโครงการสามารถลดปัญหาน้ำท่วม/ภัยแล้ง ร้อยละ 93.67 รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางน้ำเข้า ร้อยละ 92.33 ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีความสวยงาม ร้อยละ 91.00 หลังดำเนินการโครงการปริมาณน้ำมีความเพียงพอต่อความต้องการ ร้อยละ 90.33 และคันดินมีความมั่นคงแข็งแรง ร้อยละ 90.00

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N / %)	ปานกลาง (N / %)	น้อย (N / %)			
โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ						
(1) พื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม	72 91.14	4 5.06	3 3.80	79 100.00	2.87 95.67	พึงพอใจ มาก
(2) แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม	50 84.75	8 13.56	1 1.69	59 100.00	2.83 94.33	พึงพอใจ มาก
(3) รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางน้ำเข้า	53 85.48	4 6.45	5 8.06	62 100.00	2.77 92.33	พึงพอใจ มาก
(4) คันดินมีความมั่นคงแข็งแรง	46 73.02	15 23.81	2 3.17	63 100.00	2.70 90.00	พึงพอใจ มาก
(5) ความจุเก็บกักน้ำได้เพิ่มมากขึ้น	58 87.88	4 6.06	4 6.06	66 100.00	2.82 94.00	พึงพอใจ มาก
(6) ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีความสวยงาม	63 79.75	11 13.92	5 6.33	79 100.00	2.73 91.00	พึงพอใจ มาก
(7) การดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา	72 92.31	3 3.85	3 3.85	78 100.00	2.88 96.00	พึงพอใจ มาก
(8) การนำน้ำไปใช้มีความสะดวก	73 91.25	6 7.50	1 1.25	80 100.00	2.90 96.67	พึงพอใจ มาก
(9) หลังดำเนินโครงการสามารถลดปัญหาน้ำท่วม/ภัยแล้ง	68 80.95	16 19.05	0 0.00	84 100.00	2.81 93.67	พึงพอใจ มาก

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N / %)	ปานกลาง (N / %)	น้อย (N / %)			
(10) หลังดำเนินโครงการปริมาณน้ำมีความเพียงพอต่อความต้องการ	60 75.00	17 21.25	3 3.75	80 100.00	2.71 90.33	พึงพอใจ มาก
(11) การดำเนินโครงการสามารถลดความเสี่ยง/รองรับสถานการณ์	72 86.75	11 13.25	0 0.00	83 100.00	2.87 95.67	พึงพอใจ มาก
ระบบกระจายน้ำของโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ						
(12) ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่	72 86.75	11 13.25	0 0.00	83 100.00	2.87 95.67	พึงพอใจ มาก
(13) ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่ที่กำหนด	61 82.43	9 12.16	4 5.41	74 100.00	2.77 92.33	พึงพอใจ มาก
(14) การสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถใช้งานได้ไม่ขัดข้อง	37 90.24	4 9.76	0 0.00	41 100.00	2.90 96.67	พึงพอใจ มาก
(15) การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรมีความสะดวก	61 93.85	4 6.15	0 0.00	65 100.00	2.94 98.00	พึงพอใจ มาก
(16) การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรทำให้ประหยัดเวลา	53 85.48	9 14.52	0 0.00	62 100.00	2.85 95.00	พึงพอใจ มาก
(17) การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรสามารถประหยัดค่าใช้จ่าย	56 90.32	6 9.68	0 0.00	62 100.00	2.90 96.67	พึงพอใจ มาก
รวม	1,027 85.58	142 11.83	31 2.58	1,200 100.00	2.83 94.33	พึงพอใจ มาก

4.2.4 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

1) ประชาชนใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ แยกเป็นประเด็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยของการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ บรรเทาปัญหากล้ง ร้อยละ 91.00 และใช้เพื่อการเกษตร ร้อยละ 90.25 มีการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ บรรเทาปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ 71.25 ใช้อุปโภคบริโภคในครัวเรือน ร้อยละ 64.00 มีการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับน้อย จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ใช้เป็นแหล่งน้ำดิบ ใช้ผลิตน้ำประปา (ใช้น้ำประปา) ร้อยละ 60.50 จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหาร ร้อยละ 60.50 และไม่ได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ใช้เพื่อการท่องเที่ยว และใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของชุมชนนอกภาคการเกษตร เช่น OTOP วิสาหกิจชุมชน ฯลฯ)

ประเด็น	ระดับการใช้ประโยชน์				รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)	ไม่ได้ใช้ (N/%)			
(1) ใช้เพื่อการเกษตร	75 84.27	2 2.25	3 3.37	9 10.11	89 100.00	3.61 90.25	ใช้ประโยชน์ มาก
(2) บรรเทาปัญหา ภัยแล้ง	66 74.16	17 19.10	3 3.37	3 3.37	89 100.00	3.64 91.00	ใช้ประโยชน์ มาก
(3) บรรเทาปัญหา น้ำท่วม	42 47.19	17 19.10	5 5.62	25 28.09	89 100.00	2.85 71.25	ใช้ประโยชน์ ปานกลาง
(4) เป็นแหล่งน้ำดิบ ใช้ผลิตน้ำประปา (ใช้น้ำประปา)	40 44.94	3 3.37	0 0.00	46 51.69	89 100.00	2.42 60.50	ใช้ประโยชน์ น้อย
(5) น้ำใช้อุปโภค ในครัวเรือน	42 47.19	6 6.74	1 1.12	40 44.94	89 100.00	2.56 64.00	ใช้ประโยชน์ ปานกลาง
(6) ใช้เพื่อการ ท่องเที่ยว	6 6.74	2 2.25	2 2.25	79 88.76	89 100.00	1.27 31.75	ไม่ได้ใช้
(7) จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมา เป็นอาหารหรือสร้าง รายได้ในครัวเรือน	36 40.45	5 5.62	8 8.99	40 44.94	89 100.00	2.42 60.50	ใช้ประโยชน์ น้อย
(8) ใช้น้ำเพื่อการ ประกอบอาชีพของ ชุมชนนอกภาค การเกษตร เช่น OTOP วิสาหกิจชุมชน ฯลฯ)	5 5.62	0 0.00	1 1.12	83 93.26	89 100.00	1.18 29.50	ไม่ได้ใช้

2) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากระบบกระจายน้ำในโครงการแหล่งน้ำที่ดำเนินการได้แก่ เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำน้ำมาใช้พื้นที่แปลงเกษตร มากที่สุด ร้อยละ 29.00 รองลงมาในฤดูแล้งมีน้ำใช้ในพื้นที่การเกษตรเพียงพอจนถึงฤดูฝน ร้อยละ 24.50 ประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าไฟฟ้า) ร้อยละ 22.00 สามารถปลูกพืชผักสวนครัวใช้น้ำน้อย/หมุนเวียน และมีน้ำในการเพาะปลูกไม่ขาดช่วง ร้อยละ 14.50 และได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ร้อยละ 5.00 และอื่นๆ (ใช้น้ำประปา, ฤดูแล้งมีน้ำเพียงพอต่อระบบประปา) ร้อยละ 5.00

ประเด็นเกี่ยวกับประโยชน์ของระบบกระจายน้ำ ในโครงการแหล่งน้ำที่ดำเนินการ	จำนวน	ร้อยละ
(1) เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำน้ำมาใช้พื้นที่ แปลงเกษตร	58	29.00
(2) ประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง,ค่าไฟฟ้า)	44	22.00
(3) ในฤดูแล้งมีน้ำใช้ในพื้นที่การเกษตรเพียงพอจนถึงฤดูฝน	49	24.50
(4) สามารถปลูกพืชผักสวนครัวใช้น้ำน้อย หมุนเวียน และมีน้ำ ในการเพาะปลูกไม่ขาดช่วง	29	14.50
(5) ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์เนื่องจากพื้นที่ ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ	10	5.00
(6) อื่นๆ	10	5.00
รวม	200	100.00

4.2.5 การใช้ประโยชน์ มิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

1) การประโยชน์ : มิติด้านเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการ มีความเห็นว่าการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลง (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น ร้อยละ 95.75 และการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรเปลี่ยนแปลง (ด้านผลผลิต) ดีขึ้น ร้อยละ 94.00

ประโยชน์ (มิติด้านเศรษฐกิจ)	ระดับการใช้ประโยชน์				รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	ดีขึ้น (N / %)	คงเดิม (N / %)	น้อยลง (N / %)	ไม่ได้ใช้ (N / %)			
(1) มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้ความเป็นอยู่ของ ประชาชนมีการ เปลี่ยนแปลง (ด้านคุณภาพชีวิต)	74 83.15	15 16.85	0 0.00	0 0.00	89 100.00	3.83 95.75	ดีขึ้น
(2) มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้การประกอบอาชีพ ด้านการเกษตรของ ประชาชนมีการ เปลี่ยนแปลง (ด้านผลผลิต)	68 76.40	21 23.60	0 0.00	0 0.00	89 100.00	3.76 94.00	ดีขึ้น

1.1) รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนก่อนและหลังการดำเนินโครงการ พบว่า ก่อนดำเนินโครงการ ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยรวม 90,909.60 บาท/ครัวเรือน/ปี และหลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยรวม 109,274.21 บาท/ครัวเรือน/ปี ค่าเฉลี่ยรายได้รวมของประชาชนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 20.20

ข้อมูล ก่อน-หลัง ดำเนินโครงการ	รายได้เฉลี่ย ของครัวเรือน/ปี (ก่อน)	รายได้เฉลี่ย ของครัวเรือน/ปี (หลัง)	รายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็น (ร้อยละ)
ในภาคการเกษตร	65,922.93	78,207.47	18.63
นอกภาคการเกษตร	24,986.67	26,608.95	
รายได้เฉลี่ยรวม	90,909.60	109,274.21	20.20

1.2) ก่อนดำเนินโครงการ ประชาชนในพื้นที่ทำนา มากที่สุด ร้อยละ 46.22 รายได้เฉลี่ย 63,342.86 บาท/ครัวเรือน/ปี รองลงมาคือ ปลุกพืชสวน ร้อยละ 18.87 รายได้เฉลี่ย 28,428.89 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลุกพืชเศรษฐกิจ ร้อยละ 16.98 รายได้เฉลี่ย 88,333.33 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลุกพืชผักสวนครัว ร้อยละ 10.38 รายได้เฉลี่ย 35,166.67 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลุกพืชไร่ ร้อยละ 7.55 รายได้เฉลี่ย 20,000.00 บาท/ครัวเรือน/ปี

ชนิดของพืชที่ปลูก (รวม)	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ	รายได้เฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี)	ไม่ได้ขาย (ครัวเรือน)
(1) ทำนา	49	46.22	63,342.86	14
(2) พืชไร่	8	7.55	20,000.00	1
(3) พืชสวน	20	18.87	28,428.89	2
(4) พืชเศรษฐกิจ	18	16.98	88,333.33	-
(5) พืชผักสวนครัว	11	10.38	35,166.67	5
รวม	106	100.00		

1.3) หลังดำเนินโครงการ ประชาชนในพื้นที่ทำนา มากที่สุด ร้อยละ 43.75 รายได้เฉลี่ย 77,228.57 บาท/ครัวเรือน/ปี รองลงมาคือปลูกปลูกพืชสวน ร้อยละ 20.54 รายได้เฉลี่ย 37,320.91 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลุกพืชเศรษฐกิจ ร้อยละ 16.07 รายได้เฉลี่ย 91,111.11 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลุกพืชผักสวนครัว ร้อยละ 9.82 รายได้เฉลี่ย 27,187.50 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลุกพืชไร่ ร้อยละ 9.82 รายได้เฉลี่ย 11,333.33 บาท/ครัวเรือน/ปี

ชนิดของพืชที่ปลูก (รวม)	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ	รายได้เฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี)	ไม่ได้ขาย (ครัวเรือน)
(1) ทำนา	49	43.75	77,228.57	14
(2) พืชไร่	11	9.82	11,333.33	5
(3) พืชสวน	23	20.54	37,320.91	1
(4) พืชเศรษฐกิจ	18	16.07	91,111.11	-
(5) พืชผักสวนครัว	11	9.82	27,187.50	3
รวม	112	100.00		

2) ผลกระทบด้านสังคม พบว่าประชาชนในพื้นที่โครงการ มีความเห็นดังนี้

2.1) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีการแบ่งปันการใช้น้ำ คิดเป็นร้อยละ 98.84 และมีการพิพาทเรื่องการใช้น้ำ/แย่งน้ำกันใช้ ร้อยละ 1.16

การแบ่งปันการใช้น้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) มีการแบ่งปัน	85	98.84
(2) มีการพิพาทเรื่องการใช้น้ำ/แย่งน้ำกันใช้	1	1.16
รวม	86	100.00

2.2) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความร่วมแรงร่วมใจทำงานจิตอาสา คิดเป็นร้อยละ 54.13 มีการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 24.77 และอื่นๆ ร้อยละ 21.10

ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
(1) มีการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	27	24.77
(2) ร่วมแรงร่วมใจทำงานจิตอาสา	59	54.13
(3) อื่น ๆ	23	21.10
รวม	109	100.00

2.3) การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำด้านสังคม ส่วนใหญ่ไม่มีการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 35.87 รองลงมา ใช้เป็นสถานที่ออกกำลังกาย ร้อยละ 28.26 ใช้จัดกิจกรรมวันสำคัญ เช่น วันสงกรานต์,วันลอยกระทง, การแข่งเรือ,วันพ่อ,วันแม่ ฯลฯ ร้อยละ 19.57 และเป็นแหล่งพักผ่อนของชุมชน ร้อยละ 16.30

การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำด้านสังคม	จำนวน	ร้อยละ
(1) เป็นสถานที่ออกกำลังกาย	26	28.26
(2) เป็นแหล่งพักผ่อนของชุมชน	15	16.30
(3) จัดกิจกรรมวันสำคัญ (วันสงกรานต์, วันลอยกระทง,การแข่งเรือ,วันพ่อ,วันแม่ ฯลฯ)	18	19.57
(4) ไม่มีการจัดกิจกรรม	33	35.87
รวม	92	100.00

2.4) ความสัมพันธ์ของประชาชนในชุมชน ส่วนใหญ่ ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนดีขึ้น ร้อยละ 76.47 และความสัมพันธ์ของคนในชุมชนคงเดิม ร้อยละ 23.53

ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
(1) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนดีขึ้น	65	76.47
(2) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนคงเดิม	20	23.53
(3) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนแย่ลง	0	0.00
รวม	85	100.00

3) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า การมีระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ช่วยลดมลภาวะ ร้อยละ 94.87 การดำเนินโครงการส่งผลให้ระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น มีพันธุ์ไม้, ปลา,นก ฯลฯ) ดีขึ้น ร้อยละ 65.17 และหลังดำเนินโครงการคุณภาพน้ำ ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 79.78

ประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม	ดีขึ้น (N/%)	คงเดิม (N/%)	แย่ลง (N/%)	รวม
(1) การดำเนินโครงการกระทบต่อระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น มีพันธุ์ไม้, ปลา,นก ฯลฯ) อย่างไร	58 65.17	29 32.58	2 2.25	89 100.00
(2) คุณภาพน้ำหลังดำเนินโครงการ	71 79.78	17 19.10	1 1.12	89 100.00
(3) <u>กระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์</u> การมีระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ช่วยลดมลภาวะหรือไม่	37 94.87	2 5.13	0 0.00	39 100.00

4.2.6 ด้านการมีส่วนร่วมและการดูแลบำรุงรักษาโครงการ

1) ก่อนหรือระหว่างการดำเนินโครงการ ประชาชนในพื้นที่ ส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการเสนอขอโครงการ ร้อยละ 45.87 มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา/เสนอความคิดเห็น ระหว่างดำเนินโครงการ ร้อยละ 38.53 ไม่มีส่วนร่วม ร้อยละ 21.10 มีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนินโครงการในพื้นที่และการส่งมอบโครงการ ร้อยละ 13.76 มีส่วนร่วมระหว่างการดำเนินโครงการ (เป็นแรงงานในโครงการ) ร้อยละ 1.83

การมีส่วนร่วม ก่อนหรือระหว่างการดำเนินโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
(1) มีส่วนร่วมในการเสนอขอโครงการ	50	45.87
(2) มีส่วนร่วมระหว่างการดำเนินโครงการ (เป็นแรงงานในโครงการ)	2	1.83
(3) มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา/เสนอความคิดเห็น ระหว่างการดำเนินโครงการ	42	38.53
(4) มีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนินโครงการในพื้นที่ และการส่งมอบโครงการ	15	13.76
(5) ไม่มีส่วนร่วม	23	21.10
รวม	109	100.00

2) หลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ส่วนใหญ่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) เป็นผู้ดูแลรักษาแหล่งน้ำ ร้อยละ 35.19 รองลงมาคือ มีการดูแลรักษาแหล่งน้ำโดยกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ 24.07 คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล ร้อยละ 22.22 และประชาชนดูแลกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ ร้อยละ 18.52

การดูแลรักษาแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) เป็นผู้ดูแล	19	35.19
(2) คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล	12	22.22
(3) คณะกรรมการประปาของหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล	0	0.00
(4) ประชาชนดูแลกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ	10	18.52
(5) ดูแลผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ	13	24.07
รวม	54	100.00

3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลรักษาแหล่งน้ำ ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่เกิดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะ ร้อยละ 83.15 หากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การทรุดตัว คอนกรีตของอาคารประกอบ รั้วกำแพงเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ร้อยละ 80.90 ประชาชนร่วมดูแล ตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำ และอาคารประกอบเบื้องต้น ร้อยละ 65.17 และร่วมกันซ่อมแซม กรณีพบการรั่วซึมตามท่อส่งน้ำทางน้ำเข้า ร้อยละ 47.19

การมีส่วนร่วมของประชาชน	มีส่วนร่วม (N / %)	ไม่มีส่วนร่วม (N / %)	รวม
(1) ร่วมบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่เกิดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะ	74 83.15	15 16.85	89 100.00
(2) ร่วมดูแล ตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำ และอาคารประกอบเบื้องต้น	58 65.17	31 34.83	89 100.00
(3) ร่วมกันซ่อมแซม กรณีพบการรั่วซึมตามท่อส่งน้ำทางน้ำเข้า	42 47.19	47 52.81	89 100.00
(4) หากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การทรุดตัว คอนกรีตของอาคารประกอบ รั้วกำแพงเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น	72 80.90	17 19.10	89 100.00

4.2.7 สรุปผลการประเมิน

กองยุทธศาสตร์และแผนงานดำเนินการประเมินผลโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ และระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 8 โครงการ โดยมีเป้าหมายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 ครั้วเรือน เก็บข้อมูลได้ จำนวน 89 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 111.25 การประเมินผลในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และเพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อโครงการ การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ใช้โปรแกรม Microsoft Excel เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกถ้อยคำหรือข้อความที่ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาตีความ สังเคราะห์ และวิเคราะห์ สร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Analysis) อภิปรายถึงข้อเท็จจริงที่ค้นพบตามสภาพการณ์ สรุปผลการประเมินได้ดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไป

1.1) ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 87.64 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 66.29 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 40.45 อาชีพหลักของครัวเรือนเป็นเกษตรกร ร้อยละ 79.77 และประชาชนส่วนใหญ่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ 87.64

1.2) การดำเนินโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ส่วนใหญ่เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ 55.00 ประชาชนใช้น้ำโดยวิธีการสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้พลังงานเชื้อเพลิง ร้อยละ 46.67 มีค่าน้ำมันเฉลี่ย ครัวเรือนละ 8,796.43 บาท/ปี

2) ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

2.1) หลังดำเนินโครงการ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำ ร้อยละ 67.24 ในการนำน้ำไปใช้มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ครัวเรือนละ 732.08 บาท/ปี นอกเหนือจากแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการแล้ว ยังมีแหล่งน้ำประเภทอื่นที่ประชาชนใช้อุปโภค/บริโภคและใช้สำหรับการเกษตร ได้แก่ ใช้น้ำประปาหมู่บ้าน มากที่สุด ร้อยละ 28.32 รองลงมา น้ำฝน ร้อยละ 27.75 และซื้อน้ำขวด/น้ำถัง/รถน้ำ ร้อยละ 17.34

2.2) ด้านคุณภาพการให้บริการ พบว่า ก่อนดำเนินโครงการมีประชาชนเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ คิดเป็นร้อยละ 69.66 โดยในภาพรวมมีระดับความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 98.33

2.3) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลผลิตโครงการ โดยภาพรวมพึงพอใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 96.00 แยกเป็นประเด็นพบว่า มีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรมีความสะดวก ร้อยละ 98.00 รองลงมา คือ การสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถใช้งานได้ ไม่ขัดข้อง ร้อยละ 96.67 และการสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถใช้งานได้ ไม่ขัดข้อง ร้อยละ 96.67 และการนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรสามารถประหยัดค่าใช้จ่าย ร้อยละ 96.67

2.4) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความเห็นว่าการดำเนินโครงการแหล่งน้ำช่วยในการบรรเทาปัญหาภัยแล้ง มากที่สุด ร้อยละ 91.00 รองลงมาคือ สามารถนำน้ำไปใช้เพื่อการเกษตร ร้อยละ 90.25 และสามารถบรรเทาปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ 71.25 ประกอบกับระบบกระจายน้ำ ทำให้เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำน้ำมาใช้พื้นที่แปลงเกษตรมากที่สุด ร้อยละ 29.00 รองลงมาคือ ในฤดูแล้งมีน้ำใช้ในพื้นที่การเกษตรเพียงพอจนถึงฤดูฝน ร้อยละ 24.50 ประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าไฟฟ้า) ร้อยละ 22.00 สามารถปลูกพืชผักสวนครัวใช้น้ำน้อย/หมุนเวียน และมีน้ำในการเพาะปลูกไม่ขาดช่วง ร้อยละ 14.50

3) การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

3.1) มิติด้านเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการเห็นว่าการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลง (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น ร้อยละ 95.75 และเห็นว่าการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรเปลี่ยนแปลง (ด้านผลผลิต) ดีขึ้น ร้อยละ 94.00 โดยภายหลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 20.20

3.2) มิติด้านสังคม พบว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการมีการแบ่งปันกันใช้น้ำ คิดเป็นร้อยละ 98.84 ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนดีขึ้น ร้อยละ 76.47 ประชาชนมีความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานจิตอาสา ร้อยละ 54.13 และส่วนใหญ่ ไม่ได้มีการจัดกิจกรรมในแหล่งน้ำที่ดำเนินโครงการ ร้อยละ 35.87 โดยกิจกรรมรองลงมาคือ ใช้เป็นแหล่งออกกำลังกายโดยวิ่งบริเวณรอบแหล่งน้ำ คิดเป็นร้อยละ 28.26 และมีการจัดกิจกรรมวันสำคัญ เช่น วันสงกรานต์ วันลอยกระทง ฯลฯ ร้อยละ 19.57

3.3) มิติด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ช่วยลดมลภาวะ ร้อยละ 94.87 การดำเนินโครงการส่งผลให้ระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น มีพันธุ์ไม้, ปลา,นก ฯลฯ) ดีขึ้น ร้อยละ 65.17 และหลังดำเนินโครงการคุณภาพน้ำ ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 79.78

4.2.8 อภิปรายผล

การประเมินผลโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ และระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงเพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อโครงการ จากการรวบรวม วิเคราะห์ และสรุปผลข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง สามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

ก่อนดำเนินโครงการกรมทรัพยากรน้ำมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 โดยประชาชนที่เข้าร่วมกระบวนการรับฟังความคิดเห็นมีความพึงพอใจโดยระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 98.33 ได้แก่ เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้มแจ่มใส สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการครบถ้วนชัดเจน อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สามารถตอบข้อซักถามหรือข้อสงสัยของประชาชนได้ตรงประเด็นและชัดเจน รับฟังข้อเสนอแนะและรับฟังความต้องการของประชาชน การดำเนินการก่อสร้างระบบกระจายน้ำส่วนใหญ่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการต่อยอดจากโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการไว้ หรือต่อยอดจากโครงการฯ ที่หน่วยงานอื่นดำเนินการไว้ ก่อนมีโครงการระบบกระจายน้ำประชาชนนำน้ำไปใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรโดยวิธีการสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้พลังงานจากน้ำมันเชื้อเพลิง และประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง นอกจากแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการแล้ว ประชาชนมีการใช้น้ำจากแหล่งอื่น เช่น ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน น้ำฝน หรือการซื้อน้ำใช้ ฯลฯ

หลังดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำและระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ และมีการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำแล้ว ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความพึงพอใจต่อระบบกระจายน้ำ เพราะมีความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำน้ำมาใช้ในพื้นที่แปลงเกษตร นอกจากนี้ยังช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในส่วนของการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงที่เกิดจากการสูบน้ำ ในบางโครงการที่มีระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ยังช่วยลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อมและทำให้ระบบ

นิเวศทางธรรมชาติดีขึ้น ประชาชนในพื้นที่โครงการมีการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำที่ดำเนินการในระดับมาก โดยการดำเนินโครงการช่วยในเรื่องของการบรรเทาปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม มีน้ำสำหรับใช้ทำการเกษตร เช่น การทำนา ปลูกพืชสวน พืชเศรษฐกิจ เป็นต้น ในด้านผลกระทบทางเศรษฐกิจพบว่าประชาชนในพื้นที่โครงการมีความเห็นว่าการดำเนินโครงการช่วยให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรและทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงดีขึ้น หลังดำเนินโครงการ ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยรวมของครัวเรือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.20 โดยประชาชนในพื้นที่โครงการมีการแบ่งปันการใช้น้ำ และมีประชาชนส่วนหนึ่งที่มีปัญหาแย่งน้ำกันใช้ คิดเป็น ร้อยละ 1.16 ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาโครงการแหล่งน้ำเมื่อโครงการดำเนินการแล้วเสร็จ ส่วนใหญ่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) เป็นผู้ดูแลรักษาแหล่งน้ำ นอกจากนี้ยังดูแลผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ ผ่านคณะกรรมการหมู่บ้าน และประชาชนดูแลกันเองอย่างไม่เป็นทางการ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป การดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ และระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ตอบสนองความต้องการของประชาชน ทำให้ประชาชนสามารถนำน้ำมาใช้ในพื้นที่การเกษตรได้สะดวก ประหยัดค่าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยประชาชนได้ใช้ประโยชน์ในการทำการเกษตรมีรายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น สามารถบรรเทาปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย ตอบสนองแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต สามารถตอบสนองแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

4.2.9 ข้อเสนอแนะจากประชาชน

- (1) ประชาชนต้องการให้เพิ่มปริมาณน้ำในแหล่งเก็บกักน้ำ โดยผันน้ำจากลำน้ำสาธารณะเข้าแหล่งเก็บกักน้ำเพื่อให้มีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ช่วงฤดูแล้ง
- (2) ประชาชนต้องการให้หน่วยงานต่อท่อระบบกระจายน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่การใช้ประโยชน์ เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำได้อย่างทั่วถึง
- (3) ถังเก็บน้ำของระบบกระจายน้ำ มีขนาดเล็ก ต้องการให้เพิ่มปริมาตรความจุเป็นถึงขนาดใหญ่เพื่อให้สามารถเก็บกักน้ำได้ในปริมาณที่เพียงพอ
- (4) ฝ่ายน้ำล้น เก็บกักน้ำได้น้อยต้องการให้เสริมคันฝายน้ำล้นเพื่อให้เก็บกักน้ำได้เพิ่มขึ้น และอ่างเก็บน้ำเดิม มีความตื้นเขินเก็บกักน้ำได้น้อย ต้องการให้ขุดลอกอ่างเก็บน้ำที่ตื้นเขินเพื่อเพิ่มปริมาณการเก็บกักน้ำให้เพียงพอในช่วงฤดูแล้ง

4.2.10 ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน

- (1) หน่วยงานในพื้นที่ควรสำรวจแหล่งน้ำที่กรมดำเนินการก่อสร้างและแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีศักยภาพในการต่อยอดโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อให้ประชาชน

สามารถนำน้ำจากแหล่งน้ำมาใช้ในแปลงการเกษตรได้สะดวกและประหยัดค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการสูบน้ำเข้าแปลงเกษตร

(2) การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 หน่วยงานควรชี้แจงผู้เข้าร่วมประชุมให้ชัดเจนเกี่ยวกับรูปแบบการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ แนวท่อกระจายน้ำไปยังพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ เพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจขอบเขตหรือแนวท่อสำหรับการกระจายน้ำ

(3) หน่วยงานในพื้นที่ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำของโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ให้มีความเข้มแข็งและปฏิบัติหน้าที่ดูแลรักษาระบบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้โครงการฯ สามารถใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ซึ่งหากมีกรณีพิพาทเกิดปัญหาเรื่องการจัดสรรน้ำหรือแย่งน้ำกันในพื้นที่ กลุ่มผู้ใช้น้ำมีหน้าที่ช่วยไกล่เกลี่ยให้เกิดความเรียบร้อยในชุมชน

(4) โครงการฯ ที่ยังอยู่ในระยะเวลาหลักประกันสัญญา หากเกิดการชำรุดเนื่องจากการใช้งานหรือประสบปัญหาอุทกภัย หน่วยงานในพื้นที่ต้องดำเนินการแจ้งบริษัทคู่สัญญาให้เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยเร็ว

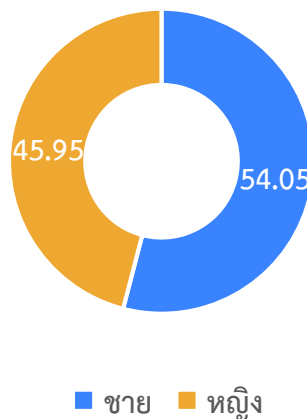
(5) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำคู่มือการดูแลบำรุงรักษาระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อใช้ประโยชน์ในการดูแลอุปกรณ์และองค์ประกอบต่างๆ ของระบบกระจายน้ำ เนื่องจากอุปกรณ์บางอย่างต้องดูแลบำรุงรักษาตามหลักวิชาการ หรือควรจัดทำผัง ขั้นตอนการดูแลบำรุงรักษาเบื้องต้นติดไว้บริเวณโครงการ พร้อมส่งมอบคู่มือให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย กรณีต้องถ่ายโอนภารกิจตามขั้นตอนการกระจายอำนาจ

4.3 การติดตามและประเมินผลโครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเพื่อดำเนินโครงการสนับสนุน การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อป้องกันการเกิดอุทกภัย ปี 2564 และบรรเทาปัญหาภัยแล้งปี 2564/2565

4.3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

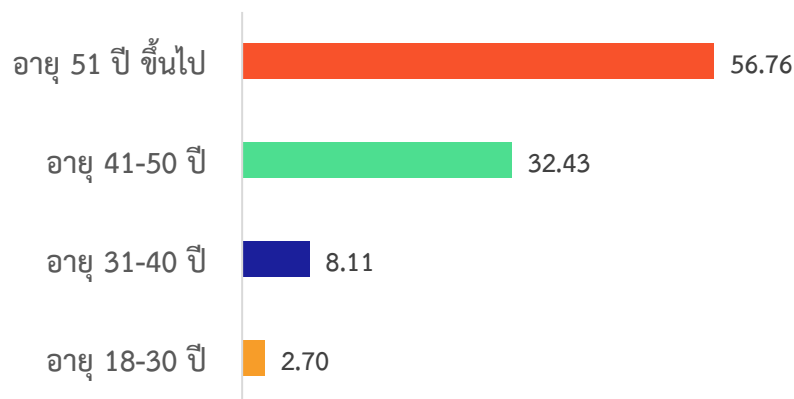
การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพหลักของครัวเรือน ดังนี้

1) เพศ ประชาชนส่วนใหญ่เป็น เพศชาย ร้อยละ 54.05 และเพศหญิง ร้อยละ 45.95



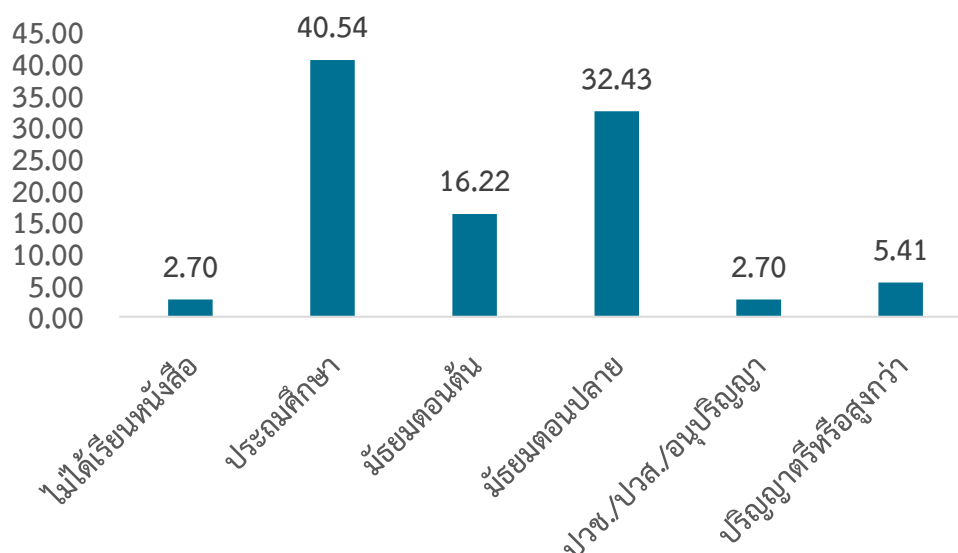
ภาพที่ 4.1 แผนภูมิแสดงเพศของกลุ่มตัวอย่าง

2) อายุ ประชาชนส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป มีมากที่สุด ร้อยละ 56.76 รองลงมาอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 32.43 อายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 8.11 และอายุระหว่าง 18-30 ปี ร้อยละ 2.70



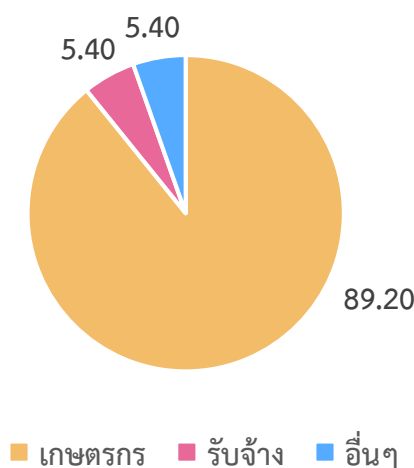
ภาพที่ 4.2 แผนภูมิแสดงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง

3) **ระดับการศึกษา** ประชาชนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มากที่สุด ร้อยละ 40.54 รองลงมาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 32.43 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 16.22 ปริญญาตรีหรือสูงกว่า ร้อยละ 5.41 ปวช./ปวส./อนุปริญญา ร้อยละ 2.70 และไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 2.70



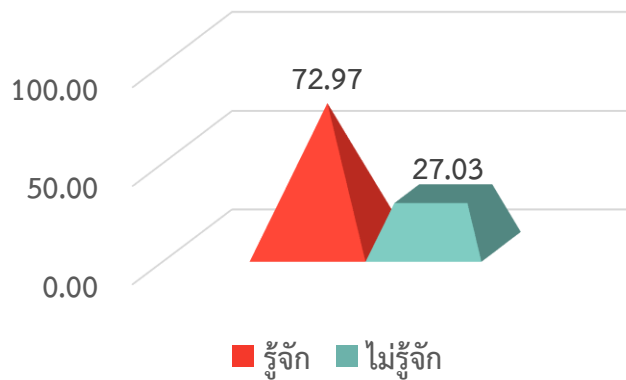
ภาพที่ 4.3 แผนภูมิแสดงระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

4) **อาชีพหลักของครัวเรือน** ประชาชนในพื้นที่โครงการ ประกอบอาชีพเกษตรกร มากที่สุด ร้อยละ 89.20 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 5.40 และประกอบอาชีพอื่นๆ (ค้าขาย) ร้อยละ 5.40



ภาพที่ 4.4 แผนภูมิแสดงอาชีพหลักของกลุ่มตัวอย่าง

5) การรู้จักกรมทรัพยากรน้ำ ประชาชนในพื้นที่โครงการส่วนใหญ่ รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ คิดเป็นร้อยละ 72.97 และไม่รู้จักรวมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ 27.03 โดยประชาชนที่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ เนื่องจากเคยเข้าร่วมประชุม/รับฟังความคิดเห็นก่อนเริ่มโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ เป็นผู้มีส่วนร่วมในการเสนอขอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ หรือรู้จักจากสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และอื่นๆ



ภาพที่ 4.4 แผนภูมิแสดงการรู้จักกรมทรัพยากรน้ำ

4.3.2 ข้อมูลก่อนดำเนินโครงการ

1) ลักษณะของแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ ก่อนดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำฯ ส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ คลอง ฝาย ร้อยละ 100.00

ลักษณะของแหล่งน้ำเดิม ก่อนอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) เป็นพื้นที่ราบลุ่ม	0	0.00
(2) เป็นแหล่งน้ำเดิม (หนอง สระ คลอง ฝาย)	37	100.00
รวม	37	100.00

2) สภาพปัญหาแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ ก่อนดำเนินโครงการฯ ประชาชนในพื้นที่เห็นว่าแหล่งน้ำไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ (เช่น ฝายชำรุด ฝายร้าว) ร้อยละ 32.18 รองลงมา ตื้นเขิน/มีตะกอนดินทับถมมาก ร้อยละ 26.44 ขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง ร้อยละ 20.69 มีวัชพืชปกคลุม ร้อยละ 13.79 ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ ร้อยละ 3.45 และตลิ่งโดนกัดเซาะ ร้อยละ 3.45

สภาพปัญหาแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
(1) ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ	3	3.45
(2) ขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง	18	20.69

สภาพปัญหาแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
(3) ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ (เช่น ฝายชำรุด ฝายรั่ว)	28	32.18
(4) ดินเลน/มีตะกอนดินทับถมมาก	23	26.44
(5) มีวัชพืชปกคลุม	12	13.79
(6) ตลิ่งโดนกัดเซาะ	3	3.45
(7) น้ำเสีย (มีสี และ/หรือ มีกลิ่น)	0	0.00
(8) อื่น ๆ	0	0.00
รวม	87	100.00

3) แหล่งน้ำประเภทอื่นที่ประชาชนใช้อุปโภค/บริโภคและการเกษตร ประชาชนได้นำจากน้ำฝน มากที่สุด ร้อยละ 28.75 รองลงมา ได้นำจากประปาหมู่บ้าน ร้อยละ 23.75 น้ำบาดาล ร้อยละ 13.75 ชื่อน้ำขุด/น้ำถัง/รถน้ำ ร้อยละ 8.75 ลำห้วย/คลอง/ลำน้ำ/แม่น้ำ ร้อยละ 7.50 บ่อน้ำตื้น ร้อยละ 6.25 ระบบชลประทาน ร้อยละ 6.25 สระ/หนอง/บึง ร้อยละ 2.50 และอื่นๆ (ตักหยอดน้ำเหรียญ) ร้อยละ 2.50

ประเภทแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) น้ำฝน	23	28.75
(2) ประปาหมู่บ้าน	19	23.75
(3) การประปาส่วนภูมิภาค	0	0.00
(4) บ่อน้ำตื้น	5	6.25
(5) น้ำบาดาล	11	13.75
(6) ชื่อน้ำขุด/น้ำถัง/รถน้ำ	7	8.75
(7) ระบบชลประทาน	5	6.25
(8) อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน	0	0.00
(9) สระ/หนอง/บึง	2	2.50
(10) ลำห้วย/คลอง/ลำน้ำ/แม่น้ำ	6	7.50
(11) อื่นๆ ระบุ	2	2.50
รวม	80	100.00

4.3.3 คุณภาพการให้บริการ

1) การเข้าร่วมกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ก่อนดำเนินโครงการประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ คิดเป็นร้อยละ 83.78 และไม่ได้เข้าร่วม ร้อยละ 16.22

การเข้าร่วมประชาคมโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
(1) เข้าร่วม	31	83.78
(2) ไม่ได้เข้าร่วม	6	16.22
(3) ไม่ได้เข้าร่วม แต่คนในครอบครัวเข้าร่วม	0	0.00
รวม	37	100.00

2) ประชาชนที่เข้าร่วมกระบวนการรับฟังความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 99.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าประชาชนมีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)			
1) เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ในการมาปฏิบัติหน้าที่	30 96.77	1 3.23	0 0.00	31 100.00	2.97 99.00	พึงพอใจ มาก
2) เจ้าหน้าที่มีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้มแจ่มใส	30 96.77	1 3.23	0 0.00	31 100.00	2.97 99.00	พึงพอใจ มาก
3) เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการครบถ้วนชัดเจน	30 96.77	1 3.23	0 0.00	31 100.00	2.97 99.00	พึงพอใจ มาก
4) เจ้าหน้าที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	30 96.77	1 3.23	0 0.00	31 100.00	2.97 99.00	พึงพอใจ มาก
5) เจ้าหน้าที่ตอบข้อซักถามหรือข้อสงสัยได้ตรงประเด็นและชัดเจน	30 96.77	1 3.23	0 0.00	31 100.00	2.97 99.00	พึงพอใจ มาก

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)			
6) เจ้าหน้าที่รับฟังข้อเสนอแนะ/ ความต้องการของประชาชน	30 96.77	1 3.23	0 0.00	31 100.00	2.97 99.00	พึงพอใจ มาก
รวม	30.00 96.77	1.00 3.23	0.00 0.00	31.00 100.00	2.97 99.00	พึงพอใจ มาก

3) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 93.00 เมื่อแยกเป็นประเด็นพบว่า มีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ พื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม ร้อยละ 97.33 การดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา ร้อยละ 97.33 รองลงมา คือ ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีความสวยงาม ร้อยละ 95.33 การดำเนินโครงการสามารถลดความเสี่ยง/รองรับสถานการณ์น้ำท่วม/ภัยแล้งในอนาคตได้ ร้อยละ 95.33 รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางน้ำเข้า ร้อยละ 94.33 หลังดำเนินโครงการสามารถลดปัญหาน้ำท่วม/ภัยแล้ง ร้อยละ 94.33 หลังดำเนินโครงการปริมาณน้ำมีความเพียงพอต่อความต้องการ ร้อยละ 92.00 คันดินมีความมั่นคงแข็งแรง ร้อยละ 89.67 แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม ร้อยละ 89.33 ความจุเก็บกักน้ำได้เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 89.33 และการนำน้ำไปใช้มีความสะดวก ร้อยละ 86.00

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)			
(1) พื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม	33 91.67	3 8.33	0 0.00	36 100.00	2.92 97.33	พึงพอใจ มาก
(2) แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม	23 74.19	6 19.36	2 6.45	31 100.00	2.68 89.33	พึงพอใจ มาก
(3) รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางน้ำเข้า	30 83.33	6 16.67	0 0.00	36 100.00	2.83 94.33	พึงพอใจ มาก
(4) คันดินมีความมั่นคงแข็งแรง	24 75.00	6 18.75	2 6.25	32 100.00	2.69 89.67	พึงพอใจ มาก
(5) ความจุเก็บกักน้ำได้เพิ่มมากขึ้น	23 67.65	11 32.35	0 0.00	34 100.00	2.68 89.33	พึงพอใจ มาก

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)			
(6) ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีความสวยงาม	31 86.11	5 13.89	0 0.00	36 100.00	2.86 95.33	พึงพอใจ มาก
(7) การดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา	33 91.67	3 8.33	0 0.00	36 100.00	2.92 97.33	พึงพอใจ มาก
(8) การนำน้ำไปใช้มีความสะดวก	23 69.70	6 18.18	4 12.12	33 100.00	2.58 86.00	พึงพอใจ มาก
(9) หลังดำเนินโครงการสามารถลดปัญหาน้ำท่วม/ภัยแล้ง	30 83.33	6 16.67	0 0.00	36 100.00	2.83 94.33	พึงพอใจ มาก
(10) หลังดำเนินโครงการปริมาณน้ำมีความเพียงพอต่อความต้องการ	28 82.35	4 11.77	2 5.88	34 100.00	2.76 92.00	พึงพอใจ มาก
(11) การดำเนินโครงการสามารถลดความเสี่ยง/รองรับสถานการณ์	31 86.11	5 13.89	0 0.00	36 100.00	2.86 95.33	พึงพอใจ มาก
รวม	309 81.32	61 16.05	10 2.63	380 100.00	2.79 93.00	พึงพอใจ มาก

4.3.4 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

1) ประชาชนใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ แยกเป็นประเด็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยของการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ บรรเทาปัญหาภัยแล้ง ร้อยละ 98.75 ใช้เพื่อการเกษตร 89.75 ใช้ประโยชน์ระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหารหรือสร้างรายได้ในครัวเรือน ร้อยละ 80.50 บรรเทาปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ 79.75 ใช้ประโยชน์ระดับน้อย จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ใช้อุปโภคในครัวเรือน ร้อยละ 57.50 ใช้เพื่อการท่องเที่ยว ร้อยละ 44.00 ไม่ได้ใช้ประโยชน์ จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ใช้เป็นแหล่งน้ำดิบ ผลิตน้ำประปา และใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของชุมชนนอกภาคการเกษตร เช่น OTOP วิสาหกิจชุมชน ฯลฯ)

ประเด็น	ระดับการใช้ประโยชน์				รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)	ไม่ได้ใช้ (N/%)			
(1) ใช้เพื่อการเกษตร	30 81.08	3 8.11	0 0.00	4 10.81	37 100.00	3.59 89.75	ใช้ประโยชน์ มาก
(2) บรรเทาปัญหาภัยแล้ง	35 94.59	2 5.41	0 0.00	0 0.00	37 100.00	3.95 98.75	ใช้ประโยชน์ มาก

ประเด็น	ระดับการใช้ประโยชน์				รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)	ไม่ได้ใช้ (N/%)			
(3) บรรเทาปัญหาน้ำท่วม	22 59.46	6 16.22	3 8.10	6 16.22	37 100.00	3.19 79.75	ใช้ประโยชน์ ปานกลาง
(4) เป็นแหล่งน้ำดิบใช้ผลิตน้ำประปา (ใช้น้ำประปา)	7 18.92	0 0.00	0 0.00	30 81.08	37 100.00	1.57 39.25	ไม่ได้ใช้
(5) น้ำใช้อุปโภคในครัวเรือน	14 37.84	3 8.11	0 0.00	20 54.05	37 100.00	2.30 57.50	ใช้ประโยชน์ น้อย
(6) ใช้เพื่อการท่องเที่ยว	9 24.33	0 0.00	1 2.70	27 72.97	37 100.00	1.76 44.00	ใช้ประโยชน์ น้อย
(7) จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหารหรือสร้างรายได้ในครัวเรือน	24 64.86	3 8.11	4 10.81	6 16.22	37 100.00	3.22 80.50	ใช้ประโยชน์ ปานกลาง
(8) ใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของชุมชนนอกภาคเกษตร เช่น OTOP วิสาหกิจชุมชน ฯลฯ	7 18.92	0 0.00	0 0.00	30 81.08	37 100.00	1.57 39.25	ไม่ได้ใช้

4.3.5 การใช้ประโยชน์ มิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

1) การประโยชน์ : มิติด้านเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการ มีความเห็นว่าการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลง (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น ร้อยละ 98.00 และการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรเปลี่ยนแปลง (ด้านผลผลิต) ดีขึ้น ร้อยละ 94.50

ประโยชน์ (มิติด้านเศรษฐกิจ)	ระดับการใช้ประโยชน์				รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	ดีขึ้น (N/%)	คงเดิม (N/%)	น้อยลง (N/%)	ไม่ได้ใช้ (N/%)			
(1) มีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้ความเป็นอยู่ของประชาชนมีการเปลี่ยนแปลง (ด้านคุณภาพชีวิต)	34 91.89	3 8.11	0 0.00	0 0.00	37 100.00	3.92 98.00	ดีขึ้น

ประโยชน์ (มิติด้านเศรษฐกิจ)	ระดับการใช้ประโยชน์				รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	ดีขึ้น (N/%)	คงเดิม (N/%)	น้อยลง (N/%)	ไม่ได้ใช้ (N/%)			
(2) มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรของประชาชนมีการเปลี่ยนแปลง (ด้านผลผลิต)	31 83.79	5 13.51	0 0.00	1 2.70	37 100.00	3.78 94.50	ดีขึ้น

1.1) รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนก่อนและหลังการดำเนินโครงการ พบว่า ก่อนดำเนินโครงการ ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยรวมครัวเรือนละ 93,885.71 บาท/ปี และหลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยรวมครัวเรือนละ 103,028.57 บาท/ปี โดยมีค่าเฉลี่ยรายได้รวมของประชาชนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 9.74

รายได้ ก่อน-หลัง ดำเนินโครงการ	รายได้เฉลี่ย ของครัวเรือน/ปี (ก่อน)	รายได้เฉลี่ย ของครัวเรือน/ปี (หลัง)	รายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็น (ร้อยละ)
ในภาคการเกษตร	76,742.86	84,171.43	9.68
นอกภาคการเกษตร	15,142.86	17,485.71	
รายได้เฉลี่ยรวม	93,885.71	103,028.57	9.74

1.2) ก่อนดำเนินโครงการ ประชาชนในพื้นที่ทำนา มากที่สุด ร้อยละ 57.14 รายได้เฉลี่ย 47,727.27 บาท/ครัวเรือน/ปี รองลงมาคือปลูกพืชเศรษฐกิจ ร้อยละ 24.49 รายได้เฉลี่ย 87,166.67 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลูกพืชผักสวนครัว ร้อยละ 10.21 รายได้เฉลี่ย 45,500.00 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลูกพืชสวน ร้อยละ 6.12 รายได้เฉลี่ย 74,000.00 บาท/ครัวเรือน/ปี และปลูกพืชไร่ ร้อยละ 2.04 รายได้เฉลี่ย 60,000.00 บาท/ครัวเรือน/ปี

ชนิดของพืชที่ปลูก (รวม)	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ	รายได้เฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี)	ไม่ได้ขาย (ครัวเรือน)
(1) ทำนา	28	57.14	47,727.27	6
(2) พืชไร่	1	2.04	60,000.00	0
(3) พืชสวน	3	6.12	74,000.00	1
(4) พืชเศรษฐกิจ	12	24.49	87,166.67	0
(5) พืชผักสวนครัว	5	10.21	45,500.00	1
รวม	49	100.00		

1.3) หลังดำเนินโครงการ ประชาชนในพื้นที่ทำนา มากที่สุด ร้อยละ 48.21 รายได้เฉลี่ย 54,300.00 บาท/ครัวเรือน/ปี รองลงมาคือปลูกพืชเศรษฐกิจ ร้อยละ 26.79 รายได้เฉลี่ย 90,133.33 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลูกพืชผักสวนครัว ร้อยละ 12.50 รายได้เฉลี่ย 36,833.33 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลูกพืชสวน ร้อยละ 7.14 รายได้เฉลี่ย 74,000.00 บาท/ครัวเรือน/ปี และปลูกพืชไร่ ร้อยละ 5.36 รายได้เฉลี่ย 36,333.33 บาท/ครัวเรือน/ปี

ชนิดของพืชที่ปลูก (รวม)	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ	รายได้เฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี)	ไม่ได้ขาย (ครัวเรือน)
(1) ทำนา	27	48.21	54,300.00	7
(2) พืชไร่	3	5.36	36,333.33	0
(3) พืชสวน	4	7.14	74,000.00	2
(4) พืชเศรษฐกิจ	15	26.79	90,133.33	0
(5) พืชผักสวนครัว	7	12.50	36,833.33	1
รวม	56	100.00		

2) ผลกระทบด้านสังคม พบว่าประชาชนในพื้นที่โครงการ มีความเห็น ดังนี้

2.1) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีการแบ่งปันการใช้น้ำ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การแบ่งปันการใช้น้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) มีการแบ่งปัน	37	100.00
(2) มีการพิพาทเรื่องการใช้น้ำ/แย่งน้ำกันใช้	0	0.00
รวม	37	100.00

2.2) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความร่วมแรงร่วมใจทำงานจิตอาสา คิดเป็นร้อยละ 57.78 มีการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 28.89 และอื่นๆ ร้อยละ 13.33

ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
(1) มีการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	13	28.89
(2) ร่วมแรงร่วมใจทำงานจิตอาสา	26	57.78
(3) อื่น ๆ	6	13.33
รวม	45	100.00

2.3) การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำด้านสังคม ส่วนใหญ่ เป็นสถานที่ออกกำลังกาย ร้อยละ 32.14 ใช้เป็นแหล่งพักผ่อนของชุมชน ร้อยละ 30.36 ไม่มีการจัดกิจกรรม ร้อยละ 21.43 และใช้จัดกิจกรรมวันสำคัญ (วันสงกรานต์,วันลอยกระทง,การแข่งขันเรือ,วันพ่อ,วันแม่ ฯลฯ) ร้อยละ 16.07

การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ด้านสังคม	จำนวน	ร้อยละ
(1) เป็นสถานที่ออกกำลังกาย	18	32.14
(2) เป็นแหล่งพักผ่อนของชุมชน	17	30.36
(3) จัดกิจกรรมวันสำคัญ (วันสงกรานต์, วันลอยกระทง,การแข่งขันเรือ,วันพ่อ,วันแม่ ฯลฯ)	9	16.07
(4) ไม่มีการจัดกิจกรรม	12	21.43
รวม	56	100.00

2.4) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ส่วนใหญ่ ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนดีขึ้น ร้อยละ 75.68 และความสัมพันธ์ของคนในชุมชนคงเดิม ร้อยละ 24.32

ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน (ด้านสังคม)	จำนวน	ร้อยละ
(1) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนดีขึ้น	28	75.68
(2) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนคงเดิม	9	24.32
(3) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนแย่ลง	0	0.00
รวม	37	100.00

3) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า การดำเนินโครงการส่งผลให้ระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น มีพันธุ์ไม้, ปลา,นก ฯลฯ) ดีขึ้น ร้อยละ 89.19 และหลังดำเนินโครงการ คุณภาพน้ำ ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 81.08

ประโยชน์ ด้านสิ่งแวดล้อม	ดีขึ้น (N/%)	คงเดิม (N/%)	แย่ลง (N/%)	รวม
(1) การดำเนินโครงการกระทบต่อระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น มีพันธุ์ไม้, ปลา,นก ฯลฯ) อย่างไร	33 89.19	4 10.81	0 0.00	37 100.00
(2) คุณภาพน้ำหลังดำเนินโครงการ	30 81.08	7 18.92	0 0.00	37 100.00

4.3.6 ด้านการมีส่วนร่วมและการดูแลบำรุงรักษาโครงการ

1) ก่อนหรือระหว่างการดำเนินโครงการ ประชาชนในพื้นที่ ส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา/เสนอความคิดเห็น ระหว่างดำเนินโครงการ ร้อยละ 43.14 มีส่วนร่วมในการเสนอขอโครงการ ร้อยละ 39.22 ไม่มีส่วนร่วม ร้อยละ 11.76 และมีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนินโครงการในพื้นที่และการส่งมอบโครงการ ร้อยละ 5.88

การมีส่วนร่วม ก่อนหรือระหว่างการดำเนินโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
(1) มีส่วนร่วมในการเสนอขอโครงการ	20	39.22
(2) มีส่วนร่วมระหว่างการดำเนินโครงการ (เป็นแรงงานในโครงการ)	0	0.00
(3) มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา/เสนอ ความคิดเห็น ระหว่างดำเนินโครงการ	22	43.14
(4) มีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนิน โครงการในพื้นที่และการส่งมอบโครงการ	3	5.88
(5) ไม่มีส่วนร่วม	6	11.76
รวม	51	100.00

2) หลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ส่วนใหญ่ ประชาชนดูแลกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ ร้อยละ 45.76 คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล ร้อยละ 27.12 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) เป็นผู้ดูแล ร้อยละ 18.65 ดูแลผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ 6.78 และคณะกรรมการประปาของหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล ร้อยละ 1.69

การดูแลรักษาแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) เป็นผู้ดูแล	11	18.65
(2) คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล	16	27.12
(3) คณะกรรมการประปาของหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล	1	1.69
(4) ประชาชนดูแลกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ	27	45.76
(5) ดูแลผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ	4	6.78
รวม	59	100.00

3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลรักษาแหล่งน้ำ ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะ ร้อยละ 91.89 หากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การทรุดตัว

คอนกรีตของอาคารประกอบ รั้วแจ้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ร้อยละ 64.86 ประชาชนร่วมดูแล ตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำ และอาคารประกอบเบื้องต้น ร้อยละ 43.24 และร่วมกันซ่อมแซม กรณีพบการรั่วซึมตามท่อส่งน้ำทางน้ำเข้า ร้อยละ 21.62

การมีส่วนร่วมของประชาชน	มีส่วนร่วม (N/%)	ไม่มีส่วนร่วม (N/%)	รวม
(1) ร่วมบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะ	34 91.89	3 8.11	37 100.00
(2) ร่วมดูแล ตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำ และอาคารประกอบเบื้องต้น	16 43.24	21 56.76	37 100.00
(3) ร่วมกันซ่อมแซม กรณีพบการรั่วซึมตามท่อส่งน้ำทางน้ำเข้า	8 21.62	29 78.38	37 100.00
(4) หากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การทรุดตัว คอนกรีตของอาคารประกอบ รั้วแจ้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น	24 64.86	13 35.14	37 100.00

4.3.7 สรุปผลการประเมิน

กองยุทธศาสตร์และแผนงานดำเนินการประเมินผลโครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อดำเนินโครงการสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อป้องกันการเกิดอุทกภัย ปี 2564 และบรรเทาปัญหาภัยแล้งปี 2564/2565 (โครงการงบกลาง ปี พ.ศ. 2564) จำนวน 4 โครงการ โดยมีเป้าหมายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คร้วเรือน เก็บข้อมูลได้ จำนวน 37 คร้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 92.50 การประเมินผลในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และเพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อโครงการ การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกถ้อยคำหรือข้อความที่ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาตีความ สังเคราะห์ และวิเคราะห์ สร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Analysis) อภิปรายถึงข้อเท็จจริงที่ค้นพบตามสภาพการณ์ สรุปผลการประเมินได้ดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไป

1.1) ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 54.05 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 56.76 จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 40.54 อาชีพหลักของครัวเรือน เป็นเกษตรกร ร้อยละ 89.20 และประชาชนส่วนใหญ่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำร้อยละ 72.97

1.2) ข้อมูลด้านแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ พบว่าก่อนดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู แหล่งน้ำส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ ฝายน้ำล้น ร้อยละ 100.00 สภาพแหล่งน้ำ ก่อนดำเนินโครงการประสบปัญหาไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ เช่น ฝายชำรุด ฝายรั่ว ร้อยละ 32.18 รองลงมา ตื้นเขิน/มีตะกอนดินทับถมมาก ร้อยละ 26.44 ขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง ร้อยละ 20.69 มีวัชพืชปกคลุม ร้อยละ 13.79 ช่วงฤดูน้ำหลากมีปัญหา น้ำท่วมและการระบายน้ำ ร้อยละ 3.45 และตลิ่งโดนกัดเซาะ ร้อยละ 3.45 นอกเหนือจากแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการ แล้ว ยังมีแหล่งน้ำประเภทอื่นที่ประชาชนใช้อุปโภค/บริโภคและใช้สำหรับการเกษตร ได้แก่ ใช้น้ำ จากน้ำฝน มากที่สุด ร้อยละ 28.75 รองลงมา คือ ประปาหมู่บ้าน ร้อยละ 23.75 และน้ำบาดาล 13.75

2) ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

2.1) ด้านคุณภาพการให้บริการ พบว่า ก่อนดำเนินโครงการมีประชาชนเข้าร่วมรับ ฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ คิดเป็นร้อยละ 83.78 โดยในภาพรวมมีระดับ ความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 99.00

2.2) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลผลิตโครงการ โดยภาพรวมพึงพอใจ ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 93.00 แยกเป็นประเด็นพบว่า มีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ พื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม ร้อยละ 97.33 การดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา ร้อยละ 97.33 และการดำเนินโครงการสามารถ ลดความเสี่ยง/รองรับสถานการณ์น้ำท่วม/ภัยแล้ง ในอนาคตได้ ร้อยละ 95.33

2.3) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความเห็นว่าการดำเนินโครงการแหล่งน้ำช่วยในการ บรรเทาปัญหาภัยแล้ง มากที่สุด ร้อยละ 98.75 รองลงมาคือ สามารถนำน้ำไปใช้เพื่อการเกษตร ร้อยละ 89.75 สามารถจับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหารหรือสร้างรายได้ ในครัวเรือน ร้อยละ 80.50 สามารถบรรเทาปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ 79.75

3) การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

3.1) มิติด้านเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการเห็นว่าการมีแหล่งน้ำ ในชุมชนทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลง (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น ร้อยละ 98.00 และเห็นว่าการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรเปลี่ยนแปลง (ด้านผลผลิต) ดีขึ้น ร้อยละ 94.50 โดยภายหลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น คิดเป็น ร้อยละ 9.74

3.2) มิติด้านสังคม พบว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการมีการแบ่งปันกันใช้น้ำ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนดีขึ้น ร้อยละ 75.68 ประชาชนมีความร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน จิตอาสา ร้อยละ 57.78 และส่วนใหญ่ ใช้แหล่งน้ำเป็นสถานที่แหล่งออกกำลังกายโดยวิ่งบริเวณ รอบแหล่งน้ำ คิดเป็นร้อยละ 32.14 และใช้เป็นแหล่งพักผ่อนของชุมชน ร้อยละ 30.36

3.3) มิติด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า การดำเนินโครงการส่งผลให้ระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น มีพันธุ์ไม้, ปลา,นก ฯลฯ) ดีขึ้น ร้อยละ 89.19 และหลังดำเนินโครงการคุณภาพน้ำ ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 81.08

4.3.8 อภิปรายผล

การประเมินผลโครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเพื่อดำเนินโครงการสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อป้องกันการเกิดอุทกภัย ปี 2564 และบรรเทาปัญหาน้ำแล้งปี 2564/2565 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงเพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อโครงการ จากการรวบรวม วิเคราะห์ และสรุปผลข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง สามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

ก่อนดำเนินโครงการกรมทรัพยากรน้ำมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ตามระเบียบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 โดยประชาชนที่เข้าร่วมกระบวนการรับฟังความคิดเห็นมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 99.00 ได้แก่ เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ มีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้มแจ่มใส สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการครบถ้วนชัดเจน อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สามารถตอบข้อซักถามหรือข้อสงสัยของประชาชน ได้ตรงประเด็นและชัดเจน รับฟังข้อเสนอแนะและรับฟังความต้องการของประชาชน โดยลักษณะแหล่งน้ำเดิมก่อนดำเนินโครงการส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำเดิมอยู่แล้ว เช่น หนอง สระ คลอง ฝาย ฯลฯ ประสบปัญหาแหล่งน้ำไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ เช่น ฝายชำรุด ฝายรั่ว แหล่งน้ำตื้นเขินมีตะกอนดินทับถมมาก ขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง ในช่วงฤดูน้ำหลากมีปัญหา น้ำท่วมและการระบายน้ำ และปัญหาอื่นๆ นอกเหนือจากแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการแล้ว ประชาชนมีการใช้น้ำจากแหล่งอื่น เช่น ใช้น้ำจากน้ำฝน ชื่อน้ำใช้ ฯลฯ

หลังดำเนินโครงการและมีการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำแล้ว ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการที่ดำเนินการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 93.00 เช่น พื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม การดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา การดำเนินโครงการด้านแหล่งน้ำช่วยในการบรรเทาปัญหาน้ำแล้งและน้ำท่วม มีน้ำสำหรับใช้ทำการเกษตร เช่น การทำนา ปลุกพืชเศรษฐกิจ พืชสวน พืชไร่ เป็นต้น ในด้านผลกระทบทางเศรษฐกิจ พบว่าประชาชนในพื้นที่โครงการมีความเห็นว่าการดำเนิน

โครงการช่วยให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรและทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงดีขึ้น หลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยรวมของครัวเรือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.91 โครงการแหล่งน้ำที่ดำเนินการยังส่งผลให้ระบบนิเวศทางธรรมชาติดีขึ้น ประชาชนในพื้นที่โครงการมีการแบ่งปันการใช้น้ำ ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาโครงการแหล่งน้ำเมื่อโครงการดำเนินการแล้วเสร็จส่วนใหญ่คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้ดูแลรักษาแหล่งน้ำ นอกจากนี้ยังมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) และประชาชนดูแลกันเองอย่างไม่เป็นทางการ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป การดำเนินโครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเพื่อดำเนินโครงการสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อป้องกันการเกิดอุทกภัย ปี 2564 และบรรเทาปัญหาภัยแล้งปี 2564/2565 บรรลุตามวัตถุประสงค์ สามารถบรรเทาปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย เพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำได้มากขึ้น ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ในการทำการเกษตรทำให้มีรายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเพื่อดำเนินโครงการสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อป้องกันการเกิดอุทกภัย และบรรเทาปัญหาภัยแล้งปี หรือบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนหรือซ่อมแซมโครงการ กรณีที่เกิดความเสียหายจากอุทกภัย และเตรียมซ่อมแซมแหล่งน้ำเพื่อเตรียมรองรับสถานการณ์ภัยแล้ง สามารถแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทันต่อเหตุการณ์ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำในฤดูฝนเพื่อสำรองน้ำไว้ในช่วงแล้ง

4.3.9 ข้อเสนอแนะจากประชาชน

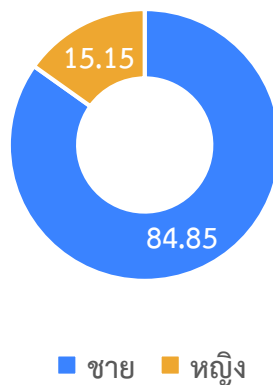
- (1) ต้องการให้มีการขุดลอกแหล่งน้ำเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำ
- (2) ประชาชนขอให้หน่วยงานก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เนื่องจากมีพื้นที่สาธารณะและแหล่งน้ำที่ซ่อมแซมไว้แล้วมีปริมาณน้ำเพียงพอ และเพื่อลดค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการนำน้ำไปใช้
- (3) โครงการแหล่งน้ำที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ประชาชนต้องการปรับเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่
- (4) ประชาชนต้องการให้มีงบประมาณสำหรับการดูแลรักษาแหล่งน้ำ

4.4 การติดตามและประเมินผลโครงการงบประมาณ ปี พ.ศ. 2563 (โครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาด ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563)

4.4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

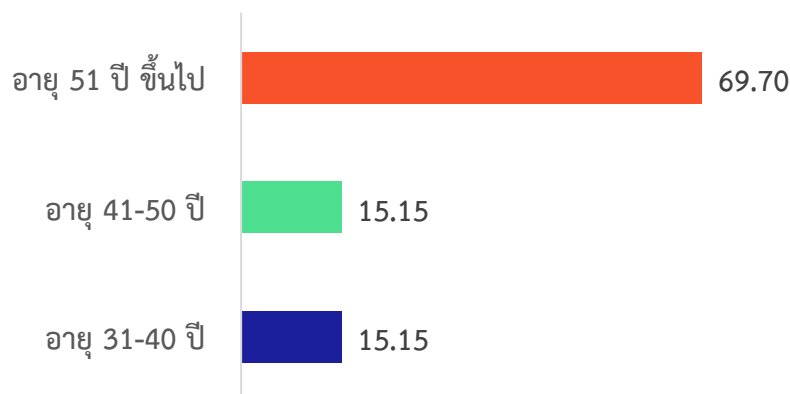
การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพหลักของครัวเรือน ดังนี้

1) **เพศ** ประชาชนส่วนใหญ่เป็น เพศชาย ร้อยละ 84.85 และเพศหญิง ร้อยละ 15.15



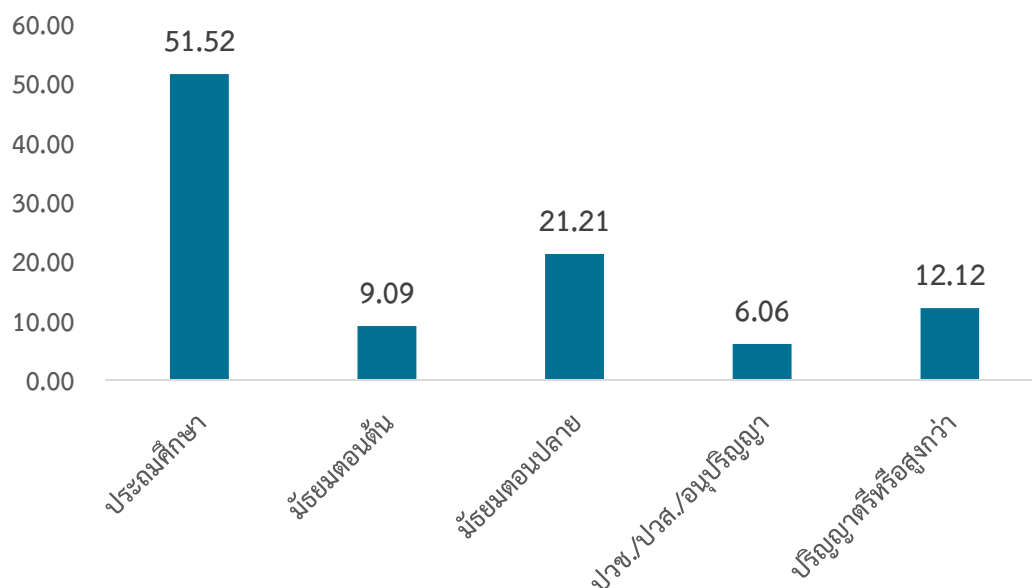
ภาพที่ 4.1 แผนภูมิแสดงเพศของกลุ่มตัวอย่าง

2) **อายุ** ประชาชนส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป มีมากที่สุด ร้อยละ 69.70 รองลงมาอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 15.15 และอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 15.15



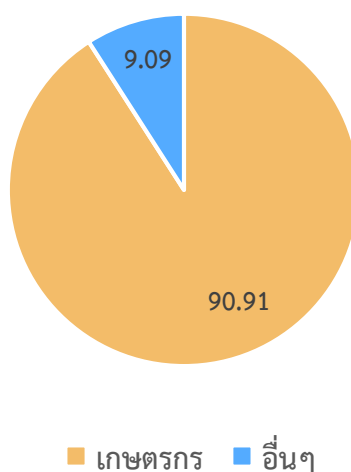
ภาพที่ 4.2 แผนภูมิแสดงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง

3) **ระดับการศึกษา** ประชาชนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มากที่สุด ร้อยละ 51.52 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 21.21 ปริญญาตรี/สูงกว่า ร้อยละ 12.12 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 9.09 และ ปวช./ปวส./อนุปริญญา ร้อยละ 6.06



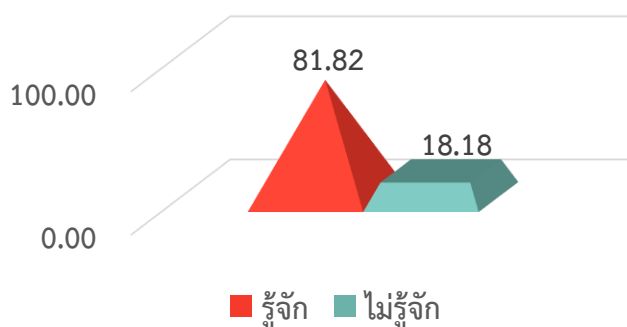
ภาพที่ 4.3 แผนภูมิแสดงระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

4) **อาชีพหลักของครัวเรือน** ประชาชนในพื้นที่โครงการ ประกอบอาชีพเกษตรกร มากที่สุด ร้อยละ 90.91 และประกอบอาชีพอื่นๆ (รับราชการ พนักงานของรัฐ) ร้อยละ 9.09



ภาพที่ 4.4 แผนภูมิแสดงอาชีพหลักของกลุ่มตัวอย่าง

5) การรู้จักกรมทรัพยากรน้ำ ประชาชนในพื้นที่โครงการส่วนใหญ่ รู้จักกรมทรัพยากรน้ำคิดเป็นร้อยละ 81.82 และไม่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ 18.18 โดยประชาชนที่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ เนื่องจากเคยเข้าร่วมประชุม/รับฟังความคิดเห็นก่อนเริ่มโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ เป็นผู้มีส่วนร่วมในการเสนอขอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ หรือรู้จักจากสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และอื่นๆ



ภาพที่ 4.4 แผนภูมิแสดงการรู้จักกรมทรัพยากรน้ำ

4.4.2 ข้อมูลก่อนดำเนินโครงการ

1) ลักษณะของแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ ก่อนดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ คลอง ฝาย ร้อยละ 100.00

ลักษณะของแหล่งน้ำเดิม ก่อนอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) เป็นพื้นที่ราบลุ่ม	0	0.00
(2) เป็นแหล่งน้ำเดิม (หนอง สระ คลอง ฝาย)	33	100.00
รวม	33	100.00

2) สภาพปัญหาแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ ก่อนดำเนินโครงการฯ ประชาชนในพื้นที่เห็นว่าสภาพแหล่งน้ำขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง มากที่สุด ร้อยละ 31.71 รองลงมาไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ (เช่น ฝายชำรุด ฝายร้าว) ร้อยละ 25.61 ดินแข็ง /มีตะกอนดินทับถมมาก ร้อยละ 14.63 มีวัชพืชปกคลุม ร้อยละ 10.98 ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ ร้อยละ 8.54 และอื่น ๆ (ระบบส่งน้ำเดิมทรุดโทรม) ร้อยละ 8.54

สภาพปัญหาแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
(1) ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ	7	8.54
(2) ขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง	26	31.71
(3) ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ (เช่น ฝายชำรุด ฝายร้าว)	21	25.61

สภาพปัญหาแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
(4) ตื้นเขิน / มีตะกอนดินทับถมมาก	12	14.63
(5) มีวัชพืชปกคลุม	9	10.98
(6) ตลิ่งโดนกัดเซาะ	0	0.00
(7) น้ำเสีย (มีสี และ/หรือ มีกลิ่น)	0	0.00
(8) อื่น ๆ	7	8.54
รวม	82	100.00

3) การดำเนินโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ส่วนใหญ่ เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ 55.00 และเป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของหน่วยงานอื่น ร้อยละ 45.00

แหล่งน้ำเดิมก่อนดำเนินโครงการกระจายน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ	0	0.00
(2) เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ	11	55.00
(3) เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของหน่วยงานอื่น	9	45.00
(4) อื่นๆ	0	0.00
รวม	20	100.00

4) ก่อนมีโครงการระบบกระจายน้ำ ประชาชนนำน้ำไปใช้ในพื้นที่แปลงเกษตร โดยวิธีสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง มากที่สุด ร้อยละ 47.62 มีค่าน้ำมันเฉลี่ยประมาณ 3,793 บาท/ปี/ครัวเรือน รองลงมา อื่นๆ ร้อยละ 38.10 ได้ใช้ประโยชน์น้อย เนื่องจากแหล่งน้ำเดิม ไม่มีระบบกระจายน้ำ ร้อยละ 9.52 เปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ ร้อยละ 4.76

การนำน้ำไปใช้ในพื้นที่การเกษตร	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
(1) สูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง	10	47.62	ค่าน้ำมันเฉลี่ย 3,793 บาท/ปี
(2) สูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้ไฟฟ้า	0	0.00	
(3) เปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ	1	4.76	
(4) ได้ใช้ประโยชน์น้อย เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ	0	0.00	

การนำน้ำไปใช้ในพื้นที่การเกษตร	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
(5) ได้ใช้ประโยชน์น้อย เนื่องจากแหล่งน้ำเดิมไม่มีระบบกระจายน้ำ	2	9.52	
(6) อื่นๆ	8	38.10	
รวม	21	100.00	

5) หลังมีโครงการระบบกระจายน้ำ ประชาชนนำน้ำไปใช้ในพื้นที่แปลงเกษตร โดยใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำ ร้อยละ 88.24 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 96 บาท/ปี/ครัวเรือน รองลงมา เปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ ร้อยละ 5.88 ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ร้อยละ 5.88

การนำน้ำไปใช้ หลังมีระบบกระจายน้ำ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
(1) ใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำ	15	88.24	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 96 บาท/ปี
(2) เปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ	1	5.88	
(3) ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ	1	5.88	
(4) อื่นๆ	0	0.00	
รวม	17	100.00	

6) แหล่งน้ำประเภทอื่นที่ประชาชนใช้อุปโภค/บริโภคและใช้สำหรับการเกษตร ประชาชนได้ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน มากที่สุด ร้อยละ 31.94 รองลงมา น้ำฝน ร้อยละ 19.44 ชื่อน้ำขวด/น้ำถัง/รถน้ำ ร้อยละ 13.89 บ่อน้ำตื้น ร้อยละ 11.11 น้ำบาดาล ร้อยละ 8.33 ระบบชลประทาน ร้อยละ 5.56 สระ/หนอง/บึง ร้อยละ 4.17 และอื่นๆ ร้อยละ 4.17

ประเภทแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) น้ำฝน	14	19.44
(2) ประปาหมู่บ้าน	23	31.94
(3) การประปาส่วนภูมิภาค	0	0.00
(4) บ่อน้ำตื้น	8	11.11
(5) น้ำบาดาล	6	8.33
(6) ชื่อน้ำขวด/น้ำถัง/รถน้ำ	10	13.89

ประเภทแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(7) ระบบชลประทาน	4	5.56
(8) อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน	1	1.39
(9) สระ/หนอง/บึง	3	4.17
(10) ลำห้วย/คลอง/ลำน้ำ/แม่น้ำ	0	0.00
(11) อื่นๆ ระบุ	3	4.17
รวม	72	100.00

4.4.3 คุณภาพการให้บริการ

1) การเข้าร่วมกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ก่อนดำเนินโครงการประชาชนกลุ่มตัวอย่าง เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ คิดเป็นร้อยละ 51.52 และไม่ได้เข้าร่วม ร้อยละ 48.48

การเข้าร่วมประชาคมโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
(1) เข้าร่วม	17	51.52
(2) ไม่ได้เข้าร่วม	16	48.48
(3) ไม่ได้เข้าร่วม แต่คนในครอบครัวเข้าร่วม	0	0.00
รวม	33	100.00

2) ประชาชนที่เข้าร่วมกระบวนการรับฟังความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 100.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าประชาชนมีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)			
1) เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ในการมาปฏิบัติหน้าที่	17 100.00	0 0.00	0 0.00	17 100.00	3.00 100.00	พึงพอใจ มาก
2) เจ้าหน้าที่มีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้มแจ่มใส	17 100.00	0 0.00	0 0.00	17 100.00	3.00 100.00	พึงพอใจ มาก
3) เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการครบถ้วน ชัดเจน	17 100.00	0 0.00	0 0.00	17 100.00	3.00 100.00	พึงพอใจ มาก

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)			
4) เจ้าหน้าที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	17 100.00	0 0.00	0 0.00	17 100.00	3.00 100.00	พึงพอใจ มาก
5) เจ้าหน้าที่ตอบข้อซักถามหรือข้อสงสัยได้ตรงประเด็นและชัดเจน	17 100.00	0 0.00	0 0.00	17 100.00	3.00 100.00	พึงพอใจ มาก
6) เจ้าหน้าที่รับฟังข้อเสนอแนะ/ความต้องการของประชาชน	17 100.00	0 0.00	0 0.00	17 100.00	3.00 100.00	พึงพอใจ มาก
รวม	102 100.00	0 0.00	0 0.00	102 100.00	3.00 100.00	พึงพอใจ มาก

3) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 96.00 รายละเอียดดังนี้

3.1) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการ อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ แยกเป็นประเด็นพบว่า มีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม ร้อยละ 100.00 ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีความสวยงาม ร้อยละ 100.00 การดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา ร้อยละ 100.00 รองลงมา ได้แก่ ค้นดินมีความมั่นคงแข็งแรง ร้อยละ 98.33 พื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม ร้อยละ 97.00 การนำน้ำไปใช้มีความสะดวก ร้อยละ 97.00 รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางน้ำเข้า ร้อยละ 96.67 ความจุเก็บกักน้ำได้เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 95.00 หลังดำเนินโครงการสามารถลดปัญหาน้ำท่วม/ภัยแล้ง ร้อยละ 93.00 หลังดำเนินโครงการปริมาณน้ำมีความเพียงพอต่อความต้องการ ร้อยละ 93.00 และการดำเนินโครงการสามารถลดความเสี่ยง/รองรับสถานการณ์น้ำท่วม/ภัยแล้ง ในอนาคตได้ ร้อยละ 93.00

3.2) ประชาชนในพื้นที่โครงการ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) แยกเป็นประเด็นพบว่า มีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรทำให้ประหยัดเวลา ร้อยละ 100.00 รองลงมา ได้แก่ การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรมีความสะดวก ร้อยละ 96.33 การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรสามารถประหยัดค่าใช้จ่าย ร้อยละ 96.33 การสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถใช้งานได้ ไม่ขัดข้อง ร้อยละ 95.00 ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ ร้อยละ 93.00 และระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่ที่กำหนด 88.33

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)			
โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ						
(1) พื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม	30 90.91	3 9.09	0 0.00	33 100.00	2.91 97.00	พึงพอใจ มาก
(2) แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม	22 100.00	0 0.00	0 0.00	22 100.00	3.00 100.00	พึงพอใจ มาก
(3) รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางน้ำเข้า	26 89.66	3 10.34	0 0.00	29 100.00	2.90 96.67	พึงพอใจ มาก
(4) คันดินมีความมั่นคงแข็งแรง	21 95.45	1 4.55	0 0.00	22 100.00	2.95 98.33	พึงพอใจ มาก
(5) ความจุเก็บกักน้ำได้เพิ่มมากขึ้น	24 88.89	2 7.41	1 3.70	27 100.00	2.85 95.00	พึงพอใจ มาก
(6) ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีความสวยงาม	29 100.00	0 0.00	0 0.00	29 100.00	3.00 100.00	พึงพอใจ มาก
(7) การดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา	29 100.00	0 0.00	0 0.00	29 100.00	3.00 100.00	พึงพอใจ มาก
(8) การนำน้ำไปใช้มีความสะดวก	29 90.63	3 9.37	0 0.00	32 100.00	2.91 97.00	พึงพอใจ มาก
(9) หลังดำเนินโครงการสามารถลดปัญหาน้ำท่วม/ภัยแล้ง	26 78.79	7 21.21	0 0.00	33 100.00	2.79 93.00	พึงพอใจ มาก
(10) หลังดำเนินโครงการปริมาณน้ำมีความเพียงพอต่อความต้องการ	26 78.79	7 21.21	0 0.00	33 100.00	2.79 93.00	พึงพอใจ มาก
(11) การดำเนินโครงการสามารถลดความเสี่ยง/รองรับสถานการณ์น้ำท่วม ภัยแล้งในอนาคตได้	26 78.79	7 21.21	0 0.00	33 100.00	2.79 93.00	พึงพอใจ มาก
ระบบกระจายน้ำของโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ						
(12) ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่	26 78.79	7 21.21	0 0.00	33 100.00	2.79 93.00	พึงพอใจ มาก
(13) ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่ที่กำหนด	13 76.48	2 11.76	2 11.76	17 100.00	2.65 88.33	พึงพอใจ มาก

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)			
(14) การสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถใช้งานได้ไม่ขัดข้อง	11 84.62	2 15.38	0 0.00	13 100.00	2.85 95.00	พึงพอใจมาก
(15) การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรมีความสะดวก	17 89.47	2 10.53	0 0.00	19 100.00	2.89 96.33	พึงพอใจมาก
(16) การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรทำให้ประหยัดเวลา	19 100.00	0 0.00	0 0.00	19 100.00	3.00 100.00	พึงพอใจมาก
(17) การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรสามารถประหยัดค่าใช้จ่าย	17 89.47	2 10.53	0 0.00	19 100.00	2.89 96.33	พึงพอใจมาก
รวม	391 88.46	48 10.86	3 0.68	442 100.00	2.88 96.00	พึงพอใจมาก

4.4.4 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

1) ประชาชนใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ แยกเป็นประเด็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยของการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ช่วยบรรเทาปัญหาภัยแล้ง ร้อยละ 94.00 และใช้เพื่อการเกษตร ร้อยละ 88.00 มีการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ช่วยบรรเทาปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ 66.00 มีการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับน้อย จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหาร ร้อยละ 52.25 เป็นแหล่งน้ำดิบ ใช้ผลิตน้ำประปา (ใช้น้ำประปา) ร้อยละ 48.50 และไม่ได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ 3 ประเด็น ได้แก่ ใช้อุปโภคในครัวเรือน ใช้เพื่อการท่องเที่ยว และใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของชุมชนนอกภาคการเกษตร เช่น OTOP วิสาหกิจชุมชน ฯลฯ)

ประเด็น	ระดับการใช้ประโยชน์				รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)	ไม่ได้ใช้ (N/%)			
(1) ใช้เพื่อการเกษตร	26 78.79	2 6.06	1 3.03	4 12.12	33 100.00	3.52 88.00	ใช้ประโยชน์มาก
(2) บรรเทาปัญหาภัยแล้ง	28 84.85	2 6.06	3 9.09	0 0.00	33 100.00	3.76 94.00	ใช้ประโยชน์มาก

ประเด็น	ระดับการใช้ประโยชน์				รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)	ไม่ได้ใช้ (N/%)			
(3) บรรเทาปัญหา น้ำท่วม	12 36.36	5 15.16	8 24.24	8 24.24	33 100.00	2.64 66.00	ใช้ประโยชน์ ปานกลาง
(4) เป็นแหล่งน้ำดิบ ใช้ผลิตน้ำประปา (ใช้น้ำประปา)	10 30.30	0 0.00	1 3.03	22 66.67	33 100.00	1.94 48.50	ใช้ประโยชน์ น้อย
(5) น้ำใช้อุปโภค ในครัวเรือน	6 18.18	2 6.06	1 3.03	24 72.73	33 100.00	1.70 42.50	ไม่ได้ใช้
(6) ใช้เพื่อการ ท่องเที่ยว	0 0.00	0 0.00	1 3.03	32 96.97	33 100.00	1.03 25.75	ไม่ได้ใช้
(7) จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมา เป็นอาหารหรือสร้าง รายได้ในครัวเรือน	10 30.30	2 6.06	2 6.06	19 57.58	33 100.00	2.09 52.25	ใช้ประโยชน์ น้อย
(8) ใช้น้ำเพื่อการ ประกอบอาชีพของ ชุมชนนอกภาค การเกษตร เช่น OTOP วิสาหกิจชุมชน ฯลฯ)	0 0.00	0 0.00	0 0.00	33 100.00	33 100.00	1.00 25.00	ไม่ได้ใช้

2) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ได้แก่ เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำน้ำมาใช้พื้นที่แปลงเกษตร มากที่สุด ร้อยละ 30.36 รองลงมาประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าไฟฟ้า) ร้อยละ 25.00 ในฤดูแล้งมีน้ำใช้ในพื้นที่การเกษตรเพียงพอจนถึงฤดูฝน ร้อยละ 25.00 สามารถปลูกพืชผักสวนครัวใช้น้ำน้อย/หมุนเวียน และมีน้ำในการเพาะปลูกไม้ขาดช่วง ร้อยละ 16.07 และได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ร้อยละ 3.57

ประเด็นเกี่ยวกับประโยชน์ของระบบกระจายน้ำ ในโครงการแหล่งน้ำที่ดำเนินการ	จำนวน	ร้อยละ
(1) เกิดความสะดวกและประหยัดเวลา ในการนำน้ำมาใช้พื้นที่แปลงเกษตร	17	30.36
(2) ประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าไฟฟ้า)	14	25.00

ประเด็นเกี่ยวกับประโยชน์ของระบบกระจายน้ำ ในโครงการแหล่งน้ำที่ดำเนินการ	จำนวน	ร้อยละ
(3) ในฤดูแล้งมีน้ำใช้ในพื้นที่ การเกษตรเพียงพอจนถึงฤดูฝน	14	25.00
(4) สามารถปลูกพืชผักสวนครัวใช้น้ำน้อย หมุนเวียน และมีน้ำในการเพาะปลูกไม่ขาดช่วง	9	16.07
(5) ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ	2	3.57
(6) อื่นๆ	0	0.00
รวม	56	100.00

4.4.5 การใช้ประโยชน์ มิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

1) การประโยชน์ : มิติด้านเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการ มีความเห็นว่าการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลง (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น ร้อยละ 97.75 และการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรเปลี่ยนแปลง (ด้านผลผลิต) ดีขึ้น ร้อยละ 96.25

ประโยชน์ (มิติด้านเศรษฐกิจ)	ระดับการใช้ประโยชน์				รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	ดีขึ้น (N/%)	คงเดิม (N/%)	น้อยลง (N/%)	ไม่ได้ใช้ (N/%)			
(1) มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้ความเป็นอยู่ของ ประชาชนมีการ เปลี่ยนแปลง (ด้านคุณภาพชีวิต)	32 96.97	0 0.00	0 0.00	1 3.03	33 100.00	3.91 97.75	ดีขึ้น
(2) มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำ ให้การประกอบอาชีพด้าน การเกษตรของประชาชน มีการเปลี่ยนแปลง (ด้านผลผลิต)	30 90.91	2 6.06	0 0.00	1 3.03	33 100.00	3.85 96.25	ดีขึ้น

1.1) รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนก่อนและหลังการดำเนินโครงการ พบว่า ก่อนดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยรวม 125,476.67 บาท/ครัวเรือน/ปี และหลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยรวม 138,750.00 บาท/ครัวเรือน/ปี โดยค่าเฉลี่ยรายได้รวมของประชาชนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 10.58

ข้อมูล ก่อน-หลัง ดำเนินโครงการ	รายได้เฉลี่ย ของครัวเรือน/ปี (ก่อน)	รายได้เฉลี่ย ของครัวเรือน/ปี (หลัง)	รายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็น (ร้อยละ)
ในภาคการเกษตร	115,276.67	128,300.00	11.30
นอกภาคการเกษตร	10,200.00	10,450.00	
รายได้เฉลี่ยรวม	125,476.67	138,750.00	10.58

1.2) ก่อนดำเนินโครงการ ประชาชนในพื้นที่ทำนา มากที่สุด ร้อยละ 40.00 รายได้เฉลี่ย 50,704.76 บาท/ครัวเรือน/ปี รองลงมาคือปลูกพืชเศรษฐกิจ ร้อยละ 25.00 รายได้เฉลี่ย 62,437.50 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลูกพืชไร่ ร้อยละ 22.00 รายได้เฉลี่ย 52,550.00 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลูกพืชสวน ร้อยละ 10.00 รายได้เฉลี่ย 41,000.00 บาท/ครัวเรือน/ปี และปลูกพืชผักสวนครัว ร้อยละ 3.00 รายได้เฉลี่ย 14,000.00 บาท/ครัวเรือน/ปี

ชนิดของพืชที่ปลูก (รวม)	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ	รายได้เฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี)	ไม่ได้ขาย (ครัวเรือน)
(1) ทำนา	25	40.00	50,704.76	4
(2) พืชไร่	14	22.00	52,550.00	-
(3) พืชสวน	6	10.00	41,000.00	-
(4) พืชเศรษฐกิจ	16	25.00	62,437.50	-
(5) พืชผักสวนครัว	2	3.00	14,000.00	-
รวม	63	100.00		

1.3) หลังดำเนินโครงการ ประชาชนในพื้นที่ทำนา มากที่สุด ร้อยละ 40.00 รายได้เฉลี่ย 68,490.91 บาท/ครัวเรือน/ปี รองลงมาคือปลูกพืชเศรษฐกิจ ร้อยละ 24.62 รายได้เฉลี่ย 62,937.50 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลูกพืชไร่ ร้อยละ 23.08 รายได้เฉลี่ย 62,093.33 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลูกพืชสวน ร้อยละ 9.38 รายได้เฉลี่ย 33,166.67 บาท/ครัวเรือน/ปี และปลูกพืชผักสวนครัว ร้อยละ 3.13 รายได้เฉลี่ย 14,000.00 บาท/ครัวเรือน/ปี

ชนิดของพืชที่ปลูก (รวม)	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ	รายได้เฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี)	ไม่ได้ขาย (ครัวเรือน)
(1) ทำนา	26	40.00	68,490.91	4
(2) พืชไร่	15	23.08	62,093.33	-
(3) พืชสวน	6	9.23	33,166.67	-

ชนิดของพืชที่ปลูก (รวม)	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ	รายได้เฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี)	ไม่ได้ขาย (ครัวเรือน)
(4) พืชเศรษฐกิจ	15	24.62	62,937.50	-
(5) พืชผักสวนครัว	2	3.07	14,000.00	-
รวม	64	100.00		

2) ผลกระทบด้านสังคม พบว่าประชาชนในพื้นที่โครงการ มีความเห็น ดังนี้

2.1) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีการแบ่งปันการใช้น้ำ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การแบ่งปันการใช้น้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) มีการแบ่งปัน	33	100.00
(2) มีการพิพาทเรื่องการใช้/แย่งน้ำกันใช้	0	0.00
รวม	33	100.00

2.2) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความร่วมแรงร่วมใจทำงานจิตอาสา คิดเป็นร้อยละ 43.59 มีการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 35.89 และอื่นๆ ร้อยละ 20.52

ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
(1) มีการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	14	35.89
(2) ร่วมแรงร่วมใจทำงานจิตอาสา	17	43.59
(3) อื่น ๆ	8	20.52
รวม	39	100.00

2.3) การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำด้านสังคม ส่วนใหญ่ไม่มีการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 43.75 รองลงมา ใช้เป็นสถานที่ออกกำลังกาย ร้อยละ 25.00 ใช้จัดกิจกรรมวันสำคัญ เช่น วันสงกรานต์, วันลอยกระทง, การแข่งเรือ, วันพ่อ, วันแม่ ฯลฯ ร้อยละ 21.88 และเป็นแหล่งพักผ่อนของชุมชน ร้อยละ 9.37

การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำด้านสังคม	จำนวน	ร้อยละ
(1) เป็นสถานที่ออกกำลังกาย	8	25.00
(2) เป็นแหล่งพักผ่อนของชุมชน	3	9.37
(3) จัดกิจกรรมวันสำคัญ (วันสงกรานต์, วันลอยกระทง, การแข่งเรือ, วันพ่อ, วันแม่ ฯลฯ)	7	21.88
(4) ไม่มีการจัดกิจกรรม	14	43.75
รวม	32	100.00

2.4) ความสัมพันธ์ของประชาชนในชุมชน ส่วนใหญ่ ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนดีขึ้น ร้อยละ 66.67 และความสัมพันธ์ของคนในชุมชนคงเดิม ร้อยละ 33.33

ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน (ด้านสังคม)	จำนวน	ร้อยละ
(1) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนดีขึ้น	22	66.67
(2) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนคงเดิม	11	33.33
(3) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนแย่ลง	0	0.00
รวม	33	100.00

3) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ช่วยลดมลภาวะ ร้อยละ 100.00 การดำเนินโครงการส่งผลให้ระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น มีพันธุ์ไม้, ปลา, นก ฯลฯ) ดีขึ้น ร้อยละ 75.76 โดยในการดำเนินโครงการไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ

ประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม	ดีขึ้น (N/%)	คงเดิม (N/%)	แย่ลง (N/%)	รวม
(1) การดำเนินโครงการกระทบต่อระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น มีพันธุ์ไม้, ปลา, นก ฯลฯ) อย่างไร	25 75.76	8 24.24	0 0.00	33 100.00
(2) คุณภาพน้ำหลังดำเนินโครงการ	15 45.45	18 54.55	0 0.00	33 100.00
(3) <u>กระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์</u> การมีระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ช่วยลดมลภาวะหรือไม่	10 100.00	0 0.00	0 0.00	10 100.00

4.4.6 ด้านการมีส่วนร่วมและการดูแลบำรุงรักษาโครงการ

1) ก่อนหรือระหว่างการดำเนินโครงการ ประชาชนในพื้นที่ ส่วนใหญ่ ไม่มีส่วนร่วมในกระบวนการก่อนหรือระหว่างดำเนินโครงการ ร้อยละ 47.37 มีส่วนร่วมในการเสนอขอโครงการ ร้อยละ 28.95 และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา/เสนอความคิดเห็น ระหว่างดำเนินโครงการ ร้อยละ 23.68

การมีส่วนร่วม ก่อนหรือระหว่างการดำเนินโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
(1) มีส่วนร่วมในการเสนอขอโครงการ	11	28.95
(2) มีส่วนร่วมระหว่างการดำเนินโครงการ (เป็นแรงงานในโครงการ)	0	0.00

การมีส่วนร่วม ก่อนหรือระหว่างการดำเนินโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
(3) มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา/เสนอความคิดเห็น ระหว่างดำเนินโครงการ	9	23.68
(4) มีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนินโครงการในพื้นที่และการส่งมอบโครงการ	0	0.00
(5) ไม่มีส่วนร่วม	18	47.37
รวม	38	100.00

2) หลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ส่วนใหญ่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) เป็นผู้ดูแลรักษาแหล่งน้ำ ร้อยละ 35.19 รองลงมาคือ มีการดูแลรักษาแหล่งน้ำโดยกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ 24.07 คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล ร้อยละ 22.22 และประชาชนดูแลกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ ร้อยละ 18.52

การดูแลรักษาแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
(1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) เป็นผู้ดูแล	19	35.19
(2) คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล	12	22.22
(3) คณะกรรมการประปาของหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล	0	0.00
(4) ประชาชนดูแลกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ	10	18.52
(5) ดูแลผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ	13	24.07
รวม	54	100.00

3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลรักษาแหล่งน้ำ ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะ ร้อยละ 96.97 หากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การทรุดตัว คอนกรีตของอาคารประกอบ รั้วกำแพงเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำเจ้าหน้าที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ร้อยละ 69.70 ประชาชนร่วมดูแล ตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำ และ อาคารประกอบเบื้องต้น ร้อยละ 51.52 และร่วมกันซ่อมแซม กรณีพบการรั่วซึมตามท่อส่งน้ำ ทางน้ำเข้า ร้อยละ 36.36

การมีส่วนร่วมของประชาชน	มีส่วนร่วม (N/%)	ไม่มีส่วนร่วม (N/%)	รวม
(1) ร่วมบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะ	32 96.97	1 3.03	33 100.00
(2) ร่วมดูแล ตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำ และอาคารประกอบเบื้องต้น	17 51.52	16 48.48	33 100.00
(3) ร่วมกันซ่อมแซม กรณีพบการรั่วซึมตามท่อส่งน้ำทางน้ำเข้า	12 36.36	21 63.64	33 100.00
(4) หากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การทรุดตัว คอนกรีตของอาคารประกอบ รั้วแจ้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น	23 69.70	10 30.30	33 100.00

4.4.7 สรุปผลการประเมิน

กองยุทธศาสตร์และแผนงานดำเนินการประเมินผลโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563) (โครงการงบเงินกู้ ปี พ.ศ. 2564) จำนวน 4 โครงการ โดยมีเป้าหมายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คร้วเรือน เก็บข้อมูลได้จำนวน 33 คร้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 82.50 การประเมินผลในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และเพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อโครงการ การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกถ้อยคำหรือข้อความที่ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาตีความ สังเคราะห์ และวิเคราะห์สร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Analysis) อภิปรายถึงข้อเท็จจริงที่ค้นพบตามสภาพการณ์สรุปผลการประเมินได้ดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไป

1.1) ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 84.85 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 69.70 จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 51.52 อาชีพหลักของครัวเรือนเป็นเกษตรกร ร้อยละ 90.91 และประชาชนส่วนใหญ่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำร้อยละ 81.82

1.2) ข้อมูลด้านแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ พบว่าเป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ ฝายน้ำล้น ร้อยละ 100.00 ส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง มากที่สุด ร้อยละ 31.71 รองลงมา ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ (เช่น ฝายชำรุด ฝายรั่ว) ร้อยละ 25.61 ตื้นเขิน/ มีตะกอนดิน

ทับถมมาก ร้อยละ 14.63 มีวัชพืชปกคลุม ร้อยละ 10.98 แหล่งน้ำเดิมก่อนก่อสร้างระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ ร้อยละ 55.00 ประชาชนใช้น้ำโดยการสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้พลังงานเชื้อเพลิง ร้อยละ 47.62 มีค่าน้ำมันเฉลี่ย ครั้วเรือนละ 3,793 บาท/ปี

2) ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

2.1) หลังดำเนินโครงการ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำ ร้อยละ 88.24 ในการนำน้ำไปใช้มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ครั้วเรือนละ 96 บาท/ปี นอกเหนือจากแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการแล้ว ยังมีแหล่งน้ำประเภทอื่นที่ประชาชนใช้อุปโภค/บริโภค และใช้สำหรับการเกษตร ได้แก่ ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน มากที่สุด ร้อยละ 31.94 รองลงมา ใช้น้ำฝน ร้อยละ 19.44 และชื่อน้ำขุด/น้ำถัง/รณน้ำ ร้อยละ 13.89

2.2) ด้านคุณภาพการให้บริการ พบว่า ก่อนดำเนินโครงการมีประชาชนเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ คิดเป็นร้อยละ 51.52 โดยในภาพรวมมีระดับความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 100.00

2.3) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลผลิตโครงการ โดยภาพรวมพึงพอใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 96.00 รายละเอียดดังนี้

(1) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ แยกเป็นประเด็นพบว่า มีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม ร้อยละ 100.00 ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีความสวยงาม ร้อยละ 100.00 และการดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา ร้อยละ 100.00

(2) ประชาชนในพื้นที่โครงการ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) แยกเป็นประเด็นพบว่า มีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรทำให้ประหยัดเวลา ร้อยละ 100.00 รองลงมา ได้แก่ การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรมีความสะดวก ร้อยละ 96.33 และการนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรสามารถประหยัดค่าใช้จ่าย ร้อยละ 96.33

2.4) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความเห็นว่าการดำเนินโครงการแหล่งน้ำช่วยในการบรรเทาปัญหาภัยแล้ง มากที่สุด ร้อยละ 94.00 รองลงมาคือ สามารถนำน้ำไปใช้สำหรับการเกษตร ร้อยละ 88.00 และสามารถบรรเทาปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ 66.00 ประกอบกับระบบกระจายน้ำของโครงการ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ทำให้เกิดความสะดวกและประหยัดเวลา มากที่สุด ร้อยละ 30.36 รองลงมาคือ ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าไฟฟ้า) ร้อยละ 25.00 และในฤดูแล้งมีน้ำใช้เพียงพอ ร้อยละ 25.00

3) การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

3.1) มิติด้านเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการเห็นว่าการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลง (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น ร้อยละ 97.75 และเห็นว่าการมี

แหล่งน้ำในชุมชนทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรเปลี่ยนแปลง (ด้านผลผลิต) ดีขึ้น ร้อยละ 96.25 โดยภายหลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 10.58

3.2) มิติด้านสังคม พบว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการมีการแบ่งปันกันใช้น้ำ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนคงเดิม ร้อยละ 43.59 ประชาชนมีความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานจิตอาสา ร้อยละ 43.59 และส่วนใหญ่ ไม่ได้มีการจัดกิจกรรมในแหล่งน้ำที่ดำเนินโครงการ ร้อยละ 43.75 โดยกิจกรรมรองลงมาคือ ใช้เป็นสถานที่ออกกำลังกายโดยวิ่งบริเวณรอบแหล่งน้ำ คิดเป็นร้อยละ 25.00 และมีการจัดกิจกรรมวันสำคัญ เช่น วันสงกรานต์ วันลอยกระทง ฯลฯ ร้อยละ 21.88

3.3) มิติด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ช่วยลดมลภาวะ ร้อยละ 100.00 การดำเนินโครงการส่งผลให้ระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น มีพันธุ์ไม้, ปลา, นก ฯลฯ) ดีขึ้น ร้อยละ 75.76 โดยในการดำเนินโครงการไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ

4.4.8 อภิปรายผล

กรมทรัพยากรน้ำได้รับการจัดสรรงบประมาณผ่านโครงการงบเงินกู้ ปี พ.ศ. 2563 ภายใต้แผนงานที่ 3.4 แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานผ่านการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรม เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ยกย่องโครงสร้างพื้นฐานและสนับสนุนกระบวนการผลิตเพื่อพัฒนาประเทศในระยะต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการปรับปรุงพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค และการเกษตรในพื้นที่เกษตรน้ำฝนนอกเขตชลประทาน สนับสนุนกระบวนการผลิตของเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน โดยโครงการพัฒนาแหล่งน้ำดังกล่าวมีลักษณะงบประมาณเป็นรายจ่ายลงทุน ซึ่งสามารถสนับสนุนการลงทุน เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจกระจายเงินลงทุนไปในพื้นที่ต่างๆ ทั้งในระดับท้องถิ่นและชุมชน โดยกรมทรัพยากรน้ำได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 1,167.49 ล้านบาท เพื่อดำเนินการปรับปรุง พัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภคและการเกษตรในพื้นที่เกษตรน้ำฝนนอกเขตชลประทาน จำนวน 138 แห่ง โดยคาดว่าจะเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะได้รับความจุกักเก็บน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 89.44 ล้าน ลบ.ม. ครัวเรือนได้รับประโยชน์ จำนวน 32,774 ครัวเรือน พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ 92,735 ไร่ โดยการดำเนินโครงการคาดว่าจะมีการจ้างงาน ประมาณ 1,423 ราย ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความคล่องตัวทางการเงิน สามารถจ้างแรงงานที่อยู่ในสังกัดและแรงงานในพื้นที่โครงการ ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เลี้ยงชีพในภาวะสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และเชื่อมโยงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำ และระบบกระจายน้ำ สนับสนุนเกษตรแปลงใหญ่เพื่อช่วยให้มีน้ำใช้พอเพียงต่อการเพาะปลูก รวมถึงรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและอุทกภัยในอนาคต และสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น

การประเมินผลโครงการงบเงินกู้ ปี พ.ศ. 2563 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงเพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อโครงการ จากการรวบรวมวิเคราะห์ และสรุปผลข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง สามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

ก่อนดำเนินโครงการกรมทรัพยากรน้ำมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนตามระเบียบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 โดยประชาชนที่เข้าร่วมกระบวนการรับฟังความคิดเห็นมีความพึงพอใจระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 100.00 ได้แก่ เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ มีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้มแจ่มใสสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการครบถ้วนชัดเจน อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สามารถตอบข้อซักถามหรือข้อสงสัยของประชาชนได้ตรงประเด็นและชัดเจน รับฟังข้อเสนอแนะและรับฟังความต้องการของประชาชน โดยลักษณะแหล่งน้ำเดิมก่อนดำเนินโครงการเป็นแหล่งน้ำเดิมอยู่แล้ว เช่น หนอง สระ คลอง ฝาย ฯลฯ มีปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง ไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ แหล่งน้ำตื้นเขิน มีตะกอนดินทับถมมาก และปัญหาอื่นๆ สำหรับโครงการกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ก่อนดำเนินโครงการประชาชนนำน้ำไปใช้ในพื้นที่โดยใช้วิธีการสูบน้ำโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง นอกเหนือจากแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการแล้วประชาชนมีการใช้น้ำจากแหล่งอื่น เช่น ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน น้ำฝน ชื่อน้ำใช้ ฯลฯ

หลังดำเนินโครงการประชาชนในพื้นที่โครงการมีความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการอนุรักษ์ พัฒนาแหล่งน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำของกรมทรัพยากรน้ำในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 96.00 เช่น แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีความสวยงาม การดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา ค้นดินมีความมั่นคงแข็งแรง ประชาชนในพื้นที่โครงการมีการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำที่ดำเนินโครงการในระดับมาก โดยการดำเนินโครงการช่วยในเรื่องของการบรรเทาปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม มีน้ำสำหรับใช้ทำการเกษตร เช่น การทำนา การปลูกพืชไร่/พืชสวนหรือพืชเศรษฐกิจ เป็นต้น อีกทั้ง การมีระบบกระจายน้ำ (มีระบบฯ ในบางโครงการ) ทำให้เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำน้ำมาใช้ในพื้นที่แปลงเกษตร นอกจากนี้ยังช่วยในการประหยัดค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการสูบน้ำ สามารถปลูกพืชใช้น้ำน้อย/พืชหมุนเวียน และมีน้ำในการเพาะปลูกไม่ขาดช่วง แผนงานโครงการที่ดำเนินการพร้อมระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ช่วยลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อมและส่งผลให้ระบบนิเวศทางธรรมชาติดีขึ้น ในด้านผลกระทบทางเศรษฐกิจพบว่าประชาชนในพื้นที่โครงการมีความเห็นว่าการมีแหล่งน้ำในชุมชนทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรและทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงดีขึ้น หลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยรวมของครัวเรือนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10.58 โดยประชาชนในพื้นที่โครงการมีการแบ่งปันการใช้น้ำและในบางครั้งก็ใช้แหล่งน้ำเป็นสถานที่ออกกำลังกายและจัดกิจกรรมวันสำคัญ เช่น การวิ่งออกกำลังกายรอบสระ การจัดงานวันลอยกระทง ฯลฯ ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาโครงการแหล่งน้ำเมื่อโครงการ

ดำเนินการแล้วเสร็จส่วนใหญ่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) เป็นผู้ดูแลรักษาแหล่งน้ำ นอกจากนี้ ยังดูแลแหล่งน้ำโดยผ่านคณะกรรมการหมู่บ้าน ผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ และประชาชนดูแลกันเองอย่างไม่เป็นทางการ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืช ที่กีดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป การดำเนินโครงการงบประมาณปี พ.ศ. 2563 บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ในการทำการเกษตรมีรายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น สามารถบรรเทาปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการงบประมาณปี ภายใต้งานที่ 3.4 แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานผ่านการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ยกย่องโครงสร้างพื้นฐานและสนับสนุนกระบวนการผลิตเพื่อพัฒนาประเทศในระยะต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการปรับปรุง พัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค และการเกษตรในพื้นที่เกษตรน้ำฝนนอกเขตชลประทาน สนับสนุนกระบวนการผลิตของเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน

4.4.9 ข้อเสนอแนะจากประชาชน

- (1) ประชาชนต้องการให้ขุดลอกต้นน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณในการเก็บกักน้ำและจัดทำระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์
- (2) ประชาชนต้องการวางระบบท่อส่งน้ำเพื่อดึงน้ำจากในอ่างเก็บน้ำ มาเก็บกักไว้ในฝายน้ำล้นเพื่อเก็บไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง
- (3) ประชาชนต้องการให้มีการต่อยอดโครงการ เช่น การขุดลอกแหล่งน้ำเพิ่มเติม มีการติดตั้งระบบกระจายน้ำอย่างทั่วถึง และซ่อมแซมอุปกรณ์หรือประตูปรับน้ำให้มีสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งาน

4.4.10 ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน

ในการคัดเลือกโครงการเพื่อดำเนินการจากแหล่งงบประมาณเงินกู้ หน่วยงานควรพิจารณาถึงความพร้อมของพื้นที่ดำเนินการและความคุ้มค่า ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม

การติดตามและการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำข้างป่า

1. ข้อมูลพื้นฐานโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ สนับสนุนโครงการพัชรสุธาคชานุรักษ์ (โครงการน้ำให้ช้าง)

1.1 ความเป็นมา

พื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นป่าขนาดใหญ่มีพื้นที่รวม 1,363,323.05 ไร่ หรือ 2,181.32 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมจังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดจันทบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดชลบุรี และจังหวัดสระแก้ว ประกอบด้วย เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว อุทยานแห่งชาติเขาสิบห้าชั้น อุทยานแห่งชาติเขาคิณชุกฎ และอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา – เขาวง ที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพันธุ์ไม้และสัตว์ป่านานาพันธุ์ และเป็นป่ารอยต่อระหว่างระบบนิเวศภาคกลางกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงมีความหลากหลายทางชีวภาพ และเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่ากว่า 600 ชนิด โดยเฉพาะสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่ ปัจจุบันมีช้างป่าประมาณ 400 – 450 ตัว จากที่เคยมีปรากฏอยู่ระหว่าง 40 - 60 ตัว ในช่วง พ.ศ. 2520 และเป็นกลุ่มที่มีอัตราการเพิ่มประชากรช้างป่าสูงที่สุดในประเทศไทย คือร้อยละ 8.2 ต่อปี โดยเฉพาะในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีลักษณะเป็นป่าดิบที่ราบต่ำ เหมาะกับการเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของช้างป่าประกอบกับการอพยพคนออกจากพื้นที่ใจกลางป่า ทำให้พื้นที่การเกษตรที่ถูกปล่อยทิ้งกลายเป็นทุ่งหญ้าที่เป็นแหล่งอาหารสำคัญของสัตว์กินพืชโดยเฉพาะช้างป่า นอกจากนี้ ยังปราศจากสัตว์ผู้ล่าขนาดใหญ่ในธรรมชาติ เช่น เสือโคร่ง รวมไปถึงการป้องกันและปราบปรามการล่าสัตว์ของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ปัจจุบันพบว่าประชากรช้างป่าบางกลุ่มได้ออกหากินนอกพื้นที่ป่า เนื่องจากในป่ามีอาหารไม่เพียงพอ ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนและช้างป่ารุนแรง มีการสูญเสียทั้งชีวิตคน ช้างป่า และพืชผลทางการเกษตร

ทั้งนี้ จากการศึกษาวิจัยพบว่าบริเวณที่เหมาะสมในการเป็นต้นแบบของการดำเนินงานอยู่ร่วมกันระหว่างคนและช้างป่าอย่างสมดุล คือ บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา – เขาวง จังหวัดระยอง และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน จังหวัดฉะเชิงเทรา ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการและพระราชทานชื่อว่า โครงการ “พัชรสุธาคชานุรักษ์” ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีวัตถุประสงค์การดำเนินงานเพื่อสืบสาน รักษา ต่อยอด แนวพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า รวมทั้งการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ป่ารอยต่อ 5 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กรมทรัพยากรน้ำ ได้เห็นความสำคัญของการเสริมสร้างแหล่งน้ำสำหรับช้างป่าและสัตว์ป่า เพื่อบรรเทาปัญหาช้างป่าออกหากินนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์แบบบูรณาการ จึงได้จัดทำโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ สนับสนุนโครงการพัชรสุธาธารนุรักษ์ โดยมีแผนดำเนินโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 – 2567 รวมจำนวน 67 แห่ง มีผลการดำเนินงานดังนี้

ปีงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)	จำนวนโครงการทั้งหมด (แห่ง)	จำนวนโครงการแล้วเสร็จ (แห่ง)
2562	16.2999	2	2
2563	21.5576	4	4
2564	43.8743	16	16
2565	8.894	4	4
2566	28.9961	35	-
2567	73.7629	6	-
รวม	193.3848	67	26

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับช้างป่าและสัตว์ป่า ในพื้นที่ป่ารอยต่อ 5 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 1.2.2 เพื่อให้ความช่วยเหลือ ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอาชีพ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุลระหว่างคนกับช้างป่า
- 1.2.3 เพื่อบรรเทาปัญหาช้างป่าออกหากินนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์แบบบูรณาการ
- 1.2.4 เพื่อปรับปรุงระบบนิเวศให้เกิดสมดุลกลับคืนความสมบูรณ์ตามธรรมชาติ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับช้างป่าและสัตว์ป่าในพื้นที่ รวมถึงใช้อุปโภคบริโภคและเกษตรกรรมในพื้นที่
- 1.3.2 บรรเทาปัญหาช้างป่าออกหากินนอกพื้นที่ป่า
- 1.3.3 ปรับปรุงระบบนิเวศให้เกิดสมดุลกลับคืนความสมบูรณ์ตามธรรมชาติ

2. วิธีดำเนินการประเมินผล

2.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เจ้าหน้าที่กองยุทธศาสตร์และแผนงานลงพื้นที่ภาคสนามและสัมภาษณ์ในรูปแบบการสนทนากลุ่ม (Focus group) ร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6 ที่เกี่ยวข้อง



2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ประเมินผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำข้างป่า โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่
ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของข้างป่าในพื้นที่
ตอนที่ 3 - 4 การดำเนินโครงการ ก่อน-ระหว่าง-หลัง โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับการดำเนินโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ และการแก้ไขปัญหาข้างป่าออกหากินนอกพื้นที่

2.3 การคัดเลือกโครงการ

คัดเลือกโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ สนับสนุนโครงการพัชรสุธาคชานุรักษ์ (โครงการน้ำให้ช้าง) ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive selection) จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองพวาพูลูและคลองคองคา หมู่ที่ 2, 3, 7 ตำบลพวา อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี และโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำช้างป่าเขาแร่ หมู่ที่ 1 ตำบลปะตง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากผู้ให้ข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จำแนกถ้อยคำหรือข้อความที่ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาตีความ สังเคราะห์ และวิเคราะห์ สร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Analysis) อภิปรายถึงข้อเท็จจริงที่ค้นพบตามสภาพการณ์ นำข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์มาตีความและสรุปหาข้อเท็จจริง

3. สรุปผลการประเมิน

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6 ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการฯ ผลการประเมินเป็นดังนี้

3.1 ข้อมูลทั่วไปของโครงการและพื้นที่

3.1.1 โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองพวาพูลูและคลองคองคา หมู่ที่ 2, 3, 7 ตำบลพวา อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2564 โดยบูรณาการดำเนินงานร่วมกับกรมป่าไม้ โดยสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 9 (ชลบุรี) สำหรับโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองพวาพูลูและคลองคองคานอกจากจะเป็นแหล่งน้ำสำหรับช้างป่าและสัตว์ป่าแล้ว ยังเป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการเกษตร จำนวน 200 ไร่ เช่น ทุเรียน มังคุด ลองกอง มะพร้าว ยางพารา เป็นต้น โดยมีประชาชนได้รับประโยชน์จำนวน 20 ครอบครัว

3.1.2 โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำช้างป่าเขาแร่ หมู่ที่ 1 ตำบลปะตง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2564 โดยบูรณาการดำเนินงานร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช บริเวณใกล้เคียงมีการทำการเกษตร เช่น ทุเรียน ลำไย เป็นต้น

3.2 ก่อนดำเนินโครงการ

ช้างป่าได้ออกหากินนอกพื้นที่ป่า โดยได้เข้ามาหากินในเขตที่อยู่อาศัยและพื้นที่เกษตรของประชาชน ส่งผลให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิต ทรัพย์สินและพืชผลทางการเกษตร ซึ่งโดยปกติช้างป่าจะออกหากินในช่วงเวลาตอนเย็น-ค่ำ และที่ผ่านมาพบว่าช้างป่าออกหากินนอกพื้นที่ป่าในทุกฤดูกาล โดยเฉพาะช่วงฤดูกาลผลไม้ออกผลจะมีช้างป่าออกมาหากินนอกพื้นที่ป่ามากกว่าปกติ ทำให้พืชผลทางการเกษตรในพื้นที่ได้รับความเสียหาย นอกจากช้างป่าแล้วยังพบว่ามีสัตว์ป่าชนิดอื่นออกหากินนอกพื้นที่ป่าด้วย เช่น หมูป่า กระตัง กวาง เป็นต้น แต่ไม่ได้สร้างความเสียหายให้กับประชาชนในพื้นที่

ทั้งนี้ ในพื้นที่ป่าเขาชะเมา (ติดกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน) ขาดแคลนแหล่งน้ำทำให้ช้างป่าออกหากินนอกพื้นที่ โดยที่ผ่านมามีประชาชนเสียชีวิตเนื่องจากช้างป่า แต่ในพื้นที่ป่าเขาชะเมามีความอุดมสมบูรณ์ แหล่งอาหารเพียงพอสำหรับสัตว์ป่า แต่ช้างป่าได้มีประชากรจำนวนเพิ่มขึ้น มีการเปลี่ยนอาณาเขตพื้นที่หากิน และเมื่อช้างป่าพบแหล่งอาหารจากสวนผลไม้ เกิดติดใจในรสชาติของผลไม้ โดยที่ผ่านมาพบว่ามีประชาชนได้รับบาดเจ็บเนื่องจากถูกช้างป่าทำร้าย

3.3 ระหว่างดำเนินโครงการ

การดำเนินการก่อสร้างโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำไม่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ป่า จุดที่ตั้งและลักษณะรูปแบบโครงการมีความเหมาะสมกับพื้นที่ป่าเดิม ระยะเวลาการดำเนินโครงการเป็นไปตามกำหนด โดยเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ และเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ได้ร่วมดำเนินการตั้งแต่การสำรวจและตรวจสอบแนวเขตพื้นที่ดำเนินการ รวมถึงร่วมเป็นกรรมการตรวจการจ้างงานก่อสร้างโครงการด้วย

3.4 หลังดำเนินโครงการ

เมื่อดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำแล้วเสร็จ พบว่าแหล่งน้ำมีปริมาณน้ำเพียงพอตลอดปีสำหรับช้างป่าและสัตว์ป่า โดยกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช มีการติดตามการใช้ประโยชน์ของสัตว์ป่า โดยพบว่ามีช้างป่าและสัตว์ป่าชนิดอื่น เช่น เก้ง กวาง หมูป่า เป็นต้น เข้ามาใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ และมีการปรับปรุงพื้นที่แหล่งอาหารสำหรับสัตว์ป่า เช่น การปลูกพืชอาหารช้าง การปรับปรุงทุ่งหญ้า เป็นต้น ทั้งนี้ หลังดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำแล้วเสร็จยังคงพบปัญหาช้างป่าออกหากินนอกพื้นที่เหมือนเดิม เนื่องจากเป็นพฤติกรรมของสัตว์ป่า ประกอบกับจำนวนช้างป่ามีเพิ่มขึ้น ทำให้มีการขยายอาณาเขต และช้างป่ายังคงติดใจรสชาติของพืชผลทางการเกษตร

แต่อย่างไรก็ตาม การฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำนั้นทำให้ช้างป่าอยู่ในพื้นที่จำกัดมากขึ้น เป็นการสร้างพื้นที่แนวกันชน/จุดพักช้าง ทำให้การบริหารจัดการหรือการเฝ้าระวังช้างป่าสะดวกขึ้น และหลังจากดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำแล้วเสร็จ พบว่ามีการร้องเรียนจากประชาชนลดลง และยังไม่พบผู้เสียชีวิตหรือบาดเจ็บจากช้างป่า ทั้งนี้ ในพื้นที่ที่มีการเฝ้าระวังช้างป่าและ

ผลักดันช้างป่ากลับเข้าสู่ป่า โดยเจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่าของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ร่วมกับอาสาสมัครในพื้นที่ และมีการสนับสนุนทางวิชาการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน และเฝ้าระวังช้างป่าให้กับประชาชนในพื้นที่โดยกรมป่าไม้ เช่น การปลูกพืช การเอาตัวรอด เมื่อเจอช้างป่า เป็นต้น

นอกจากนี้ พบว่าโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองพวาพลูและคลองคองคามมีประชาชนที่ทำการเกษตรในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อทำการเกษตรด้วย และมีการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชจากยางพาราเป็นทุเรียน ซึ่งส่งผลให้มูลค่าที่ดินเพิ่มขึ้น และบริเวณพื้นที่ป่าใกล้เคียงอยู่ระหว่างการจัดทำเป็นพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)





4. ข้อเสนอแนะ

4.1 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากเจ้าหน้าที่

4.1.1 โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองพวาพลูและคลองคงคาในอนาคตต้องการให้มีการเรียงหินป้องกันตลิ่งพัง เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

4.1.2 ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำรวจและจัดทำฝายน้ำล้นเพิ่มเติมในบริเวณใกล้เคียงโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองพวาพลูและคลองคงคา

4.1.3 ควรมีการควบคุมจำนวนประชากรช้างป่า โดยปัจจุบันกรมป่าไม้อยู่ระหว่างศึกษาวิจัยควบคุมจำนวนประชากรช้างป่า เช่น การทำหมัน การอพยพ เป็นต้น

4.1.4 การพัฒนาการเฝ้าระวังให้เข้มแข็งมากขึ้น โดยให้หน่วยงานราชการเป็นหลักและชุมชนมีส่วนร่วมเฝ้าระวัง และต้องการให้หน่วยงานอื่นร่วมให้ความรู้กับประชาชนในเชิงป้องกัน เช่น การติดตั้งรั้วไฟฟ้าอย่างถูกวิธี (การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค) เป็นต้น

4.1.5 การเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากช้างป่า ควรได้รับค่าชดเชยเยียวยาให้เหมาะสมกับมูลค่าชนิดพืชที่ปลูก โดยอาจให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานหลัก ซึ่งปัจจุบันในพื้นที่มีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองทุนช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากช้างป่าที่ให้การช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ

4.1.6 สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศได้ (ชมช้าง)

4.2 ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน

หน่วยงานควรมีการติดตามประเมินผลโครงการข้างป่าอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานและผลกระทบหลังจากที่หน่วยงานได้ดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำให้ข้างป่าเพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุงรูปแบบในการดำเนินโครงการให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพพื้นที่อื่นต่อไป

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ สนับสนุนโรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา ตำบลช่างเคิ่ง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

1.1 ความเป็นมา

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ก่อสร้าง “อาคารฟอกไตพระราชทาน” โรงพยาบาล เทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา ตำบลช่างเคิ่ง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ให้กับผู้ป่วยโรคไตในพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม และอำเภอใกล้เคียง ที่ป่วยเป็นโรคไต ให้ได้รับการรักษา ที่มีคุณภาพ เข้าถึงการบริการได้สะดวก เนื่องจากในพื้นที่ที่มีผู้ป่วยโรคไตเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งในการฟอกไต จำเป็นต้องใช้น้ำที่มีความสะอาดเพียงพอ สำนักพระราชวังจึงได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณยัง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนการก่อสร้างบ่อเก็บน้ำ และกระทรวงฯ ได้มอบหมายให้กรมทรัพยากรน้ำพิจารณาให้การสนับสนุน เดิมประชาชนที่ป่วยเป็นโรคไตจะต้อง เดินทางไปรักษาที่โรงพยาบาลจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ หรือโรงพยาบาลสวนดอก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากเชียงใหม่เป็นจังหวัดใหญ่ และอำเภอแม่แจ่มเป็นพื้นที่ห่างไกล และพื้นที่สูง ทางคดเคี้ยว ทำให้การเดินทางลำบาก ใช้เวลาเดินทางหลายชั่วโมง ในบางครั้งต้องหาที่พักใกล้โรงพยาบาล และต้องนำผู้ติดตามมาช่วยดูแลด้วย ทำให้เสียเวลา สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ทั้งค่าฟอกไต ค่าเดินทาง รวมถึงค่าที่พักสำหรับผู้ป่วยและผู้ติดตาม ในขณะที่ประชาชนมีรายได้น้อย เพราะส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร

กรมทรัพยากรน้ำ โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 จึงได้สำรวจพื้นที่ในการก่อสร้างบ่อเก็บน้ำ พร้อมทั้งได้วางโครงการในการจัดหาแหล่งน้ำให้กับโรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา เพื่อเป็นแหล่งน้ำใช้สำหรับกิจกรรมของโรงพยาบาลให้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอในอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อให้โรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา มีน้ำใช้สำหรับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างเพียงพอ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 เป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อใช้สำหรับอาคารฟอกไตโรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา

1.3.2 บรรเทาปัญหาภัยแล้งและการขาดแคลนน้ำ

1.4 แหล่งงบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นตามมาตราการด้านการงบประมาณเพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และสถานการณ์ภัยแล้งเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการเร่งด่วนเพื่อเก็บกักน้ำในฤดูฝนปี 2563 (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2563)

1.5 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ประเมินผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนโรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา ตำบลช้างเคื่อง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ - สกุล เบอร์โทรศัพท์ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และสังกัดในสถานที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 – 4 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความเป็นมาก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และภายหลังดำเนินโครงการ โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด

1.6 ผู้ให้ข้อมูล

เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 ที่เกี่ยวข้อง

1.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสัมภาษณ์ประเมินผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนโรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา ตำบลช้างเคื่อง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยลงพื้นที่สัมภาษณ์ในรูปแบบการสนทนากลุ่ม (Focus group) กับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลฯ และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 ที่เกี่ยวข้อง

1.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากผู้ให้ข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกถ้อยคำหรือข้อความที่ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาตีความ สังเคราะห์ และวิเคราะห์ สร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Analysis) อภิปรายถึงข้อเท็จจริงที่ค้นพบตามสภาพการณ์ นำข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์มาตีความและสรุปหาข้อเท็จจริง

1.9 สรุปผลการประเมิน

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลฯ และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนโรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา ตำบลช้างเคื่อง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

(1) ก่อนดำเนินโครงการ

ปัจจุบันอาคารฟอกไตพระราชทาน โรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูลฯ สามารถรองรับผู้ป่วยที่มาฟอกไต จำนวน 6 เตียง ซึ่งในการฟอกไตจำเป็นต้องใช้น้ำที่มีความสะอาดเพียงพอ แต่ในโรงพยาบาลมีน้ำไม่เพียงพอต่อการฟอกไต และมีปัญหาด้านน้ำอุปโภคบริโภค เนื่องจากต้องใช้น้ำประมาณ 80,000 – 100,000 ลิตร/วัน โรงพยาบาลฯ มีผู้ป่วยโรคทั่วไปที่มาใช้บริการประมาณ 300 – 400 คน เป็นผู้ป่วยที่มารับบริการฟอกไตเป็นประจำประมาณ 20 คน โดยอาคารฟอกไตของโรงพยาบาลฯ รองรับคนไข้ที่มาฟอกไตได้วันละ 5 – 6 คน นอกจากนี้ พื้นที่ภายในโรงพยาบาลมีจำนวนประมาณ 20 ไร่ มีทั้งสวนและต้นไม้ที่ต้องดูแลรดน้ำ เดิมโรงพยาบาลฯ ใช้น้ำจากประปาภูเขา และใช้น้ำจากแหล่งน้ำแม่ปาน เป็นระบบส่งน้ำมาตามลำเหมืองซึ่งเป็นระบบของกรมชลประทาน โดยระบบของกรมชลประทานมีเครื่องสูบน้ำ 16 ใบพัด ขำรดบ่อ และโรงพยาบาลยังใช้น้ำร่วมกับประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีการขุดบ่อน้ำบาดาลเพิ่มเติม ซึ่งสูบน้ำได้เพียง 20 ลูกบาศก์เมตร/วัน ได้ปริมาณน้ำน้อย เมื่อเข้าสู่ช่วงฤดูแล้งในช่วงเดือนเมษายน - เดือนมิถุนายน ทำให้โรงพยาบาลฯ มีน้ำไม่เพียงพอต่อการใช้งาน

(2) ระหว่างดำเนินโครงการ

ระหว่างดำเนินโครงการ ไม่มีประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้าง ประชาชนให้ความร่วมมือในการเดินท่อส่งน้ำผ่านพื้นที่อยู่อาศัยหรือพื้นที่ทำการเกษตร ระยะเวลาในการก่อสร้างมีความเหมาะสม โดยเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนินโครงการอยู่เป็นประจำ

(3) หลังดำเนินโครงการ

การฟอกไตนั้นจำเป็นต้องใช้น้ำที่สะอาดเพียงพอ โดยอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สามารถเป็นแหล่งน้ำต้นทุนในการนำมาใช้ แต่ต้องมีบ่อเก็บกักสำหรับพักน้ำและสำรองน้ำก่อนส่งไปยังโรงพยาบาล เพื่อเข้าสู่กระบวนการผลิตที่มีความสะอาดเพียงพอ กรมทรัพยากรน้ำ โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 ได้สร้างระบบน้ำและระบบกรองน้ำ โดยติดตั้งจุดสูบน้ำจากน้ำแม่แจ่มมาที่อาคารรับน้ำแบบบ่อกรองรับน้ำ เป็นถังทรงกระบอก จำนวน 6 ถัง โดยรอบถังเป็นกรวดและทรายเพื่อกรองน้ำพร้อมหินเรียงในกล่องล้อนซึ่งเป็นการกรองน้ำ และสูบน้ำส่งทางท่อโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ จากนั้นสูบน้ำที่ผ่านการกรองชั้นที่หนึ่งส่งไปยังบ่อเก็บน้ำขนาด 500 ลูกบาศก์เมตรภายในบริเวณโรงพยาบาลฯ และนำน้ำผ่านระบบกรองน้ำสะอาดขนาด 20 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง

โดยนำน้ำพักไว้ในบ่อเก็บน้ำสำรองขนาด 100 ลูกบาศก์เมตร เพื่อเป็นแหล่งน้ำสำรองสำหรับนำไปใช้ในการฟอกไตให้ผู้ป่วย

โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนโรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา ตำบลช้างเค็ญ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ โดยหลังก่อสร้างแล้วเสร็จมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อความต้องการและเพียงพอสำหรับการใช้งานในอาคารฟอกไต การนำน้ำไปใช้ในโรงพยาบาลฯ มีความสะดวก สามารถใช้เป็นน้ำสำรองสำหรับอุปโภคบริโภคภายในโรงพยาบาล นอกจากนี้ ประชาชนในพื้นที่ได้รับการรักษาที่มีคุณภาพ เข้าถึงการบริการได้สะดวก ประหยัดเวลา และลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปรักษาที่โรงพยาบาลอื่นๆ ในจังหวัดเชียงใหม่

โรงพยาบาลฯ ได้มอบหมายเจ้าหน้าที่งานสนาม จำนวน 2 คน เป็นผู้ดูแลและคอยตรวจสอบระบบต่างๆ ของกรมทรัพยากรน้ำ โดยเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบสูบน้ำขึ้นมาพักที่บ่อประมาณ 3 ครั้ง/สัปดาห์ ได้แก่ วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ของสัปดาห์ มีการตรวจวัดคุณภาพน้ำจากแหล่งน้ำดิบโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 ส่วนอุทกวิทยาที่ 1 เชียงใหม่ ส่งเจ้าหน้าที่มาเก็บตัวอย่างน้ำจากแหล่งน้ำดิบทุก 3 เดือน หรือเมื่อได้รับข้อสั่งการเฉพาะกิจ เพื่อนำส่งส่วนวิเคราะห์คุณภาพน้ำกองวิจัย พัฒนาและอุทกวิทยา กรมทรัพยากรน้ำ เพื่อตรวจสอบคุณภาพน้ำ วิเคราะห์และออกรายงานผลฯ เมื่อน้ำผ่านระบบส่งน้ำและระบบกรองน้ำของกรมทรัพยากรน้ำเบื้องต้นแล้ว ก่อนที่โรงพยาบาลจะนำน้ำไปใช้ในการฟอกไต เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลที่เกี่ยวข้องจะทำการตรวจสอบคุณภาพน้ำ ตรวจเชื้อแบคทีเรีย และตรวจเชื้อโรคต่างๆ จากนั้นกรองน้ำผ่านเทคโนโลยีระบบ RO หรือรีเวอร์ส ออสโมซิส (Reverse Osmosis) ของโรงพยาบาลฯ โดยโรงพยาบาลฯ มีอัตราการใช้น้ำสำหรับการฟอกไตประมาณ 50 - 70 ลูกบาศก์เมตร/วัน หรือประมาณ 1,100 - 1,540 ลูกบาศก์เมตร/เดือน ปัจจุบันยังไม่มีปัญหาในการนำน้ำมาใช้ แต่โรงพยาบาลมีการวางแผนการใช้น้ำ และมีมาตรการในการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการใช้งาน โดยหากเกิดปัญหาหรือมีน้ำไม่เพียงพอ โรงพยาบาลฯ จะขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานท้องถิ่นนำรถสูบน้ำไปสูบน้ำจากแหล่งน้ำต้นทุนเดิมมาที่บ่อพัก และหากพบปัญหาในการใช้งาน อุปกรณ์ชำรุดเสียหาย เจ้าหน้าที่งานสนามที่รับผิดชอบจะดำเนินการแจ้งช่างเพื่อซ่อมแซมต่อไป หากในอนาคตมีน้ำเพียงพอต่อการใช้งานสำหรับอาคารฟอกไตแล้ว โรงพยาบาลอาจมีการต่อยอดด้วยการเพิ่มบริการตู้กดน้ำดื่ม

(4) ปัญหาอุปสรรค

(4.1) ท่อส่งน้ำ HDPE แตกรั่วตามรอยต่อ ประมาณ 2 - 3 จุด เนื่องจากแรงดันน้ำแรงและดินไม่อยู่ตัว แต่ได้รับการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

(4.2) บ่อที่ทำเพิ่มเติมมีจุดรั่วซึม ปัจจุบันได้แจ้งผู้รับจ้างเข้ามาดำเนินการซ่อมแซมแล้ว

(4.3) ในช่วงที่สภาพอากาศไม่ดี มีเมฆมากหรือไม่มีแดด ส่งผลให้ระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar cell) สูบน้ำไม่ได้

(4.4) น้ำมีปัญหาเรื่องเหล็ก ซึ่งจากผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำของโรงพยาบาลพบค่าเหล็กเกิน ทำให้เกิดความกังวลต่อน้ำน้ำมาเข้าเครื่องกรองน้ำ RO (Reverse Osmosis) จะทำให้เครื่องทำงานหนักเกินไป

1.10 ข้อเสนอแนะจากประชาชน

(1) ประชาชนต้องการให้มีระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้าเพิ่มเติม สำหรับใช้ทดแทนระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ในวันที่สภาพอากาศไม่ดี

(2) ควรมีงบประมาณสำหรับการบำรุงรักษาโครงการ เพื่อให้โครงการสามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ระบบน้ำและระบบกรองน้ำ และจุดสูบน้ำ



บ่อเก็บน้ำขนาด 500 ลูกบาศก์เมตร
 ระบบกรองน้ำสะอาดขนาด 20 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง
 และบ่อเก็บน้ำสำรองขนาด 100 ลูกบาศก์เมตร



รูปภาพการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล
และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 ที่เกี่ยวข้อง



เอกสารอ้างอิง

- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545
- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546
- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-พ.ศ.2580
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560 - 2564
- ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ พ.ศ.2558 - พ.ศ.2569
- ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)
- พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561
- พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563
- จินตวีร์ เกษมสุข. 2554. การสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชรณี เดชจินดา. 2536. ความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อศูนย์บริการการจัดกาอุตสาหกรรมแขวงเสมาเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาสังแวดล้อม), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ราชบัณฑิตสถาน. 2546. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- สาโรช ไสยสมบัติ. 2534. ความพึงพอใจในการทำงานของครูอาจารย์โรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- สำนักงานเลขาธิการสภา. 2550. คู่มือการติดตามและประเมินผล. เข้าถึงได้จาก:
http://www.senate.go.th/inforcenter/documents/manual_assess.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: 20 ตุลาคม 2565).
- อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อดุลพัฒน์กิจ. 2548. Service Psychology จิตวิทยาการบริการ. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- อรัญญ์ กักพล. 2552. คู่คิด คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน สำหรับนักบริหารท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: จริยสุนิทวงศ์การพิมพ์.
- อรุณี เวียงแสง และคณะ. 2548. การติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
บันทึกที่เกี่ยวข้อง



ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

สำนักงานอธิบดี
เลขที่รับ 2313
วันที่ ๕ มี.ค. ๒๕๖๖
เวลา 13.45

สำนักงานรองอธิบดี ๒
เลขที่รับ 601
วันที่ 7 มี.ค. 2566
เวลา 14.14 น.

กรมทรัพยากรน้ำ
(ภายใน)
รับที่ 01235
วันที่ ๗ มี.ค. ๒๕๖๖
เวลา 14.๐5 น.

ส่วนราชการ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ส่วนประสานติดตามและประเมินผล โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๖๒๘๔
ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/๔๔๘ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ ผ่าน รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ (นายธีระชุน บัญสิทธิ์)

เรื่องเดิม

๑. อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ อนุมัติในหลักการให้กองยุทธศาสตร์และแผนงาน (กยพ.) ดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย

(๑) การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

(๒) การติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ๓ ตำบล (ระยะที่ ๑)

(๓) การประเมินผลประสิทธิภาพของระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ
รายละเอียดตามหนังสือสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/๘๘๙ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๒. ตามหนังสือกองยุทธศาสตร์และแผนงาน (กยพ.) ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/๑๗๗๒ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำได้มอบหมายให้รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ (นายธีระชุน บัญสิทธิ์) เป็นประธานคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ตามคำสั่งกรมทรัพยากรน้ำที่ ๔๖๘/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๕

ข้อเท็จจริง

๑. กองยุทธศาสตร์และแผนงาน (กยพ.) ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการ โดยการลงพื้นที่เก็บข้อมูลโครงการร่วมกับสำนักงานทรัพยากรน้ำในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน-สิงหาคม ๒๕๖๕ เรียบร้อยแล้ว โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามประชาชน แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่แบบสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน และแบบสัมภาษณ์ผู้รู้

๒. กยพ. ดำเนินการประมวลผล สรุป วิเคราะห์ และจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้เสนอให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในการประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ โดยที่ประชุมฯ มีมติเห็นชอบร่างรายงานการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓ เล่ม เรียบร้อยแล้ว สรุปดังนี้

๒.๑ การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และเพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อโครงการ โดยมีผลการประเมินฯ สรุปดังนี้

๑) โครงการ...

เรื่องกลับ กสน.
วันที่ 13 มี.ค. 66
เวลา 16.10

หลังจาก...

หลังจากดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำแล้วเสร็จ พบว่ามีการร้องเรียนจากประชาชนลดลง และยังไม่พบผู้เสียชีวิตหรือบาดเจ็บจากช้างป่า ทั้งนี้ ในพื้นที่ที่มีการเฝ้าระวังช้างป่าและผลักดันช้างป่ากลับเข้าสู่ป่า โดยเจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่าของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชร่วมกับอาสาสมัครในพื้นที่ และมีการสนับสนุนทางวิชาการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและเฝ้าระวังช้างป่าให้กับประชาชนในพื้นที่โดยกรมป่าไม้ เช่น การปลูกพืชการเอาตัวรอดเมื่อเจอช้างป่า เป็นต้น

(๒) ข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน หน่วยงานควรมีการติดตามประเมินผลโครงการช้างป่าอย่างต่อเนื่องเพื่อรับทราบผลการดำเนินงานและผลกระทบหลังจากที่หน่วยงานได้ดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำให้ช้างป่า เพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุงรูปแบบในการดำเนินโครงการให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพพื้นที่อื่นต่อไป

๒.๒) โครงการสนับสนุนแหล่งน้ำให้โรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูลเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา โดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลฯ และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ ๑ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการฯ โดยในภาพรวมบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ หลังก่อสร้างแล้วเสร็จมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อความต้องการและเพียงพอสำหรับการใช้งานในอาคารฟอกไต การนำน้ำไปใช้ในโรงพยาบาลมีความสะดวก สามารถใช้เป็นน้ำสำรองสำหรับอุปโภคบริโภคภายในโรงพยาบาล นอกจากนี้ ประชาชนในพื้นที่ได้รับการรักษาที่มีคุณภาพ เข้าถึงการบริการได้สะดวก ประหยัดเวลา และลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปรักษาที่โรงพยาบาลอื่นๆ ในจังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียดตามเอกสารรายงานการติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ (เอกสารแนบ ๑)

๒.๒ การติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ๓ ตำบล (ระยะที่ ๑) มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงเพื่อทราบปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่โครงการ โดยการเก็บข้อมูลจากผู้นำชุมชน และประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากโครงการ ในเขตพื้นที่ ตำบลปามะคาบ, ตำบลท่าพ้อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร และตำบลไผ่ล้อม อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ผลการประเมินสรุปดังนี้

๑) ผลการประเมินในภาพรวม ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ ส่วนใหญ่ใช้น้ำในภาคการเกษตร ได้แก่ นาข้าว ไร่ย่อย ไร่ข้าวโพด ไร่มันเทศ ฯลฯ ส่งผลให้มีผลผลิตทางการเกษตรและรายได้จากภาคการเกษตรโดยประมาณเฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น และในชุมชนมีการแบ่งปันการใช้น้ำ ร่วมการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ การมีระบบกระจายน้ำด้วยพลังแสงอาทิตย์ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะในพื้นที่ และบริเวณโครงการมีภูมิทัศน์ที่สวยงาม ทั้งนี้ ในบางพื้นที่ไม่มีระบบกระจายน้ำ ประชาชนมีความต้องการให้มีระบบกระจายน้ำเข้าถึงพื้นที่แปลงเกษตร เช่น พื้นที่หมู่ที่ ๑, ๖ ตำบลปามะคาบ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

๒) ข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน ดังนี้

๒.๑) ควรสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ (ส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับคุณค่าทรัพยากรน้ำ การใช้น้ำอย่างประหยัด การบำรุงรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ระบบกระจายน้ำและแหล่งน้ำ) โดยดำเนินการควบคู่กับการดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อให้ประชาชนรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรน้ำได้อย่างยั่งยืน

๒.๒) เมื่อดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาด้านแหล่งน้ำ ครบทั้งระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ ควรมีการติดตามประเมินผลโครงการในภาพรวม เพื่อจะได้ทราบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน

ความเชื่อมโยงของแหล่งน้ำในพื้นที่ ๓ ตำบล เพื่อเป็นกรณีศึกษา และนำไปปรับปรุง พัฒนาและขยายผล ต่อยอดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำพร้อมก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ให้ครอบคลุมทั่วถึง ในพื้นที่เกษตรน้ำฝน

รายละเอียดตามเอกสารรายงานการติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ๓ ตำบล (ระยะที่ ๑) (เอกสารแนบ ๒)

๒.๓ การประเมินผลประสิทธิภาพของระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินการรับรู้ของประชาชนในพื้นที่ที่มีการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า ประเมินผลสัมฤทธิ์ของการ ใช้งานระบบฯ และวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค รวมถึงข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อระบบเตือนภัยล่วงหน้า โดยการสุ่มเก็บข้อมูลสถานีเตือนภัยล่วงหน้า จำนวน ๖ สถานี ด้วยการสัมภาษณ์ผู้รู้ประจำสถานีเตือนภัย ล่วงหน้าฯ และสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ผลการประเมินสรุปดังนี้

๑) พื้นที่ที่มีการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้าฯ ที่ดำเนินการประเมินผล เป็นพื้นที่ ที่ประสบปัญหาน้ำท่วม และปัญหาดินถล่ม โดยที่ผ่านมาประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบ เกิดความ เสียหายต่อพื้นที่การเกษตร เส้นทางคมนาคมและขนส่ง และความเสียหายต่อระบบสาธารณูปโภค

๒) ผู้รู้ประจำสถานีเตือนภัยล่วงหน้าฯ จะดำเนินการแจ้งข้อมูลการเตือนภัยเมื่อสถานี เตือนภัยล่วงหน้าฯ ส่งสัญญาณแจ้งเตือน ให้ผู้นำชุมชน ประชาชน เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยที่ผ่านมาสถานีเตือนภัยล่วงหน้าฯ ทุกสถานี สามารถแจ้งข้อมูลได้ถูกต้องตรงตามเหตุการณ์ ทันสถานการณ์ แต่ในการแจ้งให้อพยพบางครั้ง ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงยังคงหวงบ้านและทรัพย์สิน ทำให้ เมื่อแจ้งเตือนแล้ว ไม่อพยพในทันที

๓) ประชาชนในพื้นที่ที่มีการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้าฯ ส่วนใหญ่ได้รับการ แจ้งเตือนภัยเมื่อเกิดเหตุการณ์ โดยได้รับทราบข้อมูลการแจ้งเตือนภัยจากผู้นำชุมชนมากที่สุด และในพื้นที่ หมู่บ้านที่มีการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้าฯ ส่วนใหญ่ไม่มีการจัดอบรม ชักซ้อมอพยพ แต่ประชาชนส่วนใหญ่ ทราบว่ามีจุดอพยพในพื้นที่ ทั้งนี้ ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อระบบเตือนภัยล่วงหน้าฯ ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก

๔) ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน

๔.๑) การดำเนินกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ จัดอบรมให้ความรู้ ชักซ้อม ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเตือนภัยล่วงหน้าฯ ของกรมทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนในพื้นที่ขาดความต่อเนื่อง และทั่วถึง ทำให้ประชาชนในพื้นที่บางส่วนขาดความตระหนักในการปฏิบัติตามหลักการแจ้งเตือนภัย ดังนั้น ควรมีการประชาสัมพันธ์และชักซ้อมการอพยพในพื้นที่เสี่ยงภัยให้กับประชาชนอยู่เสมอ

๔.๒) ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยล่วงหน้าฯ อย่างต่อเนื่องและเพียงพอ เพื่อให้ระบบสามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ รวมถึงค่าตอบแทนให้แก่ผู้รู้ ซึ่งเป็นผู้เสียสละในการดูแลเครื่องมืออุปกรณ์ของสถานีเตือนภัยล่วงหน้าฯ ให้กรมทรัพยากรน้ำและช่วยเหลือ ชุมชนในการแจ้งเตือนภัย

รายละเอียดตามเอกสารรายงานการประเมินผลประสิทธิภาพของระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ (เอกสารแนบ ๓)

๓. ข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน จากการลงพื้นที่ติดตามและประเมินผลโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงานและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย สรุปดังนี้

๓.๑ ในการดำเนินโครงการควรมีการสำรวจแหล่งน้ำที่มีศักยภาพ เพื่อต่อยอดโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อให้ประชาชนสามารถนำน้ำจากแหล่งน้ำมาใช้ในแปลงการเกษตร ได้สะดวกยิ่งขึ้นและประหยัดค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการสูบน้ำเข้าแปลงเกษตร

๓.๒ เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อดูแลรักษาแหล่งน้ำให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า และตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำสามารถไกล่เกลี่ยกรณีประชาชนมีการพิพาทกันในเรื่องการแย่งน้ำกันใช้ประโยชน์ในพื้นที่การเกษตร

๓.๓ ควรมีการติดตามและประเมินผลโครงการเป็นประจำทุกปี เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานและนำมาใช้ปรับปรุงพัฒนางาน

ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

เพื่อให้การติดตามและประเมินผลโครงการ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน กองยุทธศาสตร์และแผนงาน เห็นควรเผยแพร่รายงานการติดตามและประเมินผลโครงการ ให้ทุกหน่วยงาน ได้รับทราบผลการประเมินดังกล่าว และเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา/รายงานการติดตามและประเมินผล ตามข้อเท็จจริง ข้อ ๒. หากเห็นชอบกองยุทธศาสตร์และแผนงาน จะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป



(นายณเรศ ชุมบุญ)

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

เรียน อ.ทอ.

-ขอโปรดพิจารณา/ความเห็น



(นายธีระชุน บุญสิทธิ์)
รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

ณเรศ/อ.ทอ

๗๖๒



(นายภาคกล ธารฤกษ์รัตน์)
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
๑๓ มี.ค. ๒๕๖๖



ด่วนที่สุด

สำนักงานอธิบดี
เลขที่รับ 4184
วันที่ ๒๔ พ.ค. ๒๕๖๕
เวลา ๙.๓๖

สำนักงานรองอธิบดี ๓
เลขที่รับ ๙๓๓
วันที่ 20 พ.ค. 2565
เวลา 16.34 น.

กรมทรัพยากรน้ำ
(ภายใน)
รับที่ 02449
วันที่ ๒๐ พ.ค. ๒๕๖๕
เวลา 16.๐4 น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล โทร. ๐ ๒๒๓๑ ๖๒๘๔
ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/๘๘๘ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติในหลักการเพื่อดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการ
ของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ ผ่าน รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ (นายธีระชุน บุญสิทธิ์ ประธานกรรมการฯ)

เรื่องเดิม

กรมทรัพยากรน้ำ มีภารกิจในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปประเทศ แผนแม่บทการบริหาร
จัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ
และบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำตามแผนงานบูรณาการ
บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวมถึงโครงการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System)
สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ตามแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร
ต่อสิ่งแวดล้อม และโครงการอื่นๆ เพื่อขับเคลื่อนแผนดังกล่าวเป็นประจำทุกปี และประกอบกับพระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณต้องมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
ตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีของหน่วยรับงบประมาณเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์
และประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณด้วย

ข้อเท็จจริง

๑. จากการประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการของ
กรมทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันอังคารที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบให้สำนักนโยบายและ
แผนทรัพยากรน้ำ ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
ของกรมทรัพยากรน้ำ ได้แก่ (๑) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนา
และเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ และ (๒) โครงการระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System)
สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ ความพึงพอใจ
กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินโครงการ ความคุ้มค่า ความยั่งยืน และผลกระทบของโครงการ
เพื่อจะได้นำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนา และปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของกรมฯ ต่อไป

๒. สนผ. ได้พิจารณาดำเนินการตามมติคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น โดยจัดทำข้อเสนอโครงการ
พร้อมรายละเอียดการดำเนินงานฯ สำหรับการติดตามและประเมินผล ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ สรุปได้ดังนี้

๒.๑ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและ
เพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ โดยคัดเลือกโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ สำหรับการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ

(๑) โครงการงบตาม พ.ร.บ. ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔

(๒) โครงการงบกลางและงบเงินกู้ ปี ๒๕๖๔

(๓) โครงการตามนโยบายสำคัญของกระทรวงฯ

๒.๒ ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม
ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ ที่มีการแจ้งเตือนภัย ทั้งระดับเฝ้าระวัง เตรียมพร้อม
และอพยพ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๔ - ปัจจุบัน

โดยมีรายละเอียดตามเอกสารแนบ

เรื่องกลับ กลน.
วันที่ 25 พค ๒๕
เวลา 17.20

/ข้อเสนอ...

ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

เพื่อให้การดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ บรรลุตามวัตถุประสงค์ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ (สนผ.) จึงขออนุมัติในหลักการเพื่อดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และให้ความเห็นชอบในการดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ใช้งบดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อติดตามประเมินผลโครงการดังกล่าว

๒. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑-๑๑ สำนักพัฒนาแหล่งน้ำ สนับสนุนการดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และใช้งบดำเนินงานของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อร่วมติดตามประเมินผลโครงการตามข้อเท็จจริง ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ จักได้ประสานหน่วยงานและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป



(นายยรรยง อินทุทธิ)

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

เรียน สนผ.

เพื่อโปรดพิจารณาในหลักการ

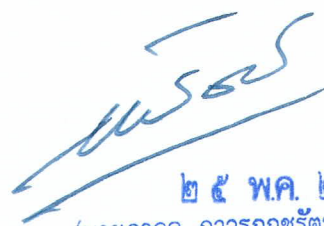
ตามเลข ๐๗.



๒๓ เม.ย. ๖๕

(นายธีระชุน บุญสิทธิ์)
รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

อนุมัติในหลักการ/ดำเนินการตามระเบียบต่อไป



๒๕ พ.ค. ๒๕๖๕
(นายภาตล ถาวรฤชรัตน์)
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หลักการและเหตุผล

กรมทรัพยากรน้ำ มีภารกิจในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปประเทศ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี โดยมีโครงการตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดำเนินงานอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ กระจายน้ำ ระบายน้ำ เป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภค การผลิต การเกษตร แก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนด้านน้ำให้แก่ประชาชน และโครงการตามแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในการดำเนินงานเพิ่มศักยภาพระบบพยากรณ์และเตือนภัยด้านน้ำ โดยการบำรุงรักษาสถานีเตือนภัยให้มีความพร้อมในการใช้งานตลอดเวลา เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลแจ้งเตือนล่วงหน้าได้ตรงต่อเหตุการณ์

การดำเนินงานตามโครงการหรือการบริหารโครงการ ต้องมีการวางแผนโครงการโดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อคาดหวังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังการดำเนินโครงการ เมื่อวางแผนโครงการและมีการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการตลอดจนได้รับการอนุมัติโครงการเรียบร้อยแล้ว และหน่วยงานมีการนำโครงการไปปฏิบัติ หรือที่เรียกว่าการบริหารโครงการ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะมีการวางแผนโครงการไว้ดี แต่ก็อาจไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากการดำเนินงานโครงการจะต้องผ่านกระบวนการต่างๆ อีกมากมาย ประกอบกับอาจเกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการได้ ดังนั้น จึงต้องมีการติดตามประเมินผลโครงการ เพื่อให้ทราบว่าโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร โดยการติดตามประเมินผลโครงการจะต้องพิจารณาทั้งผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่มีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า ในเชิงภารกิจแห่งรัฐ มีการอำนวยความสะดวก ตอบสนองความต้องการของประชาชน และให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย รวมถึงพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณต้องมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีของหน่วยรับงบประมาณ โดยสำนักงบประมาณได้จัดวางระบบการติดตามและประเมินผล เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นกรอบแนวทางในการติดตามและประเมินผล โดยใช้หลักการความถูกต้อง ความครบถ้วน ความเชื่อมโยง ความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความจำเป็น

ดังนั้น เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย สะท้อนภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำ การติดตามและประเมินผลโครงการจึงเป็นแนวทางตามกระบวนการปฏิบัติงานอย่างหนึ่ง ที่จะทำให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์โครงการ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จากการประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๕ ได้เห็นชอบให้สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการ ประกอบด้วย (๑) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ และ (๒) ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ ติดตามประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

(๑) เพื่อประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการด้านคุณภาพการให้บริการ และด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

(๒) เพื่อประเมินผลกระทบเบื้องต้นจากการดำเนินโครงการ

(๓) เพื่อทราบปัญหา อุปสรรคในการดำเนินโครงการ

๒.๒ ติดตามประเมินผลระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ

(๑) เพื่อประเมินผลการรับรู้ข้อมูลแจ้งเตือนของระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ ที่มีการติดตั้งระบบฯ แล้ว

(๒) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้งานระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ

(๓) เพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ

๓. พื้นที่เป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย

๓.๑ พื้นที่เป้าหมาย ประกอบด้วย

(๑) โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ โดยคัดเลือกโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ สำหรับการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ

(๑.๑) โครงการงบตาม พ.ร.บ. ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔

(๑.๒) โครงการงบกลางและงบเงินกู้ ปี ๒๕๖๔

(๑.๓) โครงการตามนโยบายสำคัญของกระทรวงฯ

(๒) พื้นที่ที่มีการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ ที่มีการแจ้งเตือนภัย ทั้งระดับเฝ้าระวัง เตรียมพร้อม และอพยพ

๓.๒ กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

(๑) โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ : ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่โครงการ ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่โครงการ

(๒) ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ : ประชาชนหรือผู้รู้ในพื้นที่ที่มีการติดตั้งระบบฯ

๔. วิธีการดำเนินงาน

๔.๑ ขอบเขตการดำเนินงาน

(๑) โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ : คัดเลือกโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ สำหรับการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ

(๑.๑) โครงการงบตาม พ.ร.บ. ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔

(๑.๒) โครงการงบกลางและงบเงินกู้ ปี ๒๕๖๔

(๑.๓) โครงการตามนโยบายสำคัญของกระทรวงฯ

(๒) ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ ที่มีการแจ้งเตือนภัย ทั้งระดับเฝ้าระวัง เตรียมพร้อม และอพยพ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๔ – ปัจจุบัน

๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

(๑) โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ : ประเมินผลผลิตและความสำเร็จของการดำเนินงาน เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ ว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ บรรลุตามเป้าหมายเพียงใด รวมถึงประเมินผลลัพธ์จากโครงการที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน

(๒) ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ : ประเมินการรับรู้ข้อมูลแจ้งเตือนของระบบฯ ประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้งานระบบ และรับทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่ติดตั้งระบบฯ

๔.๓ เครื่องมือ

(๑) โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ : ข้อมูลทุติยภูมิ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม

(๒) ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ : ข้อมูลทุติยภูมิ และแบบสอบถาม

๔.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล : เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ร่วมกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. แหล่งงบประมาณ

งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ หมวดงบดำเนินงาน สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ – ธันวาคม ๒๕๖๕

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ ผลการประเมินโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

(๑) ทำให้ทราบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการด้านคุณภาพการให้บริการ

(๒) ทำให้ทราบผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

(๓) ทำให้ทราบผลกระทบเบื้องต้นจากการดำเนินโครงการ

/๗.๒ ระบบ...

๗.๒ ผลการประเมินระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ

(๑) ทราบผลสัมฤทธิ์ของระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ

(๒) ทราบข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ

(๓) เป็นแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ

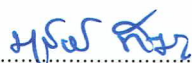
๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๘.๑ ที่ปรึกษาโครงการ

- (๑) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
- (๒) รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
- (๓) ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ
- (๔) ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาแหล่งน้ำ
- (๕) ผู้อำนวยการสำนักวิจัย พัฒนาและอุทกวิทยา
- (๖) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑-๑๑

๘.๒ ผู้รับผิดชอบโครงการ

- | | |
|----------------------------------|--|
| (๑) นางนุชจรี ทีชะ | ผู้อำนวยการส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล |
| (๒) นายขวัญชัย พร้อมสุข | นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ |
| (๓) นางสาวพาจิรัฐต์ เอียวสิริกุล | นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ |
| (๔) นางสาวจิรภัทร อรุณจรัส | นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ |
| (๕) นางสาวปิยะนันท์ ช่ายแก้ว | นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ |
| (๖) นางสาวเรวดี ทองรักษ์ | นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ |
| (๗) นายธเนศ ศิระวงษ์ | เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน |
| (๘) นางสาวมาริษา อินถนอม | เจ้าพนักงานธุรการ |

.....  ผู้เสนอโครงการ
(นางนุชจรี ทีชะ)

ผู้อำนวยการส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล

.....  ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายบรรยงค์ อินทฤทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

.....  ผู้อนุมัติโครงการ
(นายบรรยงค์ อินทฤทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

รายละเอียดการดำเนินงาน โครงการติดตามและประเมินผล
การดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

- การคัดเลือกโครงการสำหรับการติดตามประเมินผล
- รายชื่อโครงการสำหรับการติดตามประเมินผล
- แผนการดำเนินงานโครงการ
- ประมาณการค่าใช้จ่ายในการลงพื้นที่

การคัดเลือกโครงการสำหรับการติดตามและประเมินผล

๑. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกโครงการฯ ดังนี้

- ๑) คัดเลือกจากโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔
 - ๒) คัดเลือกจากแหล่งที่มาของงบประมาณ ได้แก่ งบ พ.ร.บ. งบกลาง และงบเงินกู้
 - ๓) คัดเลือกจากงานที่เป็นภารกิจหลักของกรม หรือนโยบายสำคัญของกระทรวงฯ ได้แก่ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ และโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ๓ ตำบล/น้ำให้ช้าง/น้ำสนับสนุน รพ.เทพรัตนเวชชานุกูลฯ
 - ๔) คัดเลือกจากวงเงินงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณ ๑๐-๒๐ ล้านบาท และงบประมาณ ๒๐ ล้านบาทขึ้นไป
 - ๕) ดำเนินการคัดเลือกโครงการ ให้กระจายพื้นที่ดำเนินการมากที่สุด และครอบคลุมประเภท หนอง/บึง/สระ ลำคลอง/ลำห้วย ฝาย หรือระบบกระจายน้ำ
- สรุปจำนวนโครงการ ดังนี้

➤ โครงการงบตาม พ.ร.บ. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔/งบกลางและงบเงินกู้ ปี ๒๕๖๔

แหล่งงบประมาณ	จำนวนโครงการ ที่คัดเลือก (โครงการ)
๑. งบตาม พ.ร.บ. ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔	
๑.๑ งบตาม พ.ร.บ. ปี ๒๕๖๓	
(๑) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ	
- งบประมาณ ๑๐-๒๐ ล้านบาท	๒
- งบประมาณ ๒๐ ล้านบาทขึ้นไป	๒
(๒) โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ	
- งบประมาณ ๑๐-๒๐ ล้านบาท	๒
- งบประมาณ ๒๐ ล้านบาทขึ้นไป	๒
๑.๒ งบตาม พ.ร.บ. ปี ๒๕๖๔	
(๑) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ	
- งบประมาณ ๑๐-๒๐ ล้านบาท	๒
- งบประมาณ ๒๐ ล้านบาทขึ้นไป	๒
(๒) โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ	
- งบประมาณ ๑๐-๒๐ ล้านบาท	๒
- งบประมาณ ๒๐ ล้านบาทขึ้นไป	๒
๒. งบกลางและงบเงินกู้ ปี ๒๕๖๔	
๒.๑ งบกลาง ปี ๒๕๖๔	๔
๒.๒ งบเงินกู้ ปี ๒๕๖๔	๔
รวม	๒๔

วิธีดำเนินการ : วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และเก็บข้อมูลจากประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำในโครงการโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โครงการละ ๑๐ ครีวเรือน (รวมทั้งสิ้น ๒๔๐ ครีวเรือน) สุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

➤ โครงการตามนโยบายสำคัญของกระทรวงฯ โดยคัดเลือกโครงการน้ำให้ช้าง โครงการน้ำสนับสนุนโรงพยาบาล และโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ๓ ตำบล ดำเนินการดังนี้

- โครงการน้ำให้ช้าง : คัดเลือก จำนวน ๒ โครงการ วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่หน่วยงานเจ้าของพื้นที่

- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ สนับสนุนโรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา ต.ช้างเคือง อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ : วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่หน่วยงานเจ้าของพื้นที่

- โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ๓ ตำบล จ.พิจิตร และ จ.พิษณุโลก ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓) : วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเก็บข้อมูลประชาชนโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ทั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ ๑๐ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} = \frac{๓,๓๓๒}{1 + ๓,๓๓๒(๐.๑๐)^2} = ๙๘ \text{ ครัวเรือน}$$

n=จำนวนตัวอย่าง
N=จำนวนประชากร
(ประชาชนได้รับประโยชน์ ๓,๓๓๒ ครัวเรือน)
e=ค่าความคลาดเคลื่อน
(ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ ๑๐)

สรุปจำนวนตัวอย่าง ดังนี้

พื้นที่	ประชาชนได้รับประโยชน์ (ครัวเรือน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (ครัวเรือน)
ต.ป่ามะคาบ อ.เมือง จ.พิจิตร	๑,๙๔๔	๕๗
ต.ท่าพ่อ อ.เมือง จ.พิจิตร	๗๗๔	๒๓
ต.ไผ่ล้อม อ.บางกระทุ่ม จ.พิษณุโลก	๖๑๔	๑๘
รวม	๓,๓๓๒	๙๘

๑.๒ ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ของกรมทรัพยากรน้ำ โดยคัดเลือกจากสถานีที่มีการแจ้งเตือนภัย ทั้งระดับเฝ้าระวังเตรียมพร้อม และอพยพ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๔ – ปัจจุบัน สรุปดังนี้

ระดับการแจ้งเตือน	จำนวนสถานีที่คัดเลือก (สถานี)
๑. เฝ้าระวัง (สีเขียว)	๒
๒. เตรียมพร้อม (สีเหลือง)	๒
๓. อพยพ (สีแดง)	๒
รวม	๖

วิธีดำเนินการ : วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และเก็บข้อมูลประชาชนโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สถานีละ ๑๐ คน (รวมทั้งสิ้น ๖๐ คน) สุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

ภาคผนวก ข
รายชื่อโครงการ
คัดเลือกประเมินผล

รายชื่อโครงการที่คัดเลือกสำหรับประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
โครงการอนุรักษ์ พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ

ที่	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	ที่ตั้งโครงการ				งบประมาณ			จำนวน ครัวเรือน ได้รับ ประโยชน์
			บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	แหล่ง งบประมาณ	ตาม พ.ร.บ. (ล้านบาท)	ตามสัญญา (ล้านบาท)	
1	สทภ.2	อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำหนองงูเหลือม	หมู่ที่ 8	นครสวรรค์ตก	เมือง	นครสวรรค์	งบ พ.ร.บ. 63	20.0000	15.3550	980
2	สทภ.2	อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำวังน้ำขาวเชื่อมต่อ สระ 34 ไร่ เชื่อมต่อสระ 84 ไร่ เชื่อมต่อ คลองเจริญสุข		หนองมะโมง ,วังตะเคียน	หนองมะโมง	ชัยนาท	งบ พ.ร.บ. 64	26.0000	25.8510	196
3	สทภ.7	ปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำบ้านหนองงูเหลือม	หมู่ที่ 3	หนองนกแก้ว	เลาขวัญ	กาญจนบุรี	งบ พ.ร.บ. 63	16.1034	11.5950	142
4	สทภ.7	ปรับปรุงซ่อมแซมแหล่งน้ำสนับสนุน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ่างเก็บน้ำวังส้มป่อย		สวนผึ้ง	สวนผึ้ง	ราชบุรี	งบ พ.ร.บ. 64	16.8000	10.8358	123
5	สทภ.9	อนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำพิจิตร		วัดขวาง	โพทะเล	พิจิตร	งบ พ.ร.บ. 63	40.0000	31.7640	90
6	สทภ.9	ปรับปรุงฟื้นฟูหนองปลาหมอ		ย่านยาว	สวรรคโลก	สุโขทัย	งบ พ.ร.บ. 63	49.7640	33.3640	197
7	สทภ.9	อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำแก้มลิงตำบล นครเดิฐ		นครเดิฐ	ศรีนคร	สุโขทัย	งบ พ.ร.บ. 64	20.0000	19.9280	1,340
8	สทภ.10	อนุรักษ์ฟื้นฟูคลองไทรมาศ ช่วง 1		บางเหริยง,โคก เจริญ,ทับปุด ,มะรุ่ม,นาเหนือ	ทับปุด, อ่าวลึก	พังงา,กระบี่	งบ พ.ร.บ. 64	40.0000	38.3960	785

รายชื่อโครงการที่ผู้คัดเลือกสำหรับประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

ที่	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	ที่ตั้งโครงการ				งบประมาณ			จำนวน ครัวเรือน ได้รับ ประโยชน์
			บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	แหล่ง งบประมาณ	ตาม พ.ร.บ. (ล้านบาท)	ตามสัญญา (ล้านบาท)	
1	สทก.1	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำจากอ่างเก็บน้ำ น้ำแวน ระยะ 2	ผาฮาว หมู่ที่ 3	ทุ่งผาสุข	เชียงคำ	พะเยา	งบ พ.ร.บ. 63	18.3610	11.7840	350
2	สทก.1	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำจากฝายน้ำล้น ห้วยบง	ห้วยบง หมู่ที่ 3	ศรีวิชัย	ลี้	ลำพูน	งบ พ.ร.บ. 64	60.0000	59.7720	300
3	สทก.4	อนุรักษ์ฟื้นฟูกุศแคน พร้อมระบบ กระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	หมากยาง	สามขา	โพธาราม	ร้อยเอ็ด	งบ พ.ร.บ. 63	31.3178	23.2122	353
4	สทก.5	ปรับปรุงซ่อมแซมหัวระวีพร้อมระบบ ส่งน้ำ	หมู่ที่ 4,6	ต้งใจ	เมืองสุรินทร์	สุรินทร์	งบ พ.ร.บ. 63	30.0000	23.9400	3500
5	สทก.6	อนุรักษ์ฟื้นฟูหนองทุ่งพระ พร้อมระบบ กระจายน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์		ท่าเกษม	เมืองสระแก้ว	สระแก้ว	งบ พ.ร.บ. 64	13.7300	13.6800	80
6	สทก.7	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำอ่างเก็บน้ำหุบผิง	หมู่ที่ 3	เกาะหลัก	เมืองประจวบ คีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	งบ พ.ร.บ. 64	72.0550	71.7500	100
7	สทก.10	ก่อสร้างระบบส่งน้ำจากฝายคลอง แพรกซ้ายสนับสนุนพื้นที่เกษตร 2000 ไร่		โคกเจริญ	ทับปุด	พังงา	งบ พ.ร.บ. 64	12.0000	11.9950	
8	สทก.11	อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำอ่างเก็บน้ำ บ้านไหลทุ่ง พร้อมระบบกระจายน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	ไหลทุ่ง พัฒนา หมู่ที่ 12	ไหลทุ่ง	ตระการ พืชผล	อุบลราชธานี	งบ พ.ร.บ. 63	15.5830	13.3000	620

รายชื่อโครงการที่ผู้คัดเลือกสำหรับประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

โครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น
เพื่อดำเนินโครงการสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อป้องกันการเกิดอุทกภัย ปี 2564 และบรรเทาปัญหาภัยแล้งปี 2564/2565

ที่	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	ที่ตั้งโครงการ				งบประมาณ			จำนวน ครัวเรือน ได้รับ ประโยชน์
			บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	แหล่ง งบประมาณ	ตาม ครม. (ล้านบาท)	ตามสัญญา (ล้านบาท)	
1	สทก.3	ปรับปรุงซ่อมแซมแหล่งน้ำอ่างเก็บน้ำ ห้วยกวางโดน	ดอนเกล็ด	ยางหล่อ	ศรีบุญเรือง	หนองบัวลำภู	งบกลาง ปี พ.ศ. 2564	0.9935	0.9900	186
2	สทก.7	ปรับปรุงซ่อมแซมฝายน้ำล้นลำภาชี	ท่ามะขาม	ตะนาวศรี	สวนผึ้ง	ราชบุรี	งบกลาง ปี พ.ศ. 2564	4.6440	3.8130	120
3	สทก.11	ปรับปรุงซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำห้วยไค้ง	หนองหล่ม หมู่ที่ 3	โพธิ์ไทร	ดอนตาล	มุกดาหาร	งบกลาง ปี พ.ศ. 2564	2.5999	2.3400	172
4	สทก.11	ปรับปรุงซ่อมแซมฝายน้ำล้นห้วยไผ่	เปือย หมู่ที่ 3	โนนกาเส้น	สำโรง	อุบลราชธานี	งบกลาง ปี พ.ศ. 2564	1.1770	1.1670	450

รายชื่อโครงการที่สุ่มคัดเลือกสำหรับประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
งบเงินกู้ ปี พ.ศ. 2564 (โครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา
และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563)

ที่	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	ที่ตั้งโครงการ				งบประมาณ			จำนวน ครัวเรือน ได้รับ ประโยชน์
			บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	แหล่ง งบประมาณ	ที่ได้รับจัดสรร (ล้านบาท)	ตามสัญญา (ล้านบาท)	
1	สทภ.1	อนุรักษ์ฟื้นฟูอ่างเก็บน้ำห้วยสิงห์ พร้อมระบบกระจายน้ำ	ห้วยสิงห์ หมู่ที่ 1	ปง	ปง	พะเยา	งบเงินกู้ ปี พ.ศ. 2564	16.5000	16.4680	400
2	สทภ.3	ปรับปรุงซ่อมแซมแหล่งน้ำอ่างเก็บน้ำ ห้วยมอ	นาอ่างทอง	โนนเมือง	นากลาง	หนองบัวลำภู	งบเงินกู้ ปี พ.ศ. 2564	1.5000	1.5000	181
3	สทภ.4	อนุรักษ์ฟื้นฟูหนองเชียงยี่น		เชียงยี่น	เชียงยี่น	มหาสารคาม	งบเงินกู้ ปี พ.ศ. 2564	4.7489	4.6895	265
4	สทภ.6	ปรับปรุงซ่อมแซมคลองส่งน้ำเนินยาง ตอกทอย	หมู่ที่ 3	บางบุตร	บ้านค่าย	ระยอง	งบเงินกู้ ปี พ.ศ. 2564	3.7000	3.6767	120

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

สทภ.
โครงการที่.....
ชุดที่...../.....

แบบสอบถามประชาชน
การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ ปิงปประมาณ พ.ศ. 2565
(แผนงานโครงการปี 2563 – 2564 ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ)

วัตถุประสงค์ : เพื่อติดตามประเมินผลโครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

คำชี้แจง : โปรดกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง ให้ครบถ้วน ถูกต้องตามลักษณะของโครงการที่ดำเนินการ

ข้อมูลโครงการ	
ประเภทโครงการ	☐ อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ/ปรับปรุงฟื้นฟู/ปรับปรุงซ่อมแซม ☐ อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบกระจายน้ำ/ระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ☐ ก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ☐ ก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์
ชื่อโครงการ.....	
ที่ตั้ง บ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....	
ลุ่มน้ำ.....	
ปีงบประมาณที่ดำเนินการ พ.ศ.	
งบประมาณ : ตาม พ.ร.บ./มติ ครม.....ล้านบาท	
ที่ได้รับจัดสรร.....ล้านบาท	
ตามสัญญา.....ล้านบาท	
เริ่มต้นสัญญา.....สิ้นสุดสัญญา.....ขยายสัญญา.....	
ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อ.....ความจุเก็บกักน้ำ ตามแบบแปลน.....ลูกบาศก์เมตร	
ปริมาณน้ำที่มีอยู่จริงโดยประมาณ (ขณะเก็บข้อมูล).....ลูกบาศก์เมตร	
ประโยชน์ : พื้นที่ได้รับประโยชน์.....ไร่ ครัวเรือนได้รับประโยชน์.....ครัวเรือน	
1) อนุรักษ์ ก่อนการดำเนินโครงการ ลักษณะของแหล่งน้ำเป็นอย่างไร	
☐ (1) เป็นพื้นที่ราบลุ่ม (ไม่ได้เป็นหนอง สระ คลอง หรือฝายเดิม)	
☐ (2) เป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ คลอง ฝาย ฯลฯ	
2) กระจายน้ำ ก่อนการดำเนินโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ประเภทแหล่งน้ำเดิมเป็นอย่างไร	
☐ (1) เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ ชื่อ	
☐ (2) เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ	
☐ (3) เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของหน่วยงานอื่น ระบุ	
☐ (4) อื่นๆ	
3) ก่อนการดำเนินโครงการ แหล่งน้ำมีปัญหา อย่างไร	
☐ (1) ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ	
☐ (2) ขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง ระบุเดือน.....	
☐ (3) ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ (เช่น ฝายชำรุด ฝายรั่ว)	
☐ (4) ดินเซิน / มีตะกอนดินทับถมมาก	
☐ (5) มีวัชพืชปกคลุม	
☐ (6) ตลิ่งโดนกัดเซาะ	
☐ (7) น้ำเสีย (มีสี และ/หรือ มีกลิ่น)	
☐ (8) อื่น ๆ ระบุ.....	

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ ☐ (1) ชาย ☐ (2) หญิง

1.2 อายุ ปี (ไม่ต่ำกว่า 18 ปี)

1.3 ระดับการศึกษา

- ☐ (1) ไม่ได้เรียนหนังสือ ☐ (2) ประถมศึกษา ☐ (3) มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ (4) มัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ (5) ปวช./ปวส./อนุปริญญา ☐ (6)ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

1.4 อาชีพหลักของครัวเรือน (เลือก 1 อาชีพ)

- ☐ (1) เกษตรกร ☐ ทำนา ☐ ทำไร่ ☐ ทำสวน
☐ เลี้ยงสัตว์ ☐ ประมง
☐ (2) รับจ้าง ☐ ในภาคการเกษตร ☐ นอกภาคการเกษตร
☐ (3) อื่นๆ ☐ ข้าราชการ ☐ พนักงานของรัฐ ☐ พนักงานเอกชน ☐ ค้าขาย
☐ อื่นๆ ระบุ.....

1.5 ท่านรู้จักกรมทรัพยากรน้ำหรือไม่

- ☐ (1) รู้จัก อย่างไร.....
☐ (2) ไม่รู้จัก [เจ้าหน้าที่กรมฯ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมด้วย เช่น สายด่วนกรมทรัพยากรน้ำ 1310 กด 5
 หน่วยงานในพื้นที่ ตั้งอยู่ที่จังหวัด..... หรืออื่นๆ]

**หากลักษณะโครงการไม่ใช่ระบบกระจายน้ำข้ามไปถามข้อที่ 1.9

1.6 กระจายน้ำ ก่อนมีโครงการระบบกระจายน้ำ ท่านนำน้ำไปใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรด้วยวิธีใด

- ☐ (1) สูบด้วยเครื่องสูบน้ำ โดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง : ค่าใช้จ่ายบาท/ปี
☐ (2) สูบด้วยเครื่องสูบน้ำ โดยใช้ไฟฟ้า : ค่าใช้จ่าย.....บาท/ปี
☐ (3) เปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ
☐ (4) ได้ใช้ประโยชน์น้อย เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ
☐ (5) ได้ใช้ประโยชน์น้อย เนื่องจากแหล่งน้ำเดิมไม่มีระบบกระจายน้ำ
☐ (6) อื่นๆ (ระบุ)

1.7 กระจายน้ำ หลังมีโครงการระบบกระจายน้ำ ท่านนำน้ำไปใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรด้วยวิธีใด

- ☐ (1) ใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำ :
 (1.1) ☐ ไม่มีค่าใช้จ่าย (1.2) ☐ มีค่าใช้จ่าย/เดือน
☐ (2) เปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ
☐ (3) ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ
☐ (4) อื่นๆ (ระบุ)

1.8 กระจายน้ำ โครงการระบบกระจายน้ำ เกิดประโยชน์กับท่านอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ (1) เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำน้ำมาใช้ในพื้นที่แปลงเกษตร
☐ (2) ประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง,ค่าไฟฟ้า)
☐ (3) ในฤดูแล้งมีน้ำใช้ในพื้นที่การเกษตรเพียงพอจนถึงฤดูฝน
☐ (4) สามารถปลูกพืชผักสวนครัวใช้น้ำน้อย หมุนเวียน และมีน้ำในการเพาะปลูกไม่ขาดช่วง
☐ (5) ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ
☐ (6) อื่นๆ (ระบุ)

1.9 นอกจากโครงการแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการ ท่านใช้น้ำอุปโภคบริโภค หรือใช้น้ำเพื่อการเกษตรจากแหล่งน้ำใดอีกบ้าง (เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ☐ (1) น้ำฝน ☐ (2) ประปาหมู่บ้าน ☐ (3) การประปาส่วนภูมิภาค
☐ (4) บ่อน้ำตื้น ☐ (5) น้ำบาดาล ☐ (6) ชื่อน้ำขวด/น้ำถัง/รถน้ำ
☐ (7) ระบบชลประทาน
☐ (8) อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน ระบุชื่อ.....
☐ (9) สระ/หนอง/บึง ระบุชื่อ.....
☐ (10) ลำห้วย/คลอง/ลำน้ำ/แม่น้ำ ระบุชื่อ.....
☐ (11) อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ด้านคุณภาพการให้บริการ

2.1 ความพึงพอใจในกระบวนการรับฟังความคิดเห็น

2.1.1 ก่อนดำเนินโครงการท่านได้มาร่วมประชุม/รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการของกรมทรัพยากรน้ำหรือไม่

- ☐ (1) เข้าร่วม (ตอบข้อ 2.1.2) ☐ (2) ไม่ได้เข้าร่วม ☐ (3) ไม่ได้เข้าร่วมแต่คนในครอบครัวเข้าร่วม

2.1.2 ความพึงพอใจที่มีต่อเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ (เจ้าหน้าที่มาจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นก่อนเริ่มโครงการ)

ที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			หมายเหตุ
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
(1)	เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ในการมาปฏิบัติหน้าที่				
(2)	เจ้าหน้าที่มีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้มแจ่มใส				
(3)	เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการครบถ้วนชัดเจน เช่น เหตุผลความจำเป็นของโครงการ สถานที่ดำเนินการ ขั้นตอน ระยะเวลาดำเนินการ ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ประมาณการใช้จ่ายและแหล่งที่มาของเงิน เป็นต้น				
(4)	เจ้าหน้าที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ				
(5)	เจ้าหน้าที่ตอบข้อซักถามหรือข้อสงสัย ได้ตรงประเด็นและชัดเจน				
(6)	เจ้าหน้าที่รับฟังข้อเสนอแนะ/ความต้องการของประชาชน				

2.2 ความพึงพอใจที่มีต่อผลผลิตโครงการ (ตอบเฉพาะข้อที่เกี่ยวข้อง/ตรงตามลักษณะโครงการเท่านั้น)

ที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			ไม่ เกี่ยวข้อง
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
แหล่งน้ำ					
(1)	พื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม				
(2)	แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม				
(3)	รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางน้ำเข้า				
(4)	คันดินมีความมั่นคงแข็งแรง				
(5)	ความจุเก็บกักน้ำได้เพิ่มมากขึ้น				
(6)	ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีความสวยงาม				
(7)	การดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา				

ที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			ไม่ เกี่ยวข้อง
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
(8)	การนำน้ำไปใช้มีความสะดวก				☐ ไม่สะดวก เพราะ.....
(9)	หลังดำเนินโครงการ สามารถลดปัญหาน้ำท่วม/ภัยแล้ง				
(10)	หลังดำเนินโครงการ ปริมาณน้ำมีความเพียงพอต่อความต้องการ				
(11)	การดำเนินโครงการสามารถลดความเสี่ยง/รองรับสถานการณ์ น้ำท่วม/ภัยแล้ง ในอนาคตได้				
ระบบกระจายน้ำ					
(12)	ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่				
(13)	ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูก/ พื้นที่ที่กำหนด				
(14)	การสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถใช้งานได้ ไม่ขัดข้อง				
(15)	การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรมีความสะดวก				
(16)	การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรทำให้ประหยัดเวลา				
(17)	การนำน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรสามารถประหยัดค่าใช้จ่าย				

ตอนที่ 3 ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

3.1 ประโยชน์จากโครงการที่ประชาชนได้รับ

ที่	ประเด็น	ระดับการใช้ประโยชน์			ไม่ได้ใช้
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
(1)	ใช้เพื่อการเกษตร				
(2)	บรรเทาปัญหาภัยแล้ง				
(3)	บรรเทาปัญหาน้ำท่วม				
(4)	เป็นแหล่งน้ำดิบ ใช้ผลิตน้ำประปา (ใช้น้ำประปา)				
(5)	น้ำใช้อุปโภคในครัวเรือน				
(6)	ใช้เพื่อการท่องเที่ยว				
(7)	จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหาร หรือสร้างรายได้ในครัวเรือน				
(8)	ใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของชุมชน (นอกภาคการเกษตร เช่น OTOP วิสาหกิจชุมชน ฯลฯ) ระบุ.....				
(9)	ปริมาณน้ำที่นำไปใช้ประโยชน์				

3.2 ประโยชน์ : มิติด้านเศรษฐกิจ

3.2.1 มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้ความเป็นอยู่ของท่าน เปลี่ยนแปลงอย่างไร (ด้านคุณภาพชีวิต)

☐ (1) ดีขึ้น ☐ (2) คงเดิม ☐ (3) น้อยลง ☐ (4) ไม่ได้ใช้แหล่งน้ำ

3.2.2 มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรของท่าน เปลี่ยนแปลงอย่างไร (ด้านผลผลิต)

☐ (1) ดีขึ้น ☐ (2) คงเดิม ☐ (3) น้อยลง ☐ (4) ไม่ได้ใช้แหล่งน้ำ

3.2.3 ข้อมูล ก่อน-หลัง ดำเนินโครงการ

ประเด็น	ก่อน-หลัง ดำเนินโครงการ
1) รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	ก่อน ในภาคการเกษตร.....บาท/ปี นอกภาคการเกษตร.....บาท/ปี รายได้เฉลี่ยรวม.....บาท/ปี หลัง ในภาคการเกษตร.....บาท/ปี นอกภาคการเกษตร.....บาท/ปี รายได้เฉลี่ยรวม.....บาท/ปี
2) ชนิดของพืชที่ปลูก	ก่อน 1. ระบุ..... จำนวน.....ไร่ ได้ผลผลิต.....กก./ไร่ คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ☐ ไม่ได้ขาย (บริโภคในครัวเรือน) 2. ระบุ..... จำนวน.....ไร่ ได้ผลผลิต.....กก./ไร่ คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ☐ ไม่ได้ขาย (บริโภคในครัวเรือน) 3. ระบุ..... จำนวน.....ไร่ ได้ผลผลิต.....กก./ไร่ คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ☐ ไม่ได้ขาย (บริโภคในครัวเรือน) หลัง ☐ ปลูกพืชชนิดเดิม ☐ เพาะปลูกพืชชนิดอื่นเพิ่มขึ้น ☐ เปลี่ยนชนิดของพืชที่ปลูก 1. ระบุ..... จำนวน.....ไร่ ได้ผลผลิต.....กก./ไร่ คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ☐ ไม่ได้ขาย (บริโภคในครัวเรือน) 2. ระบุ..... จำนวน.....ไร่ ได้ผลผลิต.....กก./ไร่ คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ☐ ไม่ได้ขาย (บริโภคในครัวเรือน) 3. ระบุ..... จำนวน.....ไร่ ได้ผลผลิต.....กก./ไร่ คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ☐ ไม่ได้ขาย (บริโภคในครัวเรือน)
3) การเลี้ยงสัตว์	ก่อน ระบุ..... จำนวน.....ตัว ☐ เลี้ยงไว้ขาย คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ☐ ไม่ได้ขาย (บริโภคในครัวเรือน) ☐ ไม่ได้ใช้แหล่งน้ำเพื่อการเลี้ยงสัตว์ หลัง ระบุ..... จำนวน.....ตัว ☐ เลี้ยงไว้ขาย คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ☐ ไม่ได้ขาย (บริโภคในครัวเรือน) ☐ ไม่ได้ใช้แหล่งน้ำเพื่อการเลี้ยงสัตว์
4) การท่องเที่ยว	หลัง ระบุ..... รายได้.....บาท/ปี ☐ ไม่ได้ใช้แหล่งน้ำเพื่อการท่องเที่ยว

3.3 ประโยชน์ : มิติด้านสิ่งแวดล้อม

- 1) การดำเนินโครงการกระทบต่อระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น มี พันธุ์ไม้, ปลา, นก ฯลฯ) อย่างไร
 - ☐ (1) ระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงดีขึ้น
 - ☐ (2) ระบบนิเวศคงเดิม
 - ☐ (3) ระบบนิเวศเสื่อมโทรมลง
- 2) หลังดำเนินโครงการ คุณภาพน้ำ เป็นอย่างไร
 - ☐ (1) คุณภาพน้ำดีขึ้น
 - ☐ (2) คุณภาพน้ำคงเดิม
 - ☐ (3) คุณภาพน้ำแย่ลง
- 3) กระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ การมีระบบกระจายน้ำด้วยพลังแสงอาทิตย์ ช่วยลดมลภาวะหรือไม่
 - ☐ (1) ช่วยลดมลภาวะที่เกิดจากการสูบน้ำ
 - ☐ (2) มลภาวะที่เกิดจากการสูบน้ำเหมือนเดิม
 - ☐ (3) มลภาวะที่เกิดจากการสูบน้ำสูงขึ้นกว่าเดิม

3.4 ประโยชน์ : มิติด้านสังคม

- 1) ชุมชนของท่านมีการแบ่งปันการใช้น้ำอย่างทั่วถึงหรือไม่
 - ☐ (1) มีการแบ่งปัน
 - ☐ (2) มีการพิพาทเรื่องการใช้น้ำ/แย่งกันใช้น้ำ
- 2) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนเป็นอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
 - ☐ (1) มีการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ
 - ☐ (2) ร่วมแรงร่วมใจทำงานจิตอาสา
 - ☐ (3) อื่น ๆ ระบุ
- 3) นอกจากการให้แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร/อุปโภค/บริโภค ฯลฯ มีการจัดกิจกรรมอื่นเพิ่มเติมหรือไม่
 - ☐ (1) เป็นสถานที่ออกกำลังกาย
 - ☐ (2) เป็นแหล่งพักผ่อนของชุมชน
 - ☐ (3) จัดกิจกรรมวันสำคัญ (วันสงกรานต์, วันลอยกระทง, การแข่งเรือ, วันพ่อ, วันแม่ ฯลฯ)
 - ☐ (4) ไม่มีการจัดกิจกรรม
- 4) มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนดีขึ้น (ด้านสังคม) หรือไม่
 - ☐ (1) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนดีขึ้น
 - ☐ (2) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนคงเดิม
 - ☐ (3) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนแย่ลง

ตอนที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมและการดูแลบำรุงรักษาโครงการ

4.1 ท่านมีส่วนร่วม ก่อนหรือระหว่างการดำเนินโครงการ อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ☐ (1) มีส่วนร่วมในการเสนอขอโครงการ
- ☐ (2) มีส่วนร่วมระหว่างการดำเนินโครงการ (เป็นแรงงานในโครงการ)
- ☐ (3) มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา/เสนอความคิดเห็น ระหว่างดำเนินโครงการ
- ☐ (4) มีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนินโครงการในพื้นที่และการส่งมอบโครงการ

4.2 หลังจากดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ชุมชนของท่าน มีการดูแลรักษาแหล่งน้ำอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ (1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) เป็นผู้ดูแล

☐ (2) คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล

☐ (3) คณะกรรมการประปาของหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล

☐ (4) ประชาชนดูแลกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ

☐ (5) ดูแลผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ

(5.1) จัดตั้งกลุ่มแล้ว ชื่อกลุ่ม.....จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ.

(5.2) รวบรวมผู้ใช้น้ำ โดย ☐ จัดตัวเอง ☐ ให้ ทน.ช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการจัดตั้งกลุ่มฯ

☐ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.)

ช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการจัดตั้งกลุ่ม

☐ (6) กรณี ระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

ผู้ดูแล/บำรุงรักษา ชื่อ-สกุล.....

เบอร์โทร.....

4.3 การมีส่วนร่วมของประชาชน

ที่	ประเด็น	มีส่วนร่วม (2)	ไม่มีส่วนร่วม (1)
(1)	ร่วมบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้ หรือวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะ		
(2)	ร่วมดูแล ตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำและอาคารประกอบเบื้องต้น		
(3)	ร่วมกันซ่อมแซม กรณีพบการรั่วซึมตามท่อส่งน้ำ ทางน้ำเข้า		
(4)	หากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การทรุดตัวคอนกรีตของอาคาร ประกอบ รับแจ้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น		

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล
สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ

เจ้าหน้าที่เก็บข้อมูล

ชื่อ-สกุล.....

แบบสัมภาษณ์

วัตถุประสงค์ : (1) เพื่อติดตาม ประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ และผลสัมฤทธิ์ การจัดหาแหล่งน้ำให้ช้างป่า (2) เพื่อรับทราบ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานจากเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ในการหาแนวทางในการบรรเทาปัญหาช้างป่าออกหากินนอกพื้นที่

สำหรับเจ้าหน้าที่กรอก	
ชื่อโครงการ.....	
ที่ตั้ง บ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....	
ลุ่มน้ำ.....	อยู่ในพื้นที่ป่า/อุทยาน.....
ปีงบประมาณที่ดำเนินการ พ.ศ.	
งบประมาณ : ตาม พ.ร.บ./มติ ครม.....	ล้านบาท
ที่ได้รับจัดสรร.....	ล้านบาท
ตามสัญญา.....	ล้านบาท
เริ่มต้นสัญญา.....	สิ้นสุดสัญญา..... ขยายสัญญา.....
ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อ.....	
ความจุเก็บกักน้ำ ตามแบบแปลน.....	ล้าน ลบ.ม.
ประโยชน์ : พื้นที่ได้รับประโยชน์.....ไร่	
ปริมาณน้ำที่มีอยู่จริงโดยประมาณ (ขณะเก็บข้อมูล).....	ล้าน ลบ.ม.
วัตถุประสงค์โครงการ (1) เพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับชาวป่าและสัตว์ป่า.....	
(2) เพื่อบรรเทาปัญหาชาวป่าออกหากินนอกพื้นที่ป่า.....	

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่

- 1.1 ชื่อ - สกุล..... 1.2 เบอร์โทร.....
- 1.3 เพศ ☐ (1) ชาย ☐ (2) หญิง
- 1.4 อายุ..... ปี
- 1.5 ระดับการศึกษา
- ☐ (1) มัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ (2) ปวช./ปวส./อนุปริญญา ☐ (3)ปริญญาตรีหรือสูงกว่า
- 1.6 ตำแหน่ง.....
- 1.7 กอง/ฝ่ายงาน.....
- 1.8 กรม.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของช่างป่าในพื้นที่

- 2.1 ช่วงเวลาใดที่ช้างป่าออกหากินนอกพื้นที่บ่อยที่สุด
- ☐ (1) เช้า
- ☐ (2) กลางวัน
- ☐ (3) กลางคืน

2.5 นอกจากปัญหาข้างป่าออกหาเกินพื้นที่แล้ว มีสัตว์ป่าชนิดอื่นออกหาเกินพื้นที่อีกหรือไม่

ตอนที่ 3 ก่อน - ระหว่าง ดำเนินโครงการ

3.1 ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง พื้นที่ป่าได้รับผลกระทบ หรือไม่ อย่างไร

3.2 จุดที่ตั้งของโครงการฯ มีความเหมาะสม หรือไม่

3.3 รูปแบบ/การออกแบบโครงการ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

3.4 ระยะเวลาในการก่อสร้างมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

3.5 ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนินโครงการในพื้นที่หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.6 ก่อนดำเนินโครงการข้างป่าออกหากินนอกพื้นที่บ่อยแค่ไหน ครั้ง/เดือน

ตอนที่ 4 หลัง ดำเนินโครงการ

4.1 โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำที่ ทน. ดำเนินการ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.2 หลังดำเนินโครงการข้างป่าออกหากินนอกพื้นที่บ่อยแค่ไหน ครั้ง/เดือน

4.3 หลังก่อสร้างโครงการแล้วเสร็จ ปริมาณน้ำมีเพียงพอสำหรับข้างป่าหรือสัตว์ป่าชนิดอื่น หรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.4 ช้างป่าหรือสัตว์ป่าชนิดอื่น สามารถลงไปกินน้ำได้สะดวกหรือไม่ สัตว์ป่าชนิดใดบ้างที่ลงมาใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.5 หน่วยงานของท่าน มีการจัดเก็บสถิติ จำนวนช้างป่าหรือสัตว์ป่าชนิดอื่นที่ลงมาใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ หรือไม่ อย่างไร (ขอข้อมูลด้วย ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.6 หลัง ดำเนินโครงการ ปัญหาผลกระทบจากช้างป่าหรือสัตว์ป่าชนิดอื่น เข้ามาบุกรุกบริเวณที่อยู่อาศัย พื้นที่การเกษตร หรือหมู่บ้าน เป็นอย่างไร

☐ (1) ไม่เคยเกิดปัญหาขึ้นอีกเลย เพราะ.....

.....

.....

.....

.....

.....

☐ (2) เกิดปัญหาเหมือนเดิม เพราะ.....

.....

.....

.....

.....

.....

☐ (3) เกิดปัญหาเพิ่มขึ้น เพราะ.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.7 ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ ของ ทน. เพื่อเป็นแหล่งน้ำให้ช้างป่าหรือสัตว์ป่าชนิดอื่น เพื่อบรรเทาปัญหาช้างป่าหรือสัตว์ป่าชนิดอื่นออกหากินนอกพื้นที่

☐ (1) เห็นด้วย เพราะ.....

.....

.....

.....

☐ (2) ไม่เห็นด้วย เพราะ.....

.....

.....

.....

4.8 ท่านคิดว่าปัญหาเรื่องช้างป่าออกหากินนอกพื้นที่ ควรมีหน่วยงานใดมาร่วมบูรณาการการทำงานเพื่อบรรเทาปัญหาดังกล่าว

.....

.....

.....

.....

.....

4.9 ท่านคิดว่าปัญหาอุปสรรคที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำให้ช้างป่าหรือสัตว์ป่าชนิดอื่น คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5.1 ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการของ ทน.

.....

.....

.....

.....

.....

5.2 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาข้างป่าออกหาหินนอกพื้นที่.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล
สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ

เจ้าหน้าที่เก็บข้อมูล

ชื่อ-สกุล.....

แบบสัมภาษณ์
ประเมินผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุน
โรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา
ตำบลช้างเคื่อง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

วัตถุประสงค์ : (1) เพื่อติดตาม ประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ และผลสัมฤทธิ์ การจัดหาแหล่งน้ำให้กับโรงพยาบาล
(2) เพื่อรับทราบ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานจากเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล

สำหรับเจ้าหน้าที่กรอก
ชื่อโครงการ.....อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนโรงพยาบาลเทพรัตนเวชชานุกูล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา.....
ที่ตั้ง บ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล ช้างเคื่อง.....อำเภอ แม่แจ่ม.....จังหวัด เชียงใหม่.....
ลุ่มน้ำ.....
ปีงบประมาณที่ดำเนินการ พ.ศ.งบกลาง พ.ศ. 2563.....
งบประมาณ : ตาม มติ ครม.....13.0000.....ล้านบาท
ที่ได้รับจัดสรร.....12.9911.....ล้านบาท
ตามสัญญา.....12.6190.....ล้านบาท
เริ่มต้นสัญญา.....24 มิ.ย. 63.....สิ้นสุดสัญญา.....18.ก.พ. 64.....ขยายสัญญา.....
ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อ.....
ความจุเก็บกักน้ำ ตามแบบแปลน.....0.0100.....ล้าน ลบ.ม.
ประโยชน์ : พื้นที่ได้รับประโยชน์.....150.....ไร่ ครวเรือนได้รับประโยชน์.....ครวเรือน
ปริมาณน้ำที่มีอยู่จริงโดยประมาณ (ขณะเก็บข้อมูล).....ล้าน ลบ.ม.
วัตถุประสงค์โครงการ(1) จัดหาแหล่งน้ำดินสนับสนุนให้โรงพยาบาล สำหรับผ่านกระบวนการที่มีมาตรฐาน.....
.....ใช้ในการฟอกไต.....
.....(2) เป็นแหล่งเก็บน้ำสำรองสำหรับใช้ในโรงพยาบาล.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่

- 1.1 ชื่อ - สกุล..... 1.2 เบอร์โทร.....
- 1.3 เพศ ☐ (1) ชาย ☐ (2) หญิง
- 1.4 อายุ ปี
- 1.5 ระดับการศึกษา
☐ (1) มัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ (2) ปวช./ปวส./อนุปริญญา ☐ (3)ปริญญาตรีหรือสูงกว่า
- 1.6 ตำแหน่ง..... 1.7 กอง/ฝ่ายงาน.....

ตอนที่ 2 ก่อน ดำเนินโครงการ

2.1 โรงพยาบาลของท่านหรือประชาชนในพื้นที่ ประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านทรัพยากรน้ำ อย่างไรบ้าง

This image shows a single sheet of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary-ruled notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

2.2 นอกจากแหล่งน้ำที่ ทน. ดำเนินการแล้ว ทาง รพ. ใช้น้ำจากแหล่งอื่นอีกหรือไม่ (ในการฟอกไต)

[illegible]

2.3 จุดที่ตั้งของโครงการฯ มีความเหมาะสม หรือไม่

.....

.....

.....

.....

2.4 ท่านคิดว่ารูปแบบ/การออกแบบโครงการ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

[illegible]

2.5 ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการฯ หรือไม่ อย่างไรบ้าง (เนื่องจากการเดินท่อส่งน้ำจากแหล่งน้ำถึงโรงพยาบาล)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ระหว่าง ดำเนินโครงการ

3.1 ระยะเวลาในการก่อสร้างมีความเหมาะสมหรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 ท่าน/เจ้าหน้าที่ รพ./ประชาชน มีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนินโครงการในพื้นที่ หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 ระหว่างดำเนินโครงการ ประชาชนได้รับผลกระทบจากการก่อสร้าง หรือไม่ อย่างไร (เช่น การเดินท่อน้ำผ่านพื้นที่อยู่อาศัยหรือที่ทำการเกษตร)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 หลัง ดำเนินโครงการ

4.1 โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำที่ ทน. ดำเนินการ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ หรือไม่ อย่างไร

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

4.2 หลังก่อสร้างโครงการแล้วเสร็จ ปริมาณน้ำมีเพียงพอต่อความต้องการหรือสำหรับใช้ในโรงพยาบาลหรือไม่

[illegible]

4.3 การนําน้ำดิบไปใช้ในโรงพยาบาล มีความสะดวกหรือไม่

[illegible]

4.4 นอกจากการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการฟอกไตแล้ว มีการใช้ประโยชน์ด้านอื่นอีกหรือไม่

[illegible]

4.5 มีการสูบน้ำเพื่อใช้ในการฟอกไตให้ผู้ป่วย ประมาณ.....ลบ.ม./เดือน

4.6 มีการตรวจวัดคุณภาพน้ำเป็นประจำหรือไม่ ความถี่ในการตรวจวัดกี่ครั้ง/เดือน

[illegible]

4.7 มีการวางแผนการใช้น้ำ หรือมีมาตรการในการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการใช้งาน หรือเพียงพอต่อผู้ขายหรือไม่ อย่างไร

[illegible]

4.8 หากพบปัญหาในการใช้งาน หรือปัญหาในการนำน้ำมาใช้ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบมีการแก้ไขปัญหอย่างไร

[illegible]

4.9 ท่านมีส่วนร่วมในการส่งมอบการใช้ประโยชน์โครงการ หรือไม่

[illegible]

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

[illegible]

ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล
สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ

เจ้าหน้าที่เก็บข้อมูล

ชื่อ-สกุล.....

ภาคผนวก ง
รูปภาพการลงพื้นที่
ประเมินผล

รูปภาพลงพื้นที่การประเมินผลประสิทธิภาพของโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ
และบริหารจัดการน้ำ ของกรมทรัพยากรน้ำ

สนท 2 : โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำหนองเกลืออม ต.นครสวรรค์ตก อ.เมืองนครสวรรค์
จ.นครสวรรค์



สทท 2 : โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำวังน้ำขาวเชื่อมต่อสระ 34 ไร่ เชื่อมต่อสระ 84 ไร่ เชื่อมต่อคลองเจริญสุข ต.หนองมะโมง,วังตะเคียน อ.หนองมะโมง จ.ชัยนาท



สทท.7 : โครงการปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำบ้านหนองงูเห่า ต.หนองนกแก้ว อ.เลาขวัญ จ.กาญจนบุรี



สทน.7 : โครงการปรับปรุงซ่อมแซมแหล่งน้ำสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อ่างเก็บน้ำวังส้มป่อย ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี



สทน.9 : โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำพิจิตร ต.วัดขวาง อ.โพทะเล จ.พิจิตร



สทน.9 : โครงการปรับปรุงพื้นที่พูนองปลาหมอ ต.ย่านยาว อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย



สทน.9 : โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำแก้มลิงตำบลนครเตี๋ย ต.นครเตี๋ย อ.ศรีนคร จ.สุโขทัย



สทน.10 : โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองไทรมาศ ช่วง 1 ต.บางเหริยง,โคกเจริญ,ทับปุด,มะรุ่ย,นาเหนือ อ.ทับปุด,อำเภอลี้ก จ.พังงา,กระบี่



รูปภาพการลงพื้นที่โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

สทพ.1 : โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำจากอ่างเก็บน้ำน้ำแวน ระยะ 2 ต.ทุ่งผาสุข อ.เชียงคำ จ.พะเยา



สทพ.1 : โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำจากฝายน้ำล้นห้วยบง ต.ศรีวิชัย อ.ลี้ จ.ลำพูน



สทน.4 : โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูฝูกุดแคน พร้อมระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ต.สามขา อ.โพนทราย จ.ร้อยเอ็ด



สทน.5 : โครงการปรับปรุงซ่อมแซมหัวระวีพร้อมระบบส่งน้ำ ต.ตังใจ อ.เมืองสุรินทร์ จ.สุรินทร์



สทน.6 : โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองทุ่งพระ พร้อมระบบกระจายน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ต.ท่าเกษม เมืองสระแก้ว จ.สระแก้ว



สทน.7 : โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำอ่างเก็บน้ำหุบผิ้ง ต.เกาะหลัก อ.เมืองประจวบคีรีขันธ์ จ.ประจวบคีรีขันธ์



สทน.10 : โครงการก่อสร้างระบบส่งน้ำจากฝายคลองแพรกซ้ายสนับสนุนพื้นที่เกษตร 2,000 ไร่ ต.โคกเจริญ อ.ทับปุด จ.พังงา



สทน.11 : โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำอ่างเก็บน้ำบ้านไหล่ทุ่ง พร้อมระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ต.ไหล่ทุ่ง อ.ตระการพืชผล จ.อุบลราชธานี



รูปภาพการลงพื้นที่ที่โครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 งบกลาง
รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อดำเนินโครงการสนับสนุน
การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อป้องกันการเกิดอุทกภัย ปี 2564

สทพ.3 : โครงการปรับปรุงซ่อมแซมแหล่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยกวางโตน ต.ยางหล่อ อ.ศรีบุญเรือง
จ.หนองบัวลำภู



สทพ.7 : โครงการปรับปรุงซ่อมแซมฝายน้ำล้นลำภาชี ต.ตะนาวศรี อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี



สทน.11 : โครงการปรับปรุงซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำห้วยไค้ง ต.โพธิ์ไทร อ.ดอนตาล จ.มุกดาหาร



สทน.11 : โครงการปรับปรุงซ่อมแซมฝายน้ำล้นห้วยไผ่ ต.โนนกาเฒ่า อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี



รูปภาพการลงพื้นที่โครงการเงินกู้ ปี พ.ศ. 2564 (โครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจ
กระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม
ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563)

สทน.1 : โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูอ่างเก็บน้ำห้วยสิงห์ พร้อมระบบกระจายน้ำ ต.ปง อ.ปง จ.พะเยา



สทน.3 : โครงการปรับปรุงซ่อมแซมแหล่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยมอ ต.โนนเมือง อ.นากลาง จ.หนองบัวลำภู



สทน.4 : โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองเชียงยืน ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม



สทน.6 : โครงการปรับปรุงซ่อมแซมคลองส่งน้ำเนินยางตอกทอย ต.บางบุตร อ.บ้านค่าย จ.ระยอง



คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายภาดล ถาวรฤชรัตน์	อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
นายนิพนธ์ จำนงศิริศักดิ์	รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
นายธีระชุน บุษยสิทธิ์	รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
นายนเรศ ชมบุญ	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

คณะผู้จัดทำ ประมวลผล วิเคราะห์ เรียบเรียงข้อมูล

นางนุชจรี ทีฆะ	ผู้อำนวยการส่วนประสานติดตามและประเมินผล
นายขวัญชัย พร้อมสุข	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
นางสาวพาจิรัฐต์ เอี้ยวสิริกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวกุสุมา แก้วทนต์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวจิรภัทร อรุณจรัส	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นางสาวปิยะนันท์ ช่างแก้ว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นายธเนศ ศิริวงษ์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวมาริษา อินถนอม	เจ้าพนักงานธุรการ

หน่วยงานในพื้นที่ร่วมเก็บข้อมูลภาค

สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑-๗, ๙-๑๑